

JAGARLAMUDI JKUPPUSWAMY GHOUDARY COLLEGE

COLLEGE MAGAZINE

2024-25

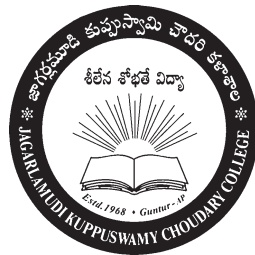
Mini Convocation

Jagarlamudi Kuppuswamy Choudary College

An Autonomous Institution in the Jurisdiction of Acharya Nagarjuna University

Accredited at 'A' Grade by NAAC with CGPA of 3.19

Guntur

College Magazine

2024 - 2025

Vol. 57

కాలేజీలకు లోటు లేదు మన మాగాణమ్ము నం, దెవ్వడీ
బాలుం, డీ వినయాంక, మీ చతురతాభాస్వంతుడంచె వ్వరే
నాలాపించిన గుప్పుసామి పద విద్యాశాల “యీ బిడ్డ నా
పాలన్ దేఱినవా” డనన్వలయు సంపద్భారయై ధీరయై

(మన కళాశాల ప్రారంభోత్సవ సమయములో

కళాప్రపూర్ణ శ్రీ తుమ్మల సీతారామమూర్తి గారు చెప్పిన పద్యం)

MAGAZINE COMMITTEE

2024 - 2025

Ex-Officio Chairman

Sri P. Gopichand, M.A., M.Phil.

Principal (FAC)

Vice-Chairman & Editor

Dr. V. Pala Prasada Rao, M.A., M.Ed., Ph.D.

Lecturer, Dept. of English

Editorial Board

Sri T. Bala Narendra Prasad, M.Sc., M.Phil.

Lecturer, Dept. of Physics

Sri Y. Venkateswara Rao, M.C.A.

HoD, Dept. of Computer Science

Sri M. Appa Rao, M.Com.

HoD, Dept. of Commerce

Dr. Y. Prasanthi, M.A., M.Phil., Ph.D.

HoD, Dept. of Oriental Languages

Dr. N. Madhavi, M.Sc., Ph.D.

HoD, Dept. of Chemistry (P.G)

Dr. G. Guravaiah, M.Sc., Ph.D.

HoD, Dept. of Biotechnology

Dr. K. Saroja, M.Sc., Ph.D.

Lecturer in Zoology

Smt. Ch. Suneetha, M.A., B.Ed.

Lecturer, Dept. of Hindi

Student Representatives

Ch. Srinivasulu, II M.Sc.

D. Phani Kumar, III B.Com.

K. Revanth, III B.Sc.

A. Jyotsna, II B.Com.

Statement about ownership and other particulars as required by
form - iv (rules) of the registration of newspapers (central) rules, 1956

Form - IV

Place of Publication : J.K.C. College
Guntur - 522 006

Printer's Name : Sri K. Brahmaiah
Nationality : Indian
Address : Sree Lakshmi Press
14/2 Arundelpet
Guntur - 522 002

Publisher's Name : Sri P. Gopichand
Nationality : Indian
Address : Principal
J.K.C. College
Guntur - 522 006

Editor's Name : Dr. V. Pala Prasada Rao
Nationality : Indian
Address : J.K.C. College
Guntur - 522 006

Name and address of the individuals who
own the newspaper, or shareholding
more than one percent of the total capital }

Jagarlamudi
Kuppuswamy Choudary College
Guntur - 522 006

I, Dr I. Nageswara Rao, hereby declare that the particulars given above are true to the
best of my knowledge.

30th May, 2025.

(Sd.) **P. Gopichand**
Principal & Publisher

JKCians' Legacy: Words, Wisdom, and Wonder

It has been a deeply fulfilling journey serving as Editor of the College Magazine since 2005 and remaining closely associated with its activities over the years. The experience has been enriched by the wholehearted support of an energetic and committed team whose enthusiasm has sustained the magazine's spirit through changing times. Alongside these rewarding moments, however, we have also encountered certain challenges—particularly the growing reluctance among students to contribute articles, poems, reflections, and creative pieces.

In an age dominated by fleeting digital communication, the culture of thoughtful writing is gradually receding. Yet, as the adage reminds us, “Words are singularly the most powerful force available to humanity.” Writing is not merely an academic exercise; it is an essential component of intellectual expression and effective communication. It sharpens thought, nurtures creativity, enhances clarity of speech, and gives permanence to ideas that might otherwise fade away. A student who learns to write well also learns to think critically, communicate effectively, and contribute meaningfully to society.

At the same time, there is an urgent need for all of us to evolve positively by learning from the best practices of premier institutions. One noticeable concern in recent years has been the growing indifference among some students towards reading, writing, and intellectual engagement. While technological advancements and changing lifestyles have undoubtedly influenced student behaviour, we must collectively strive to restore a culture of curiosity, discipline, creativity, and active participation. Premier institutions across the country foster vibrant academic environments through student publications, reading journals, discussions, documentation, research orientation, and meaningful literary engagement. If we aspire towards institutional excellence, we too must consciously cultivate these habits among our students. Just as mighty oaks grow from humble acorns, positive transformation begins with small yet sustained efforts. In this context, the college magazine can become a powerful instrument of constructive change and intellectual awakening.

Equally important is the systematic mobilization of institutional resources for documentation and information management. Today, collecting authentic and organized information is indispensable not only for the magazine but also for accreditation and assessment bodies such as National Assessment and Accreditation Council (NAAC), National Institutional Ranking Framework (NIRF), University Grants Commission (UGC),

Andhra Pradesh State Council of Higher Education (APSCHE), Commissionerate of Collegiate Education (CCE), and others. Too often, valuable records and achievements remain scattered, making retrieval an uphill task while preparing reports, magazines, and institutional profiles. It is, therefore, obligatory on the part of every department and committee to preserve data meticulously in a well-maintained repository. As the saying goes, “What is not documented is often deemed not done—no record, no reward.” Proper database maintenance not only saves valuable time but also becomes the institution’s enduring memory.

The diverse articles featured in this edition—covering Artificial Intelligence, Computer Science, Mathematical and Physical Sciences, Biological Sciences and their emerging offshoots, Commerce, Management, and various creative and topical interests—reflect contemporary academic and societal trends. On behalf of the Magazine Committee, I place on record our sincere gratitude to the Management, Principals and the members staff for their constant encouragement, cooperation, and goodwill. We earnestly appeal to every member of the JKC family to contribute wholeheartedly and enrich the magazine with thoughtful and meaningful writings.

A college magazine is not merely a collection of pages; it is a mirror reflecting the intellectual vibrancy, creativity, aspirations, and spirit of its students. We hope this edition truly embodies the JKCians’ essence as it tries to capture a harmonious blend of **words, wisdom, and wonder**, nurturing thoughtful expression, intellectual depth, and creative imagination among students. With continued cooperation and collective effort, may it grow into a beacon of expression and excellence in the years to come.

-Editor

Sri Jagarlamudi Kuppaswamy Choudary
after whom the college was named

Sri Jagarlamudi Chandramouli
Founder - President

Dr. Rayapati Srinivas
President

Sri Jagarlamudi Murali Mohan
Secretary & Correspondent

Members of the Executive Body

Dr. K. Krishna Prasad
Vice-President

Sri Ch. Ramesh
Vice-President

Dr. C.N. Srinivas
Joint Secretary

Dr. P. Gopichand
Treasurer

Sri Y. Naga Venkata Praveen
Member

Sri R. Mohana Sai Krishna
Member

Sri Jagarlamudi Suresh
Member

Sri V. Kuppaswamy
Special Invitee

Sri M. Ratnagiri Babu
Special Invitee

Sri K. Rama Rao
Special Invitee

Dr. M. Srinivasu
Special Invitee

Sri P. Gopichand, M.A., M.Phil.
Principal (FAC)

Dr. K. Sambasiva Rao, M.Sc., Ph.D.
Vice-Principal

Mini Convocation - 2025

Lighting the lamp

Student being conferred upon the degree

Prof. K. Madhu Murthy, Chairman of Andhra Pradesh State Council of Higher Education delivering a message

78th Independence Day Celebrations

Dr. AS Rama Krishna, Ex-MLC
delivering the message

Smt. Sri Latha, Lecturer in Microbiology,
proposing vote of thanks

Hoisting the National Flag

76rd Republic Day Celebrations

Prof. P. Varapasada Murty, Rector of Acharya Nagarjuna
University delivering the Republic Day message

Inspecting the ceremonial guard of honour

Unfurling the National Flag

Exhibition on Herbal Plants and their Products, sponsored by CSR Organics

Sri Puli Srinivasulu, IAS, Commissioner of GMC, Guntur, inaugurating the exhibition

Sri J. Murali Mohan and Sri Puli Srinivasulu and Sri Chilikani Sitaramaiah of CSR Organics observing the diverse collection of medicinal species

A panoramic view of exhibits

Dr. N. Subhash Chandra Bose, Assistant Professor, Department of Microbiology, Yogi Vemana University, Kadapa, delivering a lecture on "Decoding Career Opportunities in Life Sciences."

Elocution and essay writing competitions conducted on the occasion of National Pollution Prevention Day

Sri P. Gopichand giving away prizes to students in essay writing competition on the "International Day for the Preservation of the Ozone Layer."

A guest lecture on "Cell Cycle and Regulation" being delivered by Dr. M. Vijaya Kumar, Assistant Professor of Zoology, YVNR Government

Dr. Ch. Srinivasa Reddy, Lecturer in Botany, SRR & CVR Government Degree College, Vijayawada, spoke on "Biodiversity - Essential in Life."

Campus Placements

Students Selected for Sutherland

Students Selected for First Source

Selected for Institute for Language Management

Selected for Hetero

Interviews for ILM

State-level Essay Writing competition

Winners of Essay Writing competition

MoU between JKC College and MaNaSu Foundation, Bangalore

Dr. I. Nageswara Rao giving away
Best N -LIST User Award

Book Review competition

Screening of educational films for students

First prize in the book reading competition
won by D. Kalyan

Felicitations to Teachers on Teachers' Day

Dr. K. Prasanthi, HoD, Oriental Languages inviting guests

Sri J. Murali Mohan paying tributes to Dr. S. Radhakrishnan

Prayer song

Dr. R. Srinivas addressing the audience

Lecturers being Felicited

Dr. V. Pala Prasada Rao
Lecturer in English

Dr. M. Gowri Sankar
HoD, Chemistry

Sri K. Rama Krishna
Lecturer in Mathematics

Sri L. Ajay Babu
Lecturer in Physics

Sri T. Srinivasu
Physical Director

Smt. K. Anitha
Lecturer in Chemistry

Smt. Ch. N. Bhavani
Librarian

Sri Y. Venkateswara Rao
HoD, Computer Science

Grand Inauguration of Modernised Jagarlamudi Lakshmaiah Choudary Auditorium

A panoramic view of Auditorium exterior

Sri Ch. Dwaraka Tirumala Rao
DGP and Alumnus of JKC College

GV Anjaneyulu, Chief Whip of AP Legislative Assembly
and alumnus of JKC College being escorted

A hearty welcome to Sri Mannava Mohana Krishna,
Chairman of AP Technology Services

Warm reception for Dr. Kondabolu Basavapunniah,
Former President of JKC College

Dignitaries paying floral tributes to Founder-President of
JKC College, Sri Jagarlamudi Chandramouli

Conducting Inauguration Rituals

Smt and Sri V. kupp Swamy performing puja

Chukkapalli Ramesh breaking coconut

Priests conducting the holy rites

Deities being worshipped during the inauguration

Dignitaries with beaming faces after inauguration

Lighting the lamp

Dignitaries Addressing the audience at the Auditorium inauguration

Dr Rayapati Srinivas
President, JKC College

Jagarlamudi Murali Mohan
Secretary, JKC College

Sri Ch. Dwaraka Tirumala Rao
Director General of Police, AP, Chief Guest

Sri G.V. Anjaneyulu, MLA
Chief Whip, AP Assembly

Sri Mannava Mohan Krishna
Chairman, AP Technology Services Limited

Chukkapalli Ramesh
Secretary, College Alumni

Dr. Madala Srinivasu
President, College Alumni Association

Sri P. Gopichand
Principal

Felicitation of Distinguished Guests by the
Management and Alumni Body

Sri GV Anjaneyulu

Sri Ch. Dwaraka Tirumala Rao

Sri Mannava Mohana Krishna

Smt. Yarlagadda Umadevi, Committee Member

Sri V. Kuppuswamy being felicitated

The Architects being honoured

Gatherings of Dignitaries and Staff

Farewell to the Outgoing Principal, Dr. I. Nageswara Rao

Welcoming the Incoming Principal (FAC), Sri P. Gopichand

Meeting of Academic Council

Induction Programme

A student singing a song

Lighting the Lamp

Dr. R. Srinivas, President

Sri J. Murali Mohan, Secretary & Correspondent

Dr. P. Gopichand, Treasurer

Sri P. Gopichand, Principal

Sri Chukkapalli Ramesh being felicitated

Felicitation of the Chief Guest, Sri Prasa Mani

Sankranti Sambaralu - Preserving Our Cultural Legacy

Rangoli : A Breathtaking Canvas of Colours

Time-Honoured Tradition of Gangireddulu

Bhogimantalu Symbolizing the Transition of Seasons

Cultural Rhythms of Folklore :
A Kaleidoscope of Movement, Melody Dressed in Ethnic Finery

Rewarding Excellence and Artistry

A Two-day National Conference on Emerging Technologies in Computer Science

Releasing the Souvenir

Chief Guest, Prof. K. Gangadhara Rao,
Dept. of Computer Science, ANU being felicitated

A One-day National Level Workshop on Recent Trends in Mathematical & Physical Sciences

Dr. R. Srinivas making introductory remarks

Prof. N. Sankaraiah, NIPER, Hyderabad on Recent Trends

Recent Trends in Molecular Biology & Cell Culture Techniques

Sri SRK Prasad making opening remarks

Dr. A. Uday Sankar, Head, Dept. of Biotechnology, Vikram
Simhapury University, Nellore addressing the delegates

Tributes to Sri Mannem Nageswara Rao, Lecturer in Physics (Retired)

Commemorating the 163rd Birth Anniversary of Acharya Prafulla Chandra Ray, the visionary "Father of Indian Chemistry"

On the National Science Day, JKCians trained students on science experiments at Chinmaya Vidyalaya and Sri RR Rao Municipal High School, Guntur

Prize distribution in the Essay and Drawing Competitions held on the National Pollution Control Day

Planting saplings on World Environmental Day in their premises

Staff and Students presenting an array of traditional and contemporary cuisines at the Food Festival celebrations

Smt. K. Mounika Nagasai, Asst. Prof. of Chemistry (PG) of won a prize in competitions conducted on Women's Day Celebration

Sk. Aashik receiving of a prize to mark National Pollution Control Day

One-day International Workshop on Production and Utilization of Green Hydrogen for Sustainable Development

Certificates were given away to students by Resource persons, Dr. B. Govardhana Babu of the Hong Kong Polytechnic University & Alumnus of our college and Dr. Jaidev Kaushik of SRM University

Resource persons, Dr.B.Govardhana Babu & Dr.Jaidev Kaushik were felicitated

Felicitations to Dr. Nannapaneni Madhavi who reviewed 25 research papers and received excellency certificates from various international journals

Students (M.Sc. Chemistry) selected as junior faculty by Bhashyam, Sri Chaitanya School, ITC Ltd., Hetero Labs & MSN Labs

Ch. Srinivasulu, a student of M.Sc. Chemistry, secured the Second Prize in Chem Quest-2025, hosted by PB Siddhartha College of Arts and Science, Vijayawada

Sk. Aashik secured First Prize at ChECK-2024 organized by RVR & JC College of Engineering

Ch. Sandeep Reddy and M. Ramanjaya Reddy secured the Third Prize in Face Painting and Second Prize in Poster Designing at the State-Level Youth Festival hosted by JMJ College for Women, Tenali

Sri J. Murali Mohan presenting a medal to K. Venkatesh for his performance in Chess

Dumb Charades: State-level Soft Skills Competition

Celebrating academic distinction across institutions

Winners in the competition

State-level Workshop on Consumer Protection Issues

Students' exhibits on consumer awareness and rights

Participants with their certificates

Market Makers

Students introducing a product

Students showcasing certificates

Workshop on Entrepreneurship Training

A student demonstrating her skills in Entrepreneurship Training Workshop

Students taking a deep dive into Entrepreneurial Training

First Prize in Painting conducted on AIDS Day

Dr. Avasarala Madhava Rao being felicitated

Industrial visit to Jocil Ltd., Dikiparru

Winners at MANUS 2K24 : A National Level Management & Cultural Meet organised by Andhra Loyola College, Vijayawada

Smt. Vasireddy Malleswari addressing students on the beauty of Ghazals

CS NVS Naga Raju, Chairman ICSI Amaravathi Chapter Guntur on Empowering Commerce Graduates: The Journey to Becoming a Company Secretary

Mr. Vijay Kumar (Aditya BirlaNISM) imparting strategies for financial literacy and stock market

An Orientation Programme on writing research articles by Dr. V. Pala Prasada Rao, Editor, JKCians' Journal for Research and College Magazine

NSS volunteers in action at the Mega Blood Donation Camp

Dr. D. Rahul, Programme Officer of the NSS Unit, receiving the Best Programme Officer Award at university level (ANU)

Celebrating the 10th International Yoga Day on our home turf

Green Synergy: NSS and STEP Swashakti Unite for World Nature Conservation Day

Sri P. Gopichand addressing volunteers on Personality and Career Guidance organized by NSS & AP Dept. of Youth Services

Dr. I. Nageswara Rao addressing the volunteers on the significance of NSS Day

Volunteers leading the drive for cleanliness and hygiene

Essay writing winners receiving their awards from Sri P. Gopichand on National Unity Day

Distribution of Eco-Friendly Ganesha Idols to College Staff and the Public.

Pledge on National Unity Day

Collecting and disposing of plastic waste for a cleaner, more sustainable future

A plantation programme conducted by NSS units adjacent to the campus

World AIDS Day: A public awareness initiative organized by our NSS volunteers

Students clearing out a peepal sapling

Waste removal from the soak pit

Certificates being distributed to the winners on Ozone Day

Cadets displaying "Duty, Unity and Discipline"

Awareness Campaign on Drug Abuse

NCC Day Celebrations on the Campus

Planting a Sapling: Celebrating NCC Day with a life-giving gesture

Blood donation on Republic Day

Cadets exploits on Republic Day

Cadets on Independence Day

Cadets on Yoga Day

NCC (Boys & Girls)

JKCians celebrating overall championship victory in ANUIC Youth Festival

Students Sparkling in Sports

G. Naga Kusumanjali, I B.Com.,
Represented Andhra Pradesh in
senior nationals and junior nationals
thrice; also to ANU

P. Venkata Sai Pavan, II MCA
represented to
ANU
in Badminton

G. Jeevan Lakshmi Kumar,
II B.Com., represented to
Aacharya Nagarjuna University
in Kho Kho

N. Vaishnavi, I B.Sc.,
Represented to
Aacharya Nagarjuna University
in Chess

Winning laurels in dance and market makers competitions at
Vignan's Nirula Institute of Technology & Science for Women, Pedapalikaluru, Guntur

57th Annual Day Celebrations

Distinguished Dignitaries at a glance

Lighting the lamp

Address by Dr Rayapati Srinivas, President, JKC College to the students

Sri Jagarlamudi Murali Mohan, Secretary and Correspondent addressing students

Sri P. Gopichand presenting Principal's Report

Sri Nutalapati Tirupataiah, Retired Lecturer, RVVN College, Dharanikota giving message to students

NCC cadets being facilitated

Sri J. Murali Mohan giving away academic prizes

Cultural Pageant

Cultural Pageant

Rewarding hardwork and celebrating success

Felicitating dance masters

28th Chandus' Cricket Tournament for A.P. College Teachers

Paying floral tributes

Players being introduced to Sri J. Murali Mohan in the inaugural match

Sri J. Murali Mohan inaugurating the match

Players in action

Sri V. Kuppu Swamy

The teams with the dignitaries

SRM University-AP Staff Team, Amaravati secured first place

SRKR Engineering College, Bhimavaram finished as the Runners-up

Selections for Campus Placement

English Section

CONTENTS

1.	Principal's Report		01
2.	Will Trump's Tariff Threats Cause Problems for India and China	P. Latheef	18
3.	New Jobs created by Artificial Intelligence	D. Phani Kumar	21
4.	The Rise of Smarter Systems and Their Global Impact	K. Chandrasekhar	23
5.	How C is Used in Business Applications	T. Deepika	25
6.	How Modern Technology & Accounting can be Used in the Electronics Business	Pakshal Kumar Surana	26
7.	Skills for Competitive Exams	B. Vamsi	27
8.	Phone Data Hacking: Risks and Prevention	G. Raghava	28
9.	Evolving Resume Trends: 2024-2025	T. Srinivasa Rao	30
10.	Time to Laugh and Be Merry	B. Venkateswara Rao	31
11.	Skills Needed Before Learning Python and Other Programming Languages	M. Eswar	32
12.	Humorous Remarks by Famous Indians	K. Leelavathi	33
13.	Ozone Depletion - Causes and Solutions	D. Dhanya Sree	35
14.	Memorable Quotations on Banking	Sk. Baji Babu	37
15.	How to Find out Ancestry, Our Roots?	V. Ravindra	38
16.	Facts and Figures about Gaza	Sk. Bilal	40
17.	Gene Therapy	P. Ramamanohar	41
18.	How Technology with Accounts can be used in Gold Mortgaging Business?	Vishal Jain	44
19.	Mindful Eating	Ch. Ratnam	45

20.	ZEBRA QUESTION	R. Pavan	46
21.	Most Expensive Software	K.Jayanth	47
22.	On Listening and Speaking	R.Tulasi Ram	49
23.	Thoughts of Some Famous Philosophers	P. Pavan Kumar	51
24.	The Need for Cyber Security	P. Sasidhar	54
25.	Somaclonal Variations	S. Sankeerthana	57
26.	Unlocking Innovation with Python Programming	M. Mahesh	58
27.	Main Components of Competitive Exams		59
28.	One Team, One Goal	B. Jeevan	60
29.	Dangers of Social Media and Ways to Use them Aright	B. Jeevan	61
30.	Classic and Modern Fiction that One Should Read	R. Sireesha	61
31.	Renaissance Art	R. Tulasi	64

Principal Report for the Academic Year 2024-25

Respected Governing Body, Esteemed Colleagues, and Dear Students,

It is with great pride and immense pleasure that I present this report, highlighting the numerous accomplishments, milestones, and events that have marked another remarkable year for our institution. As we continue to uphold our tradition of excellence in education, extracurricular activities, and community engagement, we have witnessed both individual and collective growth that embodies the spirit of our college.

In the year 2024-2025, our college has seen remarkable advancements in academic achievements, infrastructural enhancements, and student welfare initiatives. The inauguration

of the modernized auditorium, the successful hosting of various workshops, and the continued success of our sports teams and cultural events are just a few examples of our dedication to holistic development. Moreover, the leadership of our staff and the enthusiasm of our students have played a pivotal role in realizing these milestones.

Through strategic collaborations, both at the state and national levels, and an ongoing commitment to innovation, we are shaping a future where education goes hand in hand with character building, creativity, and critical thinking. As we move forward, we continue to embrace challenges as opportunities for growth and improvement.

Results

Undergraduate Programmes

Degree and PG Examinations are conducted in May -2024

<i>Course</i>	<i>Group</i>	<i>candidates appeared</i>	<i>candidates passed</i>	<i>% of passes in August 2023</i>	<i>% of passes in May 2024</i>
B.Sc	M.P.C	43	41	98.64	95.35
	C.B.Z	24	24	100	100
	Bt.B.C	16	16	100	100
	M.E.Cs	35	37	100	100
	M.P.Cs	37	37	100	100
	M.S.Cs	73	73	96.73	100
	M.C.Cs	36	36	100	100
	D.S.Cs	41	41	100	100
	B.Voc	22	17	80	77.27
BCA	BCA	50	47	75	94
B.Com	EM	67	44	73.53	65.67
	Comp. Apps.	47	43	87.5	91.49
BBA		50	50	79.63	100
Total		541	506	91.61	93.18

Postgraduate Programmes:

<i>Course</i>	<i>candidates appeared</i>	<i>candidates passed</i>	<i>% of passes in Novembert'23</i>	<i>% of passes in '24</i>
M.Sc. Chemistry	13	12	100	92.3
M.Sc. Microbiology	20	20	100	100
M.Sc., Biotechnology	16	16	100	100
M.C.A	129	128	96.92	99.22
<i>Total</i>	178	176	99.23	98.87

Undergraduate results show a marked improvement over August 2023. The pass percentage increased from 91.61% to 93.18%, indicating sustained academic progress and consistent student performance.

Postgraduate results remained exceptionally strong. Although there was a slight decline in pass percentage compared to the previous results from 99.23% to 98.87% , the performance continues to reflect outstanding academic standards.

Felicitations to Senior Teaching Staff :

On 05/09/2024, eight teaching staff members were felicitated by the Management on the occasion of Teachers' Day in recognition of their service and seniority.

Awards/Recognitions to Staff / Students:

Staff Achievements:

On January 19, 2025, Dr. N. Madhavi was awarded the Savitri Bai Phule National Prathibha Award for her outstanding performance in Education & Teaching by the Southern Private Lecturers Teachers Organization (SPLTO) She received 25 Excellence Certificates from various international journals for her contributions as a reviewer of research articles.

Dr. D. Rahul, Programme Officer of the NSS Unit, receiving the Best Programme Officer Award at university level (ANU)

Student Achievements:

Our final-year BBA students won the First Prize in BRAND RACE and the Second Prize in REEL IT at the national-level management meet MANUS 2K24, organized by Andhra Loyola College, Vijayawada, on September 27 and 28, 2024.

<i>BRAND RACE 1st Prize winners</i>	<i>Roll No</i>	<i>REEL IT 2nd Prize winners</i>	<i>Roll No</i>
Pakshal Surana,	1532	V. Satish	1555
Vishal Jain	1556	V. Sindhu Priya	1553
Sahil Bafna	1541	G. Swapna	1514

On November 4, 2024, our Commerce students won the First, Second, and Third Prizes, as well as the Consolation Prize, in the District-Level Commerce and Management Talent Test, which was jointly conducted by the Department of Commerce and Ambitions Career Counsellors within our college. These students have been selected for the State-Level Talent Test.

On November 8, 2024, our students won the First Prize in Folk Dance and Folk Song at Vignan University during the Zilla

Yuvajanotsavalu, organized by the Andhra Pradesh Society for Training and Employment Promotion (STEP AP).

On November 26, 2024, a Writing Competition was jointly organised by the Extension Activity Wing and the Dr. B.R. Ambedkar State Organisation on the Indian Constitution within our college. The winners were awarded prizes by the District Collector at the Police Parade Ground.

<i>Prize</i>	<i>Name</i>	<i>Roll No.</i>
1st Prize	J. Mahita	1407
2nd Prize	J. Lakshmi	1204
3rd Prize	R. Jesseka	1505
Consolation Prize	Md. Nageena Baig	1315
Special Prize	V. Praveen Kumar	1362

On 27th November, 2024, the Department of Commerce, Tobacco Board, Ministry of Commerce & Industry, Govt. of India conducted

competitions in Essay writing and debate on the occasion of Observance of Vigilance Awareness week. Winners were given Cash Prizes

<i>Essay writing</i>	<i>Name and Class</i>	<i>Amount</i>	<i>Debate</i>	<i>Amount</i>
1st Prize	S.Mounika Durga, 3rd BBA	1200/-	K.Kiran Kumar Reddy, 3rd B.Sc.	1200/-
2nd Prize	R. Neha S.Lakshmi, 3rd BBA	1000/-	M. Thoukit, 3rd BBA	1000/-
3rd Prize	P. Kameswari, 2nd B.Sc.	800/-	D. Kalyan, 2nd BBA	800/-

D Kalyan, II BBA, secured the following prizes at various inter-collegiate competitions:

Second Prize in Fashion Walk and Reel Making

Third Prize in Poster Making on Artificial Intelligence conducted at JMJ College

Second Prize in Short Film at Vignan Udbhav conducted by Vignan University

Second Prize in Elocution at KVR, KKR & MKR College

Shaik Nazma secured the 2nd Prize in Clay Modelling at JMJ College, Tenali.

On 8th November 2024, the Youth Services Department organized State-level competitions in which our teams secured 1st Prize in Folk Dance and Folk Songs at Vignan University, Vadlamudi.

On 26th November 2024, our college students participated in activities such as Mahila Meekosam and a One Act Play on Ragging at the DSP Office State-Level Competitions. Our students secured 2 prizes.

From 9th to 10th January 2025, our students participated in Singing competitions held at Venkateswara Swamy Temple, Brindavan Gardens, Guntur. Our students won 2 prizes.

On 5th February 2025, Ch. Srinivasulu, a II M.Sc., Chemistry student, won the 2nd Prize in Elocution at ChemQuest-2025, conducted by PB Siddhartha College, Vijayawada.

On 10th–11th March 2025,

Ch. Sandeep Reddy, a I M.Sc., Chemistry student, won the 3rd Prize in Face Painting at the State-Level Youth Fest organized by JMJ College Women, Tenali.

M. Ramanjaneya Reddy, a I M.Sc., Chemistry student, won the 2nd Prize in Poster Painting at the State-Level Youth Fest organized by JMJ College Women, Tenali.

Kamali Shaik & Ashik Shaik, II M.Sc., Chemistry students, presented two papers at the International Virtual Conference on “Innovative

Frontiers in Chemistry” held from 28th–29th January 2025, organized by Seetha Lakshmi Ramaswamy College, Tiruchurapalli, Tamil Nadu, under the guidance of Dr. N. Madhavi. Their papers were accepted for publication with an ISSN Number.

On 12th March 2025, Tummala Kala Peetam organized Poetry Competitions on the occasion of Ugadi. The winners were:

1st Prize: Ch. Lasya Apoorva, 2nd B.Sc. (Roll No. 402)

2nd Prize: H. Premchand, 1st B.Sc. (Roll No. 412)

3rd Prize: R. Nitin, 2nd B.Sc. (Roll No. 313)

On 21st and 22nd February 2025, the VIGNAN’s NIRULOTSAV Meet 2024 was held. In this meet, our college students won the following prizes:

Dance Competition: 1st Prize: S. Mounika & Harshitha, III BBA

Market Makers: 1st Prize: Vishal Jain, S. Mounika, and V. Satish, III BBA

7. Publications of Research papers, Patents and books and Contributing Chapters

Dr. N. Madhavi, Department of PG Chemistry, had five of her papers published in Scopus-indexed or UGC recognized journals with ISSN. She also received one patent. A Ph.D. degree was awarded to her scholar.

1. Bioanalytical Method for the Simultaneous Estimation of Atoltivimab, Maftivimab, and Odesivimab in Rat Plasma by LCMS/MS and Its Application to a Pharmacokinetic Study
Journal of Applied Pharmaceutical Research, Volume 12, Issue 4, 2024, Pages 99–113 DOI: <https://doi.org/10.69857/joapr.v12i4.607>
ISSN: 2348-0335, Scopus Indexed
2. Photocatalytic Degradation of Methylene Blue and Eosin Yellow and Antioxidant Properties of Carbon Quantum Dots (CQDs) Derived from *Waltheria Indica* *African Journal of Biological Sciences*, 6(Si1) (2024)
ISSN: 2663-2187
DOI: <https://doi.org/10.48047/afjbs.6.si.2024.340-352> Scopus Indexed
3. Photocatalytic and Antioxidant Properties of Carbon Quantum Dots Synthesized Using Microwave-Assisted Method from Leaves of *Melochia corchorifolia* *Advances in Bioresources*, Vol. 15 (5), September 2024, Pages 183–191
Print ISSN: 0976-4585; Online ISSN: 2277-1573
Journal URL CODEN: ABRDC3 DOI: 10.15515/abr.0976-4585.15.5.183191
UGC Recognized Journal
4. Photocatalytic Degradation and Antioxidant Properties of Carbon Quantum Dots Derived from Leaves of *Antigonon leptopus*
Proceedings of the International Conference on Bio-Based Environment for Sustainable Territory (IC-BEST 2024) Advances in Biological Sciences Research 44
DOI: https://doi.org/10.2991/978-94-6463-648-2_20
5. Method Development and Validation of Gramicidin, Neomycin, and Triamcinolone Acetonide Related Substances and Their Impurities Quantification through UPLC *International Journal of Pharmaceutical Investigation*, 2025; 15(2): 664-674
Journal URL
6. Patent Title: “Innovative Methods for Utilizing Bismuth Ferrite Nanoparticles in Functional Nano Channels for Various Applications”
Published on 28th February 2025.
7. Ph.D. Degree was Awarded to Syed Ibrahim Baje under the guidance of Dr. N. Madhavi on 16th February 2024.
Title of Thesis: “Method Development and Stability-Indicating Validation for the Estimation of Anticancer and Antibiotic Drugs in Pharmaceutical Dosage Forms Using HPLC, Liquid Chromatography, and Mass Spectrometry.”

Dr. Y. Suresh Babu, Department of MCA, had two of his papers published in Scopus Indexed journals with ISSN:

1. Paraphrase Extraction Using Machine Learning Algorithms - A Review
Journal of Basic Science and Engineering, Vol. 21, No. 1 (2024) ISSN: 1005-0930
2. An Innovative Approach to Time-Complex Data Structure Formation via Reserve Nearest Neighbour Density Clustering
Journal of Computational Analysis and Applications, Vol. 33, No. 6 (2024)

Dr. K. Sambasiva Rao, Department of Physics, had five of his papers published in Scopus Indexed journals with ISSN:

1. Effect of Molecular Structure on the Thermodynamic Behavior of Binary Mixtures at Various Temperatures: Correlation with the Jouyban-Acree Model
Physics and Chemistry of Liquids: An International Journal
ISSN: 1029-0451, February 2025
2. Investigative Approaches in Rare Earth-Doped Ceramic Materials
Pathways to Discovery and Innovation, Nurturing Researchers for Tomorrow (PDINR) - 2024
ISSN: 978-81-967563-1-4, International Institute of Organized Research (I2OR), April 2024
3. Discovery Approaches in Transition Metal Ions-Doped Amorphous Materials

Pathways to Discovery and Innovation, Nurturing Researchers for Tomorrow (PDINR) - 2024

ISSN: 978-81-967563-1-4, April 2024

4. Investigation of Intermolecular Interactions in Binary Mixtures of N,N-Dimethyl Benzyl Amine with Higher Alkanols
Physics and Chemistry of Liquids: An International Journal
ISSN: 1029-0451, 7th October 2024
5. Experimental and Theoretical Investigation of Thermodynamic and Transport Properties in Binary Mixtures at Various Temperatures (Dibenzyl Amine with 1-Pentanol, 2-Pentanol, and 2-Methyl-2-Butanol)
Physics and Chemistry of Liquids: An International Journal
Accepted on 6th January 2025
ISSN: 1029-0451

Dr. M. Gowri Sankar, Department of UG Chemistry, had fourteen of his papers published in *Physics and Chemistry of Liquids International Journal* (Taylor & Francis) from March 2024 to February 2025:

1. Study on the molecular interactions of binary mixtures of allyl alcohol and amino-alcohol solvents through thermodynamic properties and FT-IR spectra and correlation with the Jouyban-Acree model
2. Estimation of important thermodynamic properties of organic liquid mixtures at

- various temperatures (3-pentanol, benzyl salicylate, ethyl salicylate, and methyl salicylate)
3. Excess properties for binary liquid mixtures of Hexylene glycol with ketones at different temperatures and correlation with the Jouyban-Acree model
  4. Investigation of intermolecular interactions in binary mixtures of N,N-dimethyl benzyl amine with higher alkanols
  5. Investigations into molecular interactions in binary mixtures of allyl alcohol and chlorinated methanes, along with the correlation analysis using FT-IR spectra and correlation with the Jouyban-Acree model
  6. Jouyban-Acree model assessment for physico-chemical properties of N,N-Dimethyl benzylamine with isomeric chlorobenzene systems
  7. Molecular interactions and thermodynamic modeling of N,N-dimethyl benzylamine-alkoxy ethanol mixtures: an FT-IR spectroscopy and Jouyban-Acree model approach
  8. Physicochemical analysis of molecular interactions in binary liquid mixtures at various temperatures and correlation with the Jouyban-Acree model (3-pentanol with allyl amine, allyl alcohol, and allyl chloride)
  9. Study on the molecular interactions of binary mixtures of allyl alcohol with isomeric amyl alcohol solvents through thermodynamic properties and FT-IR spectra and correlation with the Jouyban-Acree model
  10. Study on the molecular interactions of binary mixtures of N-methyl benzylamine with halomethanes through thermodynamic properties and correlation with the Jouyban-Acree model
  11. Temperature-dependent thermophysical characterization of N,N-Dimethylbenzylamine binary mixtures with acetophenone derivatives (propiophenone, p-chloroacetophenone, and p-methyl acetophenone)
  12. Thermophysical properties and IR spectral studies of some binary liquid mixtures and correlation with the Jouyban-Acree model
  13. Effect of molecular structure on the thermodynamic behavior of binary mixtures at various temperatures: correlation with the Jouyban-Acree model (2-nitroanisole with 2,6- dimethylcyclohexanone, 2-methylcyclohexanone, and cyclohexanone)
  14. Experimental and theoretical investigation of thermodynamic and transport properties in binary mixtures at various temperatures (dibenzyl amine with 1-pentanol, 2-pentanol, and 2-methyl-2-butanol)
- Dr P. Bharathi Devi, Lecturer in Economics published two papers:
1. Economics of Maize Cultivation in Guntur District of Andhra Pradesh, *Review of Research*, ISSN: 2249-894X, Vol. 14, Issue 3, Dec. 2024.

2. Status of Women in Indian Politics – A Brief Note on Various General Elections, *Arthashastra Indian Journal of Economics & Research*, ISSN: 2278-1811, UGC Care List, Vol. 14, Issue 01, Jan.–March 2025.

M. Apparao and U. Venkateswara Rao, Lecturers in Commerce Sustainable Business Practices and Corporate Social Responsibility (CSR) in the Modern Economy, *The International Journal of Analytical and Experimental Modal Analysis*, ISSN: 0886-9367, Vol. 17, Issue 04, April 2025.

U. Venkateswara Rao, M. Apparao, and Dr N. Murali Role of SIDBI in Promoting and Financing of Micro, Small and Medium Enterprises in Andhra Pradesh – A Case Study of Krishna District, *The International Journal of Analytical and Experimental Modal Analysis*, ISSN: 0886-9367, Vol. 17, Issue 04, April 2025.

A. Venkata Krishna and K. Kalpana, Lecturers in Commerce The Impact of Digital Transformation on Business Models, *The International Journal of Analytical and Experimental Modal Analysis*, ISSN: 0886-9367, Vol. 17, Issue 04, April 2025.

K. Charan Choudary and K. Anjani Devi, Lecturers in Commerce Impact of Digital Marketing on Consumer Behaviour, *The International Journal of Analytical and Experimental Modal Analysis*, ISSN: 0886-9367, Vol. 17, Issue 04, April 2025.

K. Veena and Dr. K. Aruna Kumari, Lecturers in Commerce Leveraging Artificial Intelligence in Business Model Innovation, *The International Journal of Analytical and Experimental Modal Analysis*, ISSN: 0886-9367, Vol. 17, Issue 04, April 2025.

Contributing Chapters

Dr. V. Pala Prasada Rao, “The Interplay between Philosophy and Literature,” in *Literature in Context (Critical Approaches to Reading English Literature)*, Vol. I, published by Notion Publishing, Chennai, 2025.

8. Resource Persons/ Interviews / Chairpersons / Members of BoS and Subject Experts / Guest Lectures/FDP:

Guest Lectures / Resource Persons/attended

On January 29, 2024, Dr. N. Madhavi, Associate Professor of PG Chemistry, delivered a guest lecture at Hindu College, Guntur, on “Spectroscopy Applications in Industry and Research.”

On September 11, 2024, Dr. N. Madhavi, Head of the Department of PG Chemistry, delivered a guest lecture on “Green Synthesis – Microwave/Ultrasound Assisted Organic Synthesis” at St. Ann’s College for Women, Gorantla.

On October 16, 2024, Mrs. Y. Anitha Kumari, Lecturer in Mathematics, delivered a guest lecture on “Mathematical Applications in Computer Science” at JMJ

College, Tenali.

On October 18, 2024, Dr. K. Daniel, Head of the Department of Zoology, delivered a guest lecture on “Role of Monoclonal Antibodies in Cancer Biology” at JMJ College, Tenali.

On October 18, 2024, Mrs. P. Nagasuseela, Lecturer in English, delivered a guest lecture on “Vocabulary & Pronunciation in English” at JMJ College, Tenali.

Attended Interviews as Subject Experts :

From November 13th to 16th, 2024, Dr. K. Sambasiva Rao, Lecturer in the Department of Physics, attended the Career Advancement Scheme (CAS) July '24 Interviews as a Subject Expert at the CCE's office, Mangalagiri.

From November 10th to 12th, 2024, Dr. P. Bharathi Devi, Lecturer in the Department of Economics, attended the CAS Interviews as a Subject Expert at the CCE's office, Mangalagiri.

From November 12th to 14th, 2024, Dr. K. Daniel, Head of the Department of Biological Sciences, attended the CAS Interviews as a Subject Expert at the CCE's office, Mangalagiri.

Sri T. Under the Programme Restructuring Committees constituted by APSICHE, Sri P. Gopichand and Dr. M. Gowri Sankar served as members of the Programme Restructuring Committee.

Sri B. N. Prasad served as a Member of the Academic Council of JMJ College, Tenali (Autonomous).

Chairpersons/ Memebers of Board of Studies

Sri P. Rama Mohan Rao, and Dr. V.Pala Prasada Rao are Chairpersons of UG Board of Studies of Acharya Nagarjuna University. , Dr. K. Sambasiva Rao, Dr. P. Nagasuseela, Dr. V. Pala Prasada Rao, Sri. R. Srinivasa Rao, Sri P. Raghu, Sri TBN Prasad, Dr. K. Daniel, Dr. D. Rahul, and Dr. P. Bharathi Devi and Smt.K. Anitha Kumari were members of BoS of different colleges.

Observation of National and International days of importance:

On August 15, 2024, our college celebrated the 78th Independence Day. The National Flag was hoisted by Dr. AS Rama Krishna, Ex-MLC, who delivered the Independence Day message to the staff and students.

On October 2, 2024, the college paid floral tributes on the occasion of the birth anniversaries of Gandhiji and Sri Lal Bahadur Shastri.

On January 26, 2025, Prof. P. Vara Prasada Murthy, Department of Oriental Languages, ANU, unfurled the National Flag and delivered a Republic Day message to our students and staff.

8. Activities by the Departments / Wings:

On July 16, 2024, the Department of PG Chemistry organized a guest lecture by

Prof. K. Kiran Kumar, K.B.N College, Vijayawada, on the topic “Role of Artificial Intelligence in the Field of Chemistry.”

A three-day workshop on “Testing Tools” was held by the Department of MCA from **July 25th to 27th, 2024.**

On August 2, 2024, the Department of PG Chemistry celebrated the birth anniversary of Prof. P.C. Roy, the Father of Indian Chemistry.

On September 6, 2024, the Eco Club distributed Clay Ganesh Idols to the staff and general public on the occasion of Vinayaka Chaturthi.

On September 14, 2024, the Department of Commerce organized a career awareness programme for B.Com and BBA students in collaboration with the Institute of Company Secretaries of India.

On September 16, 2024, the Eco Club conducted a Poster Competition on “Conservation of the Ozone Layer” in observance of International Ozone Day.

On September 21, 2024, the Department of PG Chemistry hosted a guest lecture by Dr.

G. Giri Prasad, A.G.S.G. Siddhartha College of Arts and Sciences, Vuyyuru, Vijayawada, on “The Electronic Spectra of Inorganic Complexes.”

On October 15, 2024, the Department of Library screened an educational film to our college students on “Dr. APJ Abdul Kalam: Biography and Interviews” as part of his birthday celebrations.

On October 17, 2024, the Department of Oriental Languages conducted a debate competition on “Ramayanam Loni Paathralu - Muchataga Moodu Nimishaalu” for Valmiki Maharshi Jayanti.

On October 29, 2024, the Department of Zoology organized a National Level Workshop on “Recent Trends in Molecular Biology & Cell Culture Techniques.”

On November 4, 2024, the Department of Commerce and Ambitions Career Counsellors jointly organized the District Level Commerce & Management Talent Test, and our students won the following prizes:

<i>S.No</i>	<i>Name</i>	<i>Prize</i>	<i>Amount</i>
1	S.Mounika Durga	First	3000/-
2	B.Sai Saketh Varma	Second	2000/-
3	K. Naga Srivalli	Third	1000/-

<i>S.No</i>	<i>Name</i>	<i>Prize</i>	<i>Amount</i>
4	S.Manasa Reddy	Consolation Prize	500/- each
	Pathan Latheef		
	D. Kalyan		
	V.Srineha		
	R. Neha Sri Lakshmi		

The said students are selected for State Level Talent Test

On November 4-5, 2024, the UG & PG Departments of Chemistry organized a two-day workshop on “Advanced Characterization of Organic Molecules: Hands-on Training in FT-IR & HPLC Techniques.”

On November 7th and 8th, 2024, the Department of Computer Science and the Training & Placement Cell organized a two-day workshop on “Data Science”. Dr. D. Srinivas Kumar, Director of Malineni Lakshmaiah Engineering College, and Trainer Ch. Radha from Fixity Edx, Hyderabad, attended the event as Chief Guests.

On November 5th, 2024, the Extension Activities Wing conducted a program on “Waste to Wealth” in association with Pedilite Company.

On November 14th, 2024, the Department of Library Science organized a State-Level Essay Writing Competition on the topic “Mobile Phones: A Boon or Bane to Present

Society” to mark the 57th National Library Week. 125 students participated. Cash awards were given to the winners:

First Prize: Rs. 5,000; Second Prize: Rs. 3,000; Third Prize: Rs. 2,000; Consolation Prize: Rs. 1,000.

On November 15th, 2024, the Women Empowerment Cell conducted a State-Level Painting Competition on the theme “Girl’s Vision for the Future”. 100 students from various colleges participated. Cash awards were given to the winners:

First Prize: Rs. 5,000; Second Prize: Rs. 3,000; Third Prize: Rs. 2,000; Consolation Prize: Rs. 1,000.

On November 19th, 2024, the Department of Computer Science organized a Workshop on Intellectual Property Rights.

On November 30th, 2024, the Department of Oriental Languages organized a Guest Lecture by Sri GC Chalam in memory of Gurajada Apparao.

On December 2nd, 2024, the Department of Biology, in collaboration with the Eco Club, conducted Essay Writing, Elocution, and Painting Competitions on the occasion of National Pollution Control Day. Prizes and certificates were distributed by the Chief Guest, Smt. Md. Nazeema Begum, Environmental Engineer at Andhra Pradesh Pollution Control Board, Guntur.

The Induction Programme for First-Year students was conducted on December 5th and 6th, 2024. All Heads of Departments and Chairpersons of various wings participated and explained the rules and regulations to the students.

On December 24th, 2024, the Department of Commerce organized District-Level Competitions. The winners of the Essay Writing and Elocution competitions were:

Essay Writing:

- o 1st Prize: Mounika Durga, III BBA (Selected for State-Level Competitions)
- o 2nd Prize: Meghana, III B.Com (Computers)
- o 3rd Prize: Suhana, II BBA

Elocution:

- o 2nd Prize: Lowkika, III BBA

On December 31st, 2024, the Memorandum of Understanding (MoU) was formalized between the Department of Library Science, JKC College, Guntur, and Manasu Foundation, Bangalore.

On January 11th, 2025, Sankranti Sambaralu were conducted on our college campus by the Extension Activity and Fine Arts Association. Gangireddulu, Bhogi Mantalu, Folk Dances, and other activities were held.

On January 21st, 2025, Sri S. Satish Kumar, SP, and K. Aravind, DSP, along with other police officials, participated in the Vaaradhi Awareness Programme on Anti- Ragging, Traffic Control,

and Narcotic Drugs. Anti-drug posters prepared by the IQAC Wing were released by the Hon'ble SP.

From January 28th to February 1st, 2025, a Five-day Yoga Camp was organized by our Extension Wing, Bharat Swabhimani Trust, and Patanjali Yoga Samithi at our

cricket ground. Swamy Rithi Dev conducted practicum sessions on breathing exercises and Yoga Asanas from 6:00 am to 8:00 am regularly.

On February 7th and 8th, 2025, the Department of Commerce organized a two-day workshop on Financial Education for Young Citizens. This workshop was sponsored by Aditya Birla Capital Foundation and the National Institute of Securities Markets. Dr. Vijay Kumar, an empanelled resource person from NISM, trained 57 final-year B.Com and BBA students.

On February 15, 2025, an Orientation Programme on Writing Research articles for Journal and College Magazine was conducted.

On February 21st, 2025, the Department of Indian Languages and the Department of English jointly organized a workshop on Gazals. Mrs. Raja Vasireddy Malleswari, a famous Gazal writer, spoke about the origin of gazals, and poetic words and images in writing gazals to students.

From February 25th to March 1st, 2025, a Five-day Herbal Plant Exhibition was jointly organized by the Departments of Life Sciences. Sri Puli Srinivasulu, IAS, Municipal Commissioner, inaugurated the exhibition. 110 medicinal plants were displayed, and their

medicinal properties were explained by our students to the general public. 1000 visitors attended the exhibition.

On February 28th, 2025, the Department of English organized a State-Level Competition in Soft Skills. 20 teams participated in this competition. Cash awards were given to the winners:

1st Prize: Rs. 5,000; 2nd Prize: Rs. 3,000; 3rd Prize: Rs. 2,000.

On March 8th, 2025, on the occasion of World Women's Day, our girl students performed a dance as a tribute to the sacrifices of women throughout the ages. Competitions were held for the women staff, and prizes were distributed to the winners.

On March 11th, 2025, the Department of Commerce organized Next Gen Market Makers, in which 14 teams launched their products, showcasing their presentation skills.

1st Prize: Mounika and team

2nd Prize: Kamal and team

3rd Prize: Jay Kumar

On March 12th, 2025, the Departments of Maths, Physics, and Chemistry jointly organized a one-day National Level Workshop on Recent Trends in Mathematical and Physical Sciences.

Prof. N. Satyanarayana, Department of Physics, Pondicherry University

N. Sankaraiah, Department of Chemistry, NIPER, Hyderabad

Prof. TSL Radhika, Department of Chemistry,

BITS, Hyderabad

Dr. P. Krishna Murthy, Department of Chemistry, Siddhartha Academy of Higher Education, participated in this workshop.

On March 17th, 2025, the Department of Commerce organized an Exhibition on Consumer Protection Rights and Adulteration in Modern Foods. Students explained through 40 exhibits how to recognize genuine products in supermarkets.

1st Prize: Sri Neha and Vamsika Jain

2nd Prize: Devi Prasanna, Sandhya, Swathi Amarnadh

Third Prize: Tharun Kumar and Vardhan Goud

The Department of Computer Science is organizing the Second National Conference on Emerging Technologies in Computer Science on March 27th and 28th, 2025.

Prof. K. Gangadhara Rao, Vice-Chancellor (IC), will be the Chief Guest.

9. Payment of Gratuity to Unaided staff :

The Executive Body, in its meeting held on 26-09-2024, decided to implement the Scheme of Gratuity with the cut-off year being 2018, i.e., the Golden Jubilee Year. The Scheme of Gratuity will be extended to all unaided staff who have retired or been retrenched due to a lack of workload and who have completed 10 years of continuous service in the college.

The rates for the payment of gratuity are as follows:

Teaching Staff: Rs. 7000/- per completed year of service

of service This year, for the first time, an amount of Rs.

Non-Teaching Staff: Rs. 6000/- per completed year of service

22,23,000/- was distributed as gratuity to 17 retired/retrenched staff members of our college.

Contingent Staff: Rs. 5000/- per completed year

10. i) Training Programmes : 3 (Three) Training Programmes were conducted

<i>S.No.</i>	<i>Name of the Programme</i>	<i>Duration</i>	<i>No. of students Participated</i>	<i>status</i>
1	Campus Recruitment training Programme for Degree Final year students.	50 days. 2 hrs/day (100 hrs)	50	Completed
2	Certificate programme on Banking, Finance, Insurance (CPBFI) (Corporate Social Responsibility) BAJAJ FINSERV	28 days 3 hrs/day	40	Completed
3	Campus Recruitment training Programme by RUBICON, Corporate Social Responsibility (CSR)	4 days 6 hrs/day 21/11/2023 to 24/11/2023	200	Completed

ii) Campus Placements:

<i>Organization</i>	<i>No. of JKC students selected 2024-25 (as on 23-03-2025)</i>	<i>Organization</i>	<i>No. of JKC students selected 2024-25 (as on 23-03-2025)</i>
Speaking Tree	30	Sri ChaitanyaSchool	08
ITC Ltd.,	3	DIVIs Lab	Yet to be announced
SutherLand Global	114	Bhashyam School	7
ILM	51	Hetero Labs	9
First Source	60	HCL Tech	5
Infosys	03	<i>Total :</i>	297
TCS BPS	07		

11.. N.C.C., NSS & Red Ribbon Club NCC

25 (A) BN NCC JKC College (Boys) Total	
Cadet Allotted Strength	80
Enrollment Strength	80
1 st Year	43
2 nd Year	25
3 rd Year	12
10 (A) BN NCC JKC College (Girls) Total	
Cadet Allotted Strength	52
Enrollment Strength	43
1 st year	15
2 nd year	16
3 rd year	12

On 23rd November, 2024, our NCC Wing organized a Tree Plantation Drive and Fruit Distribution at oldage homes on the occasion of NCC Day.

NSS

On September 15, 2024, a Blood Donation Camp was organized by the NSS Units on the occasion of Founders' Day. A total of 75 units of blood were donated to the Government General Hospital.

Red Ribbon Club

On December 1, 2024, the Red Ribbon Club organized competitions in Painting and Elocution to raise awareness among students on World AIDS Day. A Flash Mob on Preventing

AIDS was performed by our students at Gujjanagundla and Swarna Bharathi Nagar.

On March 22, 2025, a Swachh Awareness Rally was held from JKC College to Gujjanagundla. Sri Puli Srinivasulu, IAS, Commissioner, Guntur Municipal

Corporation; Sri A. Rajendra Prasad, MLC-Elect; Smt. Galla Madhavi, MLA; NCC, NSS, and YRC Coordinators, Eco Club Vice-Chairpersons, Extension Activity Vice-Chairpersons, along with 300 students, participated in the rally.

12. Sports Activities:

On August 29th and 30th, 2024, competitions were held in Volleyball, Kabaddi, Shuttle Badminton, and Chess on the occasion of National Sports Day (Dhyanchand's Birth Anniversary).

On September 20, 2024, a Combined Zonal Coordination Committee meeting for the year 2024-25 was organized for the ANU Inter-Collegiate Tournaments, attended by 30 Physical Directors from various colleges under the purview of ANU.

Our college Girls' Team secured 4th place in the Acharya Nagarjuna University Intercollegiate Men & Women Chess Tournament (ANUIC).

The following are representing ANU in the game noted against their names

The following are representing ANU in the game noted against their names

<i>S.No</i>	<i>Name of theGame</i>	<i>Person Name & Class</i>	<i>Position</i>
1	Badminton (Men)	P. Venkata Sai Pavan, II MCA, Roll No.71	ANU Representation
2	Chess (Women)	N. Vyshnavi, I B.Sc., Roll No.502	ANU Representation
3	Basket Ball	G. Naga Kusumanjali, I B.Com (CA), Roll No.1309	ANU & State Representation
4	Kho-Kho (Men)	G. Jeevan Lakshmi Kumar, II B.Com., Roll No.1335	ANU Representation

Chandus' Cup Cricket Tournament for Staff members : 28th Chandus' Cup Cricket tournament was held from 13-2-2025 to 16-02-2025. The tournament matches were held at five cricket grounds located at JKC College, Guntur, RVR & JC College of Engg., Chowdavaram, Chalapathi College of Engg., Mothadaka, ACA Cricket ground, Perecherla and Vignan University, Vadlamudi. A total of 22 teams participated in the tournament. SRM University won the Winners' Cup, while SRK Engineering College emerged as the Runners-up.

13. Inauguration of Modernized Jagarlamudi Lakshmaiah Choudary Auditorium :

The modernized auditorium was inaugurated by Sri Dwaraka Tirumala Rao,

DGP (Incharge), on November 20, 2024. The event was graced by Sri GVG Anjaneyulu, Chief Whip, Government of AP, and Sri Mannava Mohan Krishna, Chairman, AP IT Technologies.

15. Mini Convocation

The Mini Convocation was conducted on April 12, 2025, to award original degrees to students who graduated in the years 2023 and 2024. Prof. P. Madhu Murthy, Chairman, APSICHE, and Prof. K. Ratna Shiela Mani, Rector I/c, ANU, were the Chief Guests.

16. Staff Particulars :

New Faculty joined during 2024-25

<i>S.No</i>	<i>Name</i>	<i>Department</i>	<i>Date of Joining</i>
1	Inturi Lakshmi	Comp.Science	01-07-2024
2	Sirisha Muppavarapu	Comp.Science	01-09-2024
3	Dama Ramya	Comp.Science	11-07-2024
4	Bandaru Devi Priya	Statistics	01-07-2024
5	Kota Kalpana	Commerce	01-07-2024

<i>S.No</i>	<i>Name</i>	<i>Department</i>	<i>Date of Joining</i>
6	Arumalla Aksa	Biotechnology	01-07-2024
7	Nallagorla Harika	Microbiology	01-07-2024
8	Kandukuri Meghana Adilakshmi	Biotechnology	01-07-2024
9	Grandhi Jayalakshmi Vyshnavi	Botany	01-07-2024
10	Edapalapati Nalini	Comp.Science	11-07-2024
11	Chimata Mounika	Comp.Science	11-07-2024
12	Thanikonda Hepsiba	Comp.Science	11-07-2024
13	Katta Vineeta	Comp.Science	02-12-2024

17. Faculty left during 2024-25

<i>S.No</i>	<i>Name</i>	<i>Department</i>	<i>Date of relieving</i>
1	Dr. I Nageswara Rao	Principal	30-06-2024
2	Y Sarada	Commerce	10-07-2024
3	O Durga	Commerce	10-07-2024
4	Syed Peerabi	Statistics	11-12-2024
5	Syamakuri Vasavi	MCA	08-08-2024

18. Paying Tributes

It is with profound sadness to note that Sri M. Nageswara Rao, Lecturer in Physics passed away. We pay our heartfelt tributes to him for his service to the institution.

In conclusion, as we reflect on the accomplishments and challenges of the past year, it is evident that our college continues to grow and evolve in ways that are both inspiring and impactful. The dedication of our faculty, the determination of our students, and the support of our stakeholders have been the driving forces behind our success. We have not only excelled academically but also fostered a vibrant,

inclusive environment that encourages holistic development.

As we look ahead, we remain committed to providing an enriching educational experience, fostering innovation, and preparing our students to be leaders of tomorrow. Together, we will continue to strive for excellence in all facets of our institution. The journey ahead is promising, and with collective effort and continued dedication, we are confident that we will reach even greater heights in the years to come.

Thank you for your continued support and commitment to the vision and values of our institution.

Will Trump's Tariff Threats Cause Problems for India and China

P. Latheef, II B.Com.

With Trump's rise in international politics has caused many issues. The trade war has started. Every nation is slipping into recession even American stock market has seen heavy losses amounting to trillion dollars within few days.

The trade policies effected by the United States under President Donald Trump have significant implications for global economies, particularly for major trading partners like India and China. In February 2025, President Trump announced plans to implement reciprocal tariffs, aiming to equalize import taxes to match those imposed on U.S. goods by other countries, effective April 2nd. This policy shift has raised concerns about its potential impact on the exports of nations such as India and China, both of which have substantial trade relationships with the U.S.

This article examines the anticipated effects of these tariff changes on India and China, incorporating insights from recent literature, economic analyses, and major journalistic sources.

How India's Exports Get Affected?

India's export sector is expected to face challenges due to the proposed U.S. tariffs. The United States is a crucial market for Indian goods, and increased tariffs could render these

products less competitive. According to a Reuters report, India's small engineering goods exporters are particularly concerned, as nearly \$7.5 billion of India's \$20 billion annual engineering exports could be affected by the new U.S. tariffs (Reuters, 2025a). In response, these exporters are advocating for reductions in import duties on specific U.S. goods to mitigate the impact and foster favorable trade negotiations.

Additionally, India's exports are under pressure from both U.S. and European Union trade policies. The U.S. has raised import tariffs and introduced initiatives like the CHIPS Act, while the EU has implemented carbon taxes and other protective measures. These developments pose significant challenges for Indian exporters, particularly in sectors such as automotive and agriculture, with potential annual losses estimated at \$7 billion (Reuters, 2025b). To address these issues, India's trade minister has engaged in talks with U.S. officials, aiming to negotiate terms that could alleviate the adverse effects on India's export sector.

However, not all sectors anticipate significant disruptions. India's steel industry, for instance, does not expect major impacts from the U.S. tariffs. Sandeep Pundrik, India's steel secretary, stated that Indian steel exports to the United States are relatively minimal, amounting

to less than 100,000 metric tons. This suggests that while certain industries may face challenges, others may remain largely unaffected (Reuters, 2025c).

US Tariffs and China's Exports

China is one of the world's largest exporters. It has historically been a focal point in U.S. trade policy. The previous U.S.-China trade war, characterized by escalating tariffs, led to significant disruptions in global supply chains and affected various sectors. The renewed emphasis on reciprocal tariffs by the Trump administration signals potential challenges for Chinese exports to the U.S. However, specific details regarding the sectors that might be targeted and the extent of the tariffs remain unclear. Historically, such tariffs have prompted China to seek alternative markets and bolster domestic consumption to mitigate external shocks.

Interestingly, some analysts argue that despite the immediate challenges posed by these tariffs, they could benefit China in the long run. The tariffs are considered short- to medium-term issues, while Trump's actions are perceived as damaging the liberal international order, weakening the cohesion of the democratic West, and undermining the U.S.'s global standing—all outcomes that align with China's strategic interests under Xi Jinping's leadership (The Guardian, 2025).

The idea of tariffs is rooted in the principle

of fairness in international trade, aiming to ensure that countries impose comparable duties on each other's goods. However, the efficacy and consequences of such measures have been subjects of extensive debate. The initial rounds of tariffs during President Trump's first term led to retaliatory measures from affected countries, resulting in a tit-for-tat escalation that disrupted global trade (Wikipedia, 2025a). Studies have shown that such trade conflicts can lead to reduced economic growth, increased prices for consumers, and uncertainty in global markets.

For India, the literature suggests that while certain sectors, such as steel and aluminum, might not experience significant direct impacts due to their limited export volumes to the U.S., other sectors like engineering goods could face substantial challenges. The Engineering Export Promotion Council (EEPC) of India has expressed concerns about decreasing orders and rising costs resulting from the U.S. tariffs (Reuters, 2025a). This aligns with previous instances where increased tariffs led to reduced competitiveness of Indian products in international markets.

In the case of China, past experiences indicate that reciprocal tariffs can lead to supply chain realignments and efforts to diversify export markets. The previous U.S.-China trade war saw China imposing retaliatory tariffs, which affected various U.S. industries, including agriculture. China's strategy has often

involved seeking alternative markets and strengthening regional trade partnerships to mitigate the impact of U.S. tariffs.

Furthermore, economic analysis suggests that Trump’s broader economic policies, including calls for a weaker U.S. dollar, may indirectly impact global trade. The Trump administration has argued that a weaker dollar could help level global trade imbalances, making U.S. exports more competitive while increasing costs for import-dependent economies like India and China (New York Post, 2025). This adds another layer of complexity to the evolving trade landscape.

India and China economies are basically consumerist. They are likely to ride out of the tariff storm. However, the implementation of tariffs by the United States is likely to have effects on the exports of both India and China. For India, sectors heavily dependent on the U.S. market may experience reduced competitiveness, prompting calls for domestic

policy adjustments to counteract these challenges. But then, certain industries, such as steel, may remain largely unaffected due to their minimal export volumes to the U.S.

China can compete. With its extensive export-oriented economy, it may initially face pressures to diversify its markets and adapt its trade strategies accordingly. While immediate losses may be felt, some analysts suggest that China could benefit from the broader geopolitical results of Trump’s trade policies, which may weaken the U.S.’s position on the global stage.

The broader implications of such tariff policies shows the interconnectedness of global economies and the importance of collaborative approaches to address trade imbalances. Given the complexity of the trade environment, further negotiations and economic strategies will be necessary to bring down adverse effects and ensure stability in global commerce.

New Jobs created by Artificial Intelligence

D. Phani Kumar, I B.Sc.

McKinsey & Company report states many startling facts on new jobs which will be created by AI and existing jobs to be lost by AI.

AI is expected to create 20-50 million new jobs globally by within a few years. The new jobs will be in a range of industries, including healthcare, manufacturing, and finance. Some of the new job roles that are emerging as a result of AI include. Add some more new jobs created by AI and jobs to be lost owing to AI

AI Trainers and Teachers: These are individuals who are responsible for training and teaching AI systems. They ensure that AI algorithms are accurate and effective, and they also develop new AI applications and systems.

Data Analysts and Scientists: With the increase in data generated by AI systems, there is a growing demand for individuals who can analyse and interpret this data. Data analysts and scientists use AI tools to analyse data and identify patterns and insights that can help businesses make better decisions.

Human-Machine Teaming Managers: As AI becomes more integrated into the workplace, there is a growing need for individuals who can manage the interaction between humans and machines. Human-machine teaming managers ensure that AI systems work effectively with human workers, enhancing productivity and efficiency.

AI Ethics and Policy Specialists: As AI becomes more prevalent, there is a growing need for individuals who can address the ethical and policy implications of AI. AI ethics and policy specialists ensure that AI systems are developed and used in a responsible and ethical manner.

AI Hardware Specialists: As AI technology evolves, there is an increasing demand for specialized hardware designed to optimize AI operations, such as advanced processors and chips. AI hardware specialists will design and maintain these systems.

AI Cybersecurity Analysts: With the rise of AI, the potential for cyber threats increases. AI cybersecurity analysts will develop new methods to safeguard AI systems from hacking, manipulation, and malicious attacks.

AI Product Managers: These professionals will oversee the development of AI-driven products, ensuring that AI technologies meet market demands and provide value to users. They bridge the gap between AI developers and end-users.

Automation Specialists: As automation powered by AI becomes more prevalent in industries like as an manufacturing and logistics, specialists will be needed to implement and optimize automated systems and workflows.

AI-Powered Healthcare Practitioners: Healthcare professionals who specialize in integrating AI into medical practices, such as AI-assisted diagnostics and robotic surgeries, will be in high demand.

Virtual Reality (VR) and Augmented Reality (AR) Designers for AI: As AI advances in areas like VR and AR, designers will be required to create interactive, AI-driven virtual environments and applications, particularly in education, gaming, and healthcare.

AI Legal Advisors: With the growing legal complexities around AI usage, including intellectual property rights, data privacy, and AI accountability, legal professionals specializing in AI will be crucial in ensuring AI compliance with laws and regulations.

Jobs Likely to be Lost Owing to AI:

Routine Manual Labor Jobs: Many jobs in sectors like manufacturing, warehousing, and agriculture may be automated through AI-powered robots and machinery, leading to a decline in the demand for manual laborers.

Customer Service Representatives: AI-powered chatbots and virtual assistants are increasingly capable of handling customer queries and support, reducing the need for human customer service agents in call centers.

Transportation and Delivery Drivers: Autonomous vehicles, including trucks, taxis, and drones, are expected to replace many driving-related jobs, particularly in delivery and

transport sectors.

Data Entry Clerks: AI-powered systems can automate data collection and entry tasks with greater speed and accuracy, reducing the demand for human data entry clerks.

Telemarketers: AI-driven systems can handle cold calling, customer outreach, and sales, leading to a reduction in telemarketing roles.

Retail Cashiers: With the rise of automated checkouts and AI-powered self-service kiosks, the need for retail cashiers is expected to decrease.

Bookkeeping and Accounting Clerks: AI tools can automate many tasks involved in bookkeeping and accounting, such as tax preparation and financial reporting, reducing the need for human involvement in these roles.

The rise of AI is likely to both create new opportunities and displace certain traditional roles. Employees should adjust to the changing scenario. They require reskilling and upskilling to stay relevant.

The Rise of Smarter Systems and Their Global Impact

K. Chandrasekhar

I B.Sc.

Artificial Intelligence (AI) is becoming an integral part of our daily lives, impacting everything from personal devices to global industries. While current AI applications focus on specific tasks, the future holds the promise of more advanced, human-like AI that could revolutionize multiple sectors and help solve complex global challenges. This article explores AI's potential to transform our lives, improve industries, and address ethical considerations as we move forward.

AI Thinks Like a Human!

Today, AI is good at specific tasks—like recommending movies or playing chess. This type of AI is called ‘narrow AI’ because it’s built for one purpose. But in the future, scientists hope to create ‘general AI,’ which can learn and understand many things, like a human.

Imagine an AI that could tutor you in any subject, help you cook dinner, or even brainstorm ideas for a project. This kind of AI could be a flexible helper in almost every part of life.

More Fair and Responsible AI

As AI systems get smarter, it’s important that they treat people fairly. Today, some AI systems show bias because they’re trained on incomplete or biased data. For example, facial

recognition software sometimes struggles with accuracy across different skin tones. In the future, companies will focus on building ethical AI that understands fairness and makes unbiased decisions. This could help create a more inclusive society where technology works equally well for everyone.

AI and Human Teamwork

One of the biggest changes AI might bring is the way we work together with machines. Instead of replacing people, AI could become our partner. For example, a doctor could use AI to quickly scan through medical images, letting the doctor focus on patient care and complex cases. In fields like design or engineering, AI could assist by suggesting creative ideas, allowing humans to build on them. This human-AI teamwork could make jobs more interesting and allow people to do more in less time.

AI in Daily Life

AI is already part of our daily lives, from virtual assistants like Siri to personalized recommendations on Netflix. In the future, AI could become even more useful. For example, your smart home could adjust the lights, play relaxing music, or even brew coffee just as you wake up. Self-driving cars, another AI-powered technology, might soon make our commutes safer and reduce traffic. As AI gets better at understanding us, it will help make life simpler

and more comfortable.

Industries Transformed by AI

Industries across the board are using AI to improve efficiency, quality, and convenience.

Here's how it might change a few sectors:

Healthcare: AI could help doctors predict illnesses earlier by analyzing patient data, leading to better and faster treatment.

Finance: Banks might use AI to provide more personalized financial advice and detect fraud more accurately, making banking safer and more convenient.

Education: AI tutors could personalize learning, offering extra help to students who need it or suggesting more advanced topics to those ready for a challenge.

Quantum Computing and AI: Solving Complex Problems Faster Quantum computing is a new type of computer technology that can perform certain calculations much faster than today's computers. When combined with AI, quantum computing could help solve extremely complex problems, like finding cures for diseases or developing cleaner energy sources. This technology is still in the early stages, but it has the potential to push AI even further, enabling breakthroughs that might take regular computers years to achieve.

Fighting Climate Change with AI

AI could play a big role in addressing environmental issues. For instance, it can

analyze data to make farming more efficient, reducing the resources needed to grow food. AI could also monitor deforestation, predict natural disasters, or even manage energy grids to cut down on emissions. With its ability to analyze and make sense of massive amounts of data, AI could help us protect the planet in ways we couldn't before.

The Importance of Responsible AI

While AI has many positive uses, it also comes with challenges. If not carefully managed, AI could be used for harmful purposes, like mass surveillance or spreading misinformation.

Companies and governments are working to create guidelines to make sure AI is used responsibly. This includes developing systems that are transparent, accountable, and secure, so AI benefits society without causing harm.

Preparing for the Future Workforce

As AI automates certain tasks, it may also change the types of jobs available. Many simple, repetitive jobs might be done by machines, while more complex jobs that require creativity and problem-solving will become more common. Schools and workplaces are preparing for this shift by focusing on skills like critical thinking, collaboration, and technical know-how.

In the future, working alongside AI will likely be a normal part of most jobs.

The future of AI is both exciting and challenging. As it becomes a bigger part of our lives, it's up to us to guide its development in ways that benefit everyone. With careful planning, responsible practices, and a focus on fairness, AI could help us tackle big issues, improve our quality of life, and create a brighter future. It presents incredible opportunities to enhance industries, address societal issues, and

improve daily life. However, as AI progresses, we must ensure its responsible development, focusing on fairness, ethical practices, and collaboration between humans and AI. By guiding AI's growth thoughtfully, we can build a future where AI works in harmony with humanity, creating a more connected and inclusive world.

How C is Used in Business Applications

T. Deepika

IBCA

1. **Algorithm Understanding:** Teaches core programming logic and algorithms.

2. **Performance:** Helps create efficient, fast applications for large-scale data.

3. **Data Structures:** Builds understanding of arrays, lists, and memory management.

4. **System-Level Programming:** Used in operating systems and system tools for business tasks.

5. **Resource Management:** Focuses on low-level control over memory and hardware.

6. **Embedded Systems:** C is used in embedded devices for business applications.

7. **Real-Time Processing:** Ideal for processing real-time data in financial or industrial systems.

8. **Optimizing Business Apps:** Helps in optimizing critical operations like transaction

processing.

9. **Legacy Systems:** Many older business systems are written in C, requiring maintenance and understanding.

10. **Foundational Knowledge:** Offers a deep understanding of how computers and software work, useful for all business applications.

Therefore, one should be good at C language for improving his skills and expertise in business applications.

How Modern Technology & Accounting Can be Used in the Electronics Business

Pakshal Kumar Surana

III BBA

Business is a transaction. It has many operations. Like in other businesses, technology can be used in conducting electronics business. Whether in retail, wholesale, or online sales, it can greatly benefit from technology and accounting to improve efficiency, security, and profitability.

1. Technology in the Electronics Business

a. Inventory & Supply Chain Management

- Use AI-powered inventory management systems to track stock levels in real time (e.g., Zoho Inventory, TradeGecko).
- Implement RFID and barcode scanning for faster stock identification and tracking.
- Use IoT sensors to monitor storage conditions for delicate electronics.

b. Digital Payments & Online Sales

- Accept digital payments (UPI, mobile wallets, crypto, BNPL options like Klarna or Afterpay).
- Integrate e-commerce platforms (Shopify, WooCommerce, Amazon, Flipkart) for online sales.

c. AI & Data Analytics for Customer Insights

- Use AI-based recommendation engines to offer personalized product suggestions.
- Implement chatbots & virtual assistants for automated customer support.

d. Cybersecurity & Warranty Management

- Secure online transactions and customer data with blockchain and multi-factor authentication.
- Use cloud-based warranty tracking systems to manage product guarantees and repairs.

2. Accounting in the Electronics Business

a. Sales & Expense Management

- Use cloud-based accounting software (QuickBooks, Tally, Xero, Zoho Books) to track sales, expenses, and profit margins.
- Automate invoicing and billing to reduce manual errors.

b. Tax Compliance & Financial Reporting

- Integrate GST/VAT compliance tools to auto-calculate taxes.
- Generate real-time financial reports for better decision-making.

c. Credit & EMI Tracking for Customers

- Offer EMI-based financing and track

installment payments using accounting software.

- Monitor delayed payments and automate reminders for customers.

d. Fraud Detection & Cost Optimization

- Use AI-based fraud detection to identify suspicious transactions.
- Optimize pricing strategies using AI-driven market trend analysis.

By integrating technology and accounting, an electronics business can improve inventory accuracy, financial tracking, customer experience, and security.

Skills for Competitive Exams

B. Vamsi, III B.Sc.

Reading:

1. **Active Reading & Skimming/Scanning:** Quickly identify key ideas, arguments, and tone. Skim for main themes and scan for specific details (dates, names, keywords) to save time.
2. **Contextual Vocabulary:** Infer meanings of unfamiliar words from surrounding sentences instead of relying on memorization.
3. **Critical Analysis:** Distinguish facts from opinions, identify logical fallacies, and evaluate the author's intent or bias.
4. **Inference & Deduction:** Answer implicit

questions by connecting clues in the text (e.g., predicting outcomes, understanding implied emotions).

5. **Practice Diverse Passages:** Regularly tackle genres like editorials, scientific articles, and narratives to adapt to varied structures and topics.

Writing:

1. **Clarity & Structure:** Organize essays/reports with clear introductions, logical paragraphs (topic sentence + examples), and concise conclusions.
2. **Grammar & Syntax Precision:** Avoid errors in subject-verb agreement, tenses, and sentence fragments. Use varied sentence structures (simple, compound, complex).
3. **Cohesion & Transition:** Link ideas smoothly using connectors (e.g., however, furthermore) and maintain a consistent tone (formal/semi-formal).
4. **Task Fulfillment:** Address all parts of the prompt directly. For essays, balance arguments with evidence; for letters, follow format conventions.
5. **Time Management:** Allocate time for planning, drafting, and editing. Prioritize clarity over complexity—avoid overly flowery language.

Note: Use past papers to simulate exam conditions. Review answer keys to understand scoring patterns for both sections.

Phone Data Hacking: Risks and Prevention

G. Raghava, III B.Sc.

In an interconnected world, our smartphones have evolved from simple communication devices into valuable articles of our entire digital lives. From personal photos and financial data to sensitive work documents and intimate conversations, these devices hold a treasure trove of information. This pervasive dependence, however, comes with a significant and ever-growing threat: phone data hacking. The risks associated with such breaches are profound, impacting individuals and even national security, making robust prevention strategies absolutely critical. As Gary Kovacs wisely stated, "Privacy is not an option, and it shouldn't be the price we accept for just getting on the internet." The risks of phone data hacking are multifaceted and far-reaching. At the individual level, the most immediate danger is identity theft and financial loss. Hackers can gain access to banking apps, credit card details, and other financial information, leading to unauthorized transactions and drained accounts. Beyond monetary repercussions, the theft of personal data like social security numbers, passwords, and even photographs can be used to open new accounts, commit crimes in one's name, or engage in blackmail. "Computer hackers do not need to know each other's real names, or even live on the same continent, to steal millions in mere hours," noted Robert Mueller. Furthermore, phone hacking leads to

severe privacy invasion and reputational damage. Malicious actors can remotely activate a phone's camera and microphone, track real-time location, and read private messages, exposing highly sensitive personal details. This can lead to significant emotional distress, and in some cases, the public dissemination of private content can ruin reputations and relationships. "Once you've lost your privacy, you realize you've lost an extremely valuable thing," remarked Billy Graham. Beyond personal harm, hacked phones can be used to spread misinformation, launch further attacks on contacts, or even infiltrate corporate and government networks, posing a serious threat to national security. The methods employed by hackers are constantly evolving, but common attack vectors include malware, phishing, and exploiting software vulnerabilities. Malware, often disguised as legitimate apps or embedded in malicious websites and email attachments, can silently steal data or grant remote control over the device. Phishing scams, delivered via emails or text messages, trick users into revealing sensitive information by impersonating trusted entities. Moreover, vulnerabilities in mobile operating systems and applications can be exploited, highlighting the importance of timely updates. Unsecured public Wi-Fi networks also present a significant risk, allowing hackers to intercept data. Given these

grave risks, effective prevention is paramount. The first line of defense lies in basic security hygiene. This includes using strong, unique passwords or passcodes, enabling biometric authentication (fingerprint or facial ID), and setting up two-factor authentication (2FA) for all sensitive accounts. As Chris Pirillo quipped, "Passwords are like underwear. Don't let people see it, change it very often, and you shouldn't share it with strangers." Beyond individual vigilance, proactive technical measures are crucial. Regularly updating your phone's operating system and all applications is vital, as these updates often include critical security patches. Installing reputable antivirus and mobile security software can provide real-time protection against malware and phishing attempts. Users should also be extremely cautious about clicking on suspicious links or downloading apps from unofficial app stores. When using public Wi-Fi, a Virtual Private Network (VPN) can encrypt internet traffic, preventing data interception. Finally, regularly backing up phone data to a secure cloud service or external device ensures that even if a breach occurs, valuable information is not permanently lost. Features like remote wipe are also important for lost or stolen devices. In conclusion, the pervasive nature of smartphones in modern life makes them attractive targets for data hacking, carrying severe risks ranging from financial ruin and identity theft to profound privacy violations and national security threats. However, by understanding these risks and

diligently implementing robust prevention strategies – from strong passwords and multi-factor authentication to regular software updates and cautious online behavior – individuals can significantly mitigate their exposure. The fight against phone data hacking is an ongoing one, a constant race between malicious actors and cybersecurity advancements. As Martina Navratilova succinctly put it, "Security used to be an inconvenience sometimes, but now it's a necessity all the time." Protecting our digital lives on our phones is no longer a luxury, but a fundamental responsibility.

Common Methods Hackers Use to Access Phone Data:

Malware: Disguised as legitimate apps or embedded in malicious websites and email attachments.

Phishing: Scams delivered via emails or text messages, impersonating trusted entities to reveal sensitive information.

Exploiting Software Vulnerabilities: Taking advantage of outdated operating systems and applications.

Unsecured Public Wi-Fi Networks: Intercepting data through unsecured connections.

Preventive Steps

Strong Passwords and Biometric Authentication: Use unique passwords, enable fingerprint or facial ID, and set up two-factor

authentication (2FA). Regular Software Updates: Keep your phone's operating system and applications up-to-date.

Antivirus and Mobile Security Software: Install reputable software for real-time protection.

Cautious Online Behavior: Avoid suspicious links, unofficial app stores, and be mindful of public Wi-Fi.

Virtual Private Network (VPN): Encrypt internet traffic when using public Wi-Fi. Regular Backups: Securely backup phone data to a cloud service or external device.

What to Do If Hacked

Change Passwords: Immediately update all passwords and passcodes.

Notify Banks and Financial Institutions: Inform them of potential breaches.

Run a Virus Scan: Use antivirus software to detect and remove malware.

Remote Wipe: Activate remote wipe features if available. Report the Incident: Inform authorities and relevant parties. You can also launch a legal battle. Law gives you all support.

"Cybersecurity is not just a defense, it's a necessity. Protect your digital life, before it's too late."

Evolving Resume Trends: 2024-2025

T. Srinivasa Rao

III B.Sc.

The job market is constantly evolving, and so are resume expectations. Employers now prefer resumes that are **brief, visually appealing, and optimized** for both human readers and **Applicant Tracking Systems (ATS)**.

Latest Resume Trends

1. ATS-Optimized Resumes

- **Keyword Optimization:** Align your resume with job descriptions using relevant keywords.

- **Simple Formatting:** Avoid tables, headers, footers, and complex graphics that may confuse ATS.
- **Standard Fonts:** Stick to **Arial, Calibri, or Times New Roman** for better readability.

2. Concise & Scannable Resumes

- **One-Page Preferred:** Unless you have **10+ years of experience**.
- **Bullet Points:** Use **3-5 per role**, focusing on **achievements** rather than

responsibilities.

- **Quantifiable Impact:** Showcase results using numbers (e.g., “**Boosted efficiency by 35%**”).

3. Modern Design & Visual Appeal

- **Minimalist Layouts:** Keep it clean, professional, and subtly styled—especially for creative roles.
- **Two-Column Formats:** Increasingly popular but ensure ATS compatibility.
- **Infographic Elements:** Suitable **only for creative roles** like marketing and design.

4. Skills-Based & Hybrid Resumes

- **Dedicated Skills Section:** Highlight **technical skills** (Python, SEO) and **soft skills** (Leadership, Communication).
- **Hybrid Format:** A blend of **chronological** and **functional** resume styles—ideal for career changers.

5. AI & Digital Enhancements

- **AI-Assisted Resume Writing:** Leverage tools like **ChatGPT, Teal, and Kickresume** for content refinement.
- **LinkedIn QR Codes:** Some candidates now embed a **scannable LinkedIn link**.
- **Digital Portfolios:** Showcase work via **GitHub, Behance, or personal websites**.

6. Tailored & Targeted Resumes

- **Customization is Key:** Generic resumes are

outdated—highlight only **relevant** experience.

- **Career Summary Over Objective:** Replace outdated objectives with a **short, impactful professional summary** (2-3 lines).

7. Remote Work & Tech Proficiency

- **Remote Work Experience:** Highlight familiarity with tools like **Slack, Zoom, and Trello**.
- **Certifications:** Boost credibility with industry-recognized certifications (e.g., **Google Analytics, AWS, PMP**).

What’s Outdated?

- “References available upon request”
- Unprofessional email addresses (**coolguy123@email.com**—no thanks!)
- Dense paragraphs instead of bullet points

Note: Use **Grammarly** for error-free writing and **Jobscan** to test ATS compatibility.

Time to Laugh and Be Merry

1. The Resume Stretch

- **Interviewer:** “*So, you managed a team of 50, increased revenue by 400%, and invented a new programming language?*”
- **You:** [*Nervously sweating*] “Uh... yeah, let’s just say AI tools *polished* my achievements a bit.”

2. The AI Overconfidence Problem

- **Your Resume:** “*Expert in quantum computing, neurosurgery, and 17th-century French literature.*”
- **You in Real Life:** [Googles ‘*What is quantum computing?*’]

3. When the Hiring Manager Also Used AI

- **Interviewer:** “*Your resume mentions ‘unparalleled leadership skills’—could you elaborate?*”
- **You:** “Well... AI wrote that part. But I do lead my fantasy football team pretty well.”

Skills Needed Before Learning Python and Other Programming Languages

M. Eswar

II B.Sc

Python is a user-friendly language. It has simple syntax and indentation is very important. It is a high level programming language, mostly used not only by programmers, but also used by software developers.

For any other programming language, it’s helpful to have a foundation in a few basic skills. These skills will make the learning process smoother and help you understand programming concepts more easily. Here’s a list of key skills to consider:

1. Basic Computer Literacy

Understanding how to use a computer: Knowing how to operate a computer, navigate through files, install programs, and use basic software like text editors.

Familiarity with operating systems: Basic understanding of how your operating system (Windows, macOS, or Linux) works.

2. Mathematical Concepts (Optional but helpful)

Basic arithmetic: Addition, subtraction, multiplication, and division.

Logical thinking: Ability to break problems into smaller, logical steps.

Basic algebra: Understanding variables and simple equations can help in problem-solving.

3. Problem-Solving Mindset

Critical thinking: Being able to approach problems in a systematic way.

Breaking problems into smaller pieces: Programming often involves breaking down big problems into smaller, manageable tasks.

4. Familiarity with Basic Syntax and Concepts

Variables: Understanding how to store and manipulate data.

Control structures: Concepts like if/else statements, loops (for, while).

Functions: Understanding the concept of reusable blocks of code.

Data types: Knowledge of numbers, strings, lists, etc., and how to use them.

5. Basic Understanding of Algorithms (Optional)

Sorting and searching: Simple algorithms can help you understand how programming works.

Flow of control: How a program executes step-by-step.

6. Understanding How Code Runs

Understanding of compilers or interpreters: Python, for example, uses an interpreter to run code line-by-line, while languages like C++ are compiled.

Basic debugging skills: Knowing how to identify and fix errors in your code, even if you don't fully understand it yet.

7. Familiarity with Text Editors/IDEs

Using a code editor or IDE (Integrated Development Environment): Familiarity with tools like Visual Studio Code, PyCharm, or even simpler editors like Sublime Text will help you in writing code.

8. General Computer Science Concepts (Optional but beneficial)

Basic knowledge of data structures: Lists, arrays, dictionaries (or hash maps).

Basic algorithms: Sorting, searching, and

iteration.

9. Patience and Persistence

Willingness to debug and learn from mistakes: Programming can involve a lot of trial and error, so perseverance is key.

Before learning Python or any other programming language, we should focus on building these foundational skills. They will not only make it easier to learn programming languages but also improve your problem-solving ability.

Humorous Remarks by Famous Indians

K. Leelavathi, III B.Sc.

1. S.N. Subrahmanyam's Workweek

Comment: S.N. Subrahmanyam, chairman of Larsen & Toubro, humorously questioned the value of spending time at home, saying, "How long can you stare at your wife, how long can the wife stare at her husband? Come on, get to the office and start working." This remark sparked both amusement and debate about work-life balance in India.

2. Anand Mahindra's Response:

In response to Subrahmanyam's comment, Anand Mahindra, CEO of the Mahindra Group, quipped, "My wife is wonderful. I love staring at her." His light-hearted remark highlighted a different perspective on balancing work and personal life.

3. New Year's Resolution Joke: A popular joke circulating during the 2024 New Year was: "Why did 2023 go by in a blur? My resolution must've been too low." This pun combined the concept of New Year's resolutions with a play on visual clarity.

4. Desi Humour on Social Media: Platforms like Pinterest showcased Indian humour, with boards dedicated to "India 2024" featuring quirky quotes and funny attitude sayings. These collections reflected the unique and relatable humour prevalent in Indian culture.

5. Etsy's Funny Desi Quotes: Products like "Funny Desi Quotes for Home" became popular on Etsy, highlighting humorous Indian phrases such as "Chup Kar," which playfully means "stop blabbering on." These items showcased the lighter side of Indian vernacular.

6. Rahul Gandhi on AI:

"Artificial Intelligence is the future. We need to use AI wisely."

(Internet: *"Bro, we're still trying to understand your natural intelligence."*)

7. Amit Shah on Opposition Strategy:

"We welcome all opposition parties to unite. It will save us time."

(Translation: *"Please stand in a straight line. It's easier to defeat y'all together."*)

8. PM Modi's 2024 Election Speech:

"Mitron, achhe din aa gaye!" (Friends, good days are here!)

(Public: *"Bhai, kaunsi gali mein aaye? Hum tak toh nahi pahunchhe."*) (Which street did they arrive in? We haven't seen them!)

9. Indian Twitter on New Year 2024:

"Why did 2023 go by so fast? Because my New Year's resolution was too low."

(Translation: *"Maybe my salary was too, just saying..."*)

10. Indian Parents on ChatGPT:

"Beta, this AI does everything? Then why don't you do anything?"

(Translation: *"Get a government job, AI can't take that yet!"*)

11. Election Memes 2024:

"Who will be India's next PM?"

(Indian Mom: *"Whoever wakes up before sunrise and does pooja."*)

Ozone Depletion - Causes and Solutions

D. Dhanya Sree

II B.Sc.

The gradual reduction of the Earth's ozone layer in the upper atmosphere due to human activities and chemical emissions, such as gaseous chlorine or bromine, is known as ozone depletion. The thinning is most apparent in the polar areas especially over Antarctica. Ozone depletion is a serious environmental problem because it increases the amount of ultraviolet (UV) radiation that reaches the Earth's surface, increasing the risk of skin cancer, cataracts, genetic damage, and immune system degeneration.

The ozone layer in the upper atmosphere becomes thinner.

Ozone molecules react with chlorine and bromine atoms, breaking them down.

One chlorine molecule can destroy many ozone molecules, and they aren't replaced quickly enough.

Certain chemicals release these atoms when exposed to strong ultraviolet radiation.

These are called ozone-depleting substances (ODS), Examples: Chlorofluorocarbons (CFCs), carbon tetrachloride, hydrochlorofluorocarbons (HCFCs), Bromine-containing substances: Hydro bromofluorocarbons (HBFCs), methyl bromide. Chlorofluorocarbons (CFCs).

Chlorine does not react with ozone when it connects with another molecule

What is Ozone Layer?

The ozone layer is a region in the earth's stratosphere that contains high concentrations of ozone and protects the earth from the harmful ultraviolet radiations of the sun. The ozone layer is a part of the upper atmosphere located about 15 to 35 km (9 to 22 miles) above Earth. It contains a high concentration of ozone molecules (O₃), with about 90% of the Earth's ozone found in the stratosphere, which extends from 10–18 km (6–11 miles) to around 50 km (30 miles) above the surface. In this layer, temperatures rise with height because the ozone absorbs sunlight. The ozone layer blocks almost all harmful solar radiation, especially certain types of ultraviolet (UV) rays that can harm or kill living things.

Ozone Layer Depletion status

Since 1986, there has been a big decrease in the use of ozone-depleting substances (ODS), mainly due to the 1987 Montreal Protocol by the United Nations. The biggest ozone hole ever measured was 28.4 million square kilometers in September 2000, which is nearly seven times the size of the EU. In 2023, the ozone hole is larger than it was in 2022.

Ozone Layer Depletion Causes

Chlorofluorocarbons (CFCs): These are the main cause of ozone layer thinning. They come from solvents, spray aerosols, refrigerators, and air conditioners. UV rays break down CFCs, releasing chlorine atoms that destroy ozone.

Unregulated Rocket Launches: Research shows that uncontrolled rocket launches can harm the ozone layer more quickly than CFCs. Without regulation, the ozone layer could lose a lot of thickness by 2050.

Nitrogen Compounds: Substances like NO₂, NO, and N₂O also contribute to thinning the ozone layer.

Natural Factors: Some natural events, like solar flares and stratospheric winds, can damage the ozone layer, but they account for only 1-2% of the loss. Volcanic eruptions can also harm the ozone layer.

Ozone Layer Depletion Effects

The loss of the ozone layer harms the environment in several ways. Here are the main effects:

Human Health: As the ozone layer gets thinner, more harmful UV radiation from the sun reaches us. This can lead to serious health issues like skin problems, cancer, sunburns, cataracts, faster aging, and weaker immune systems.

Impact on Animals: Animals exposed to UV light can develop skin and eye cancer.

Effects on Plants: Strong UV radiation can harm plants, affecting their growth, blooming, and photosynthesis. Forests also suffer from these harmful rays.

Impact on Marine Life: Plankton, which are crucial in the ocean food chain, are greatly affected by UV rays. If plankton are harmed, it disrupts the entire food chain in the water.

Ozone Layer

Many countries have programs to protect the ozone layer, but personal actions are also important. Here are some simple ways everyone can help:

Reduce Ozone-Depleting Chemicals: Use alternatives to halon fire extinguishers and avoid CFCs in refrigerators and air conditioners.

Limit Car Use: Cars produce greenhouse gases that harm the ozone layer and contribute to global warming. Try to drive less.

Choose Green Cleaning Products: Many cleaning supplies release harmful chemicals like chlorine and bromine. Use natural alternatives to help the environment.

Ban Nitrous Oxide: Governments should prohibit harmful nitrous oxide, which damages the ozone layer. People should also be educated about its negative effects and avoid products that release it.

Memorable Quotations on Banking

Sk. Baji Babu

II B.Com.

The following quotes help us understand the concept of Banking

1. “Banking is necessary; banks are not.” — Bill Gates
2. “Banking was conceived in iniquity and was born in sin. The bankers own the earth.” — Josiah Stamp
3. “The modern banking system manufactures money out of nothing.” — Josiah Stamp
4. “Banking establishments are more dangerous than standing armies.” — Thomas Jefferson
5. “If you owe your bank a hundred pounds, you have a problem. But if you owe a million, it has.” — John Maynard Keynes
6. “In banking or finance, one should take all economic perspectives seriously.” — Michael Bloomberg
7. “Good banking is produced not by good laws, but by good bankers.” — Hartley Withers
8. “Banking is very good business if you don’t do anything dumb.” — Warren Buffett
9. “A banker is a fellow who lends you his umbrella when the sun is shining, but wants it back the minute it begins to rain.” — Mark Twain
10. “Banking may well be a career from which no man really recovers.” — John Kenneth Galbraith
11. “The essence of banking is to make loans to people who should not have them.” — Walter Bagehot
12. “The problem in banking is there are so many good assets to own.” — Charlie Munger
13. “Banks have a moral obligation to provide honest services, not take advantage of people.” — Elizabeth Warren
14. “The process by which banks create money is so simple that the mind is repelled.” — John Kenne
15. “The first step in restoring faith in the financial system is ensuring accountability among bankers.” — Paul Volcker.

How to Find out Ancestry, Our Roots?

V. Ravindra

II B.Sc.

Everyone wants to know his roots deeply buried in the bosom of the earth. Science comes up with a solution. It is pedigree analysis. It is a crucial tool in genetics for tracking the inheritance patterns of specific traits or genetic disorders within a family. By analyzing a family tree that documents relationships and traits across generations, scientists and genetic counselors can determine whether a trait is inherited in a dominant, recessive, X-linked, or mitochondrial manner. This process involves symbols that represent individuals (such as squares for males and circles for females) and lines that connect family members, showing relationships and inheritance patterns. Pedigrees can provide valuable insights into genetic risks, helping families and medical professionals predict the likelihood of a trait or disorder appearing in future generations.

Pedigree analysis is especially useful for identifying carriers of recessive genes, understanding patterns of complex diseases, and making informed decisions regarding medical interventions or lifestyle adjustments. This analysis also enables geneticists to map out gene locations on chromosomes, which can facilitate more targeted research and treatment strategies. Additionally, pedigree charts aid in studying population genetics and tracing the evolutionary history of particular traits within populations.

As genetic testing advances, pedigree analysis continues to be an indispensable tool in clinical genetics, personalized medicine, and counseling.

[11/7, 4:35/ PM] Ravindra: Analyzing a pedigree chart (P.A) involves carefully studying how traits or diseases are passed down in a family. Here's a simple, step-by-step guide using an example to help you understand.

Example Scenario: Imagine a family where some members have a rare condition called "condition X," and you want to figure out how it's inherited.

10 Steps to Analyze a Pedigree Chart

1. Identify the Symbols

Circles = females, Squares = males.

A filled-in shape means the person has the condition, and an empty shape means they don't.

2. Number the Generations

Label each row with Roman numerals (I, II, III, etc.) from top to bottom to show generations. This helps keep track of how the trait passes over time.

3. Label Each Person

Within each generation, label individuals with numbers (e.g., I-1, II-1) to identify them easily when analyzing.

4. Check for Carriers or Affected Individuals

Look for filled shapes to find who has “condition X.” This is key to seeing patterns.

5. Look for Consistent Patterns

Observe if the condition appears in every generation (likely dominant) or skips generations (possibly recessive).

6. Determine Mode of Inheritance

Dominant: The condition shows up in each generation, often in one parent.

Recessive: The condition can skip generations, possibly appearing only when both parents are carriers.

X-Linked: A condition mostly in males may suggest an X-linked inheritance.

7. Test Hypotheses

Ask yourself, “Does a dominant or recessive pattern explain this?” For example, if “condition X” skips a generation, it might be recessive.

8. Look for Gender Patterns

If mostly males have the condition, it might be X-linked. In this case, females would usually be carriers.

9. Apply the Patterns

Check if the inheritance pattern (dominant, recessive, or X-linked) works across all generations. Adjust if it doesn't.

10. Summarize the Findings

Conclude the most likely inheritance pattern. For instance, if “condition X” appears in each generation but only when one parent has it, it could be dominant.

Final word

If “condition X” appears in every generation and at least one parent has it, you might conclude it's autosomal dominant. If it skips generations, it's likely autosomal recessive. And if mostly males are affected, X-linked inheritance is possible.

Facts and Figures about Gaza

Sk.Bilal

IB.Sc.

Gaza has much history. Some gladden heart; most of them were bleak dreams.

1. **Geography:** Gaza, also known as the Gaza Strip, is a narrow coastal strip of land along the Mediterranean Sea, bordered by Egypt to the southwest and Israel to the east and north. It covers an area of about 365 square kilometers (141 square miles).
2. **Population:** Gaza is one of the most densely populated areas in the world, with a population of around 2 million people, primarily Palestinians.
3. **History:** Gaza has been a focal point of the Israeli-Palestinian conflict for many decades. After the 1948 Arab-Israeli war, Gaza came under Egyptian control. Following the 1967 Six-Day War, Israel occupied Gaza, but it withdrew in 2005 as part of the unilateral disengagement plan, although Israel retains control over its borders, airspace, and sea access.
4. **Governance:** Since 2007, Gaza has been governed by Hamas, an Islamist political and militant group, after winning elections and taking control from the Palestinian Authority (PA). The West Bank is controlled by the PA, leading to political division between the two regions.
5. **Economy:** Gaza has a struggling economy, heavily reliant on international aid, and is marked by high unemployment, poverty, and a blockade imposed by Israel and Egypt. The blockade restricts the movement of goods and people, further exacerbating the economic conditions.
6. **Humanitarian Conditions:** The region faces significant humanitarian challenges, including limited access to clean water, electricity, and healthcare. Frequent conflicts, including military operations between Israel and Hamas, have resulted in widespread destruction, displacement, and casualties.
7. **Conflict and Military Strikes:** Gaza has witnessed several major military conflicts, including wars in 2008-2009, 2012, 2014, and more recent escalations. These conflicts have led to significant loss of life, especially among Palestinian civilians.
8. **International Attention:** Gaza remains a critical focal point in the broader Israeli-Palestinian conflict. It has drawn widespread international attention, both for the humanitarian crisis and the political dynamics involving Israel, Hamas, and the Palestinian Authority. Many countries and organizations have called for a two-state solution to address the underlying issues.

9. Refugees and Migration: Exodus forms a part of its history. A significant portion of Gaza's population consists of Palestinian refugees who fled or were displaced during the 1948 Arab-Israeli war, with many living in camps within Gaza.
10. Culture and Society: Gaza has a rich cultural and historical heritage, with historical sites,

art, and music contributing to Palestinian identity. Despite ongoing conflict, education, family life, and religious traditions continue to play important roles in the daily life of Gazans.

These facts provide a snapshot of Gaza, but its situation is deeply complex and continually evolving.

Gene Therapy

P. Ramamanohar

II B.Sc.

In order to treat or prevent diseases, the medical area of gene therapy focuses on changing the genes inside an individual's cells. Doctors can address the underlying causes of genetic illnesses by adding, deleting, or altering genetic material.

To introduce new or altered genes into a patient's cells, gene therapy usually employs vectors, which are frequently viruses that have been genetically altered to be safe. These new genes have the ability to deactivate dangerous genes, add functional copies, or replace broken ones.

Gene therapy shows promise for treating a wide range of diseases, including certain types of cancer, inherited genetic disorders like cystic fibrosis and hemophilia, and immune system deficiencies. Research is ongoing to expand its applications further.

It depends. Some gene therapies may provide a permanent solution by fixing the

genetic defect within the cells. However, in cases where the therapy targets non-dividing cells (like in muscle or nerve cells), the effect may be long-lasting but not truly permanent, as new cells may eventually dilute the effects.

Risks include immune reactions to the viral vectors used, potential insertion of genes in the wrong place in the DNA, and the possibility of unintended effects on other genes. Careful testing and stringent regulations help minimize these risks.

Somatic gene therapy targets the body's non-reproductive cells, so changes aren't passed to future generations. Germline gene therapy, however, alters reproductive cells (sperm, eggs, or embryos) and can be inherited by future generations. Most countries prohibit germline therapy due to ethical and safety concerns.

Yes, several gene therapies have received approval. For instance, Luxturna treats a specific form of inherited blindness, and

Zolgensma is used for spinal muscular atrophy. The number of approved therapies is gradually increasing as research progresses.

CRISPR is a powerful tool that allows for precise editing of DNA sequences. It's used in some gene therapies to "cut" and repair genetic mutations, offering a more targeted and potentially safer approach than previous gene-editing techniques.

Ethical concerns include the potential for unintended genetic changes, especially in germline therapy. There are also debates around "designer babies," where genetic editing could be used to enhance traits, raising questions about inequality and genetic diversity.

The timeframe varies based on the condition and the type of therapy. Some gene therapies might show results in weeks or months, while others might take years, especially if the therapy is designed to address chronic or complex genetic diseases.

Gene therapy is a rapidly advancing field that holds transformative potential for medicine but is also accompanied by technical, ethical, and regulatory challenges that scientists and policymakers continue to address.

Fun facts that you should know about the therapy

1. Genetic therapy aims to treat or prevent disease by modifying a person's genes.
2. It can involve inserting, removing, or

altering DNA within cells.

3. Gene therapy can target somatic (non-reproductive) or germline (reproductive) cells.
4. Somatic gene therapy affects only the individual treated, not future generations.
5. Germline gene therapy changes are inheritable, though it's currently controversial and limited.
6. One method of gene therapy is using viral vectors to deliver new genes into cells.
7. CRISPR technology allows precise editing of DNA, making gene therapy more accurate.
8. Gene therapy has potential for treating genetic disorders like cystic fibrosis and hemophilia.
9. CAR-T therapy, a form of gene therapy, reprograms immune cells to fight cancer.
10. Genetic therapy research began in the 1970s, but advancements accelerated in recent decades.
11. In 1990, the first approved human gene therapy trial treated a child with SCID (severe combined immunodeficiency).
12. The FDA approved the first gene therapy in the U.S., Luxturna, for a rare genetic blindness, in 2017.
13. Gene therapy is being researched for muscular dystrophy, Parkinson's, and

Alzheimer's.

14. Delivery of genes to cells in the body remains a major challenge in gene therapy.
15. Some genetic therapies aim to “turn off” malfunctioning genes rather than replacing them.
16. Ethical concerns include the potential for “designer babies” through germline editing.
17. High costs remain a barrier to the widespread adoption of gene therapies.
18. Gene therapy has the potential to reduce lifelong treatments and hospital visits for chronic conditions.
19. Clinical trials are ongoing globally to test new gene therapies for a wide range of diseases.
20. Success in gene therapy could revolutionize treatment options, making them more personalized.

The Nobel Prizes are five awards given to people who have made significant contributions to humanity. The prizes are given in the fields of science, literature, medicine, and peace.

The 2024 Nobel Prize winners were:

- **Physics:** John J. Hopfield and Geoffrey E. Hinton for their work in machine learning
- **Medicine:** Victor Ambros and Gary Ruvkun for their discovery of microRNA
- **Chemistry:** David Baker, Demis Hassabis, and John M. Jumper for their work in

protein structure prediction

- **Literature:** Han Kang
- **Peace:** Nihon Hidankyo, a Japanese organization of atomic bomb survivors
- **Economics:** Daron Acemoglu, Simon Johnson, and James A. Robinson for their work on the importance of institutions for prosperity

Physics Prize

- Hopfield and Hinton's work includes Hopfield's framework for information storage and reconstruction, and Hinton's techniques for discovering properties within data.
- Their research has advanced technology and artificial intelligence.

Economics Prize

- Acemoglu, Johnson, and Robinson's work demonstrated the importance of societal institutions for a country's prosperity.
- They examined the various political and economic systems introduced by European colonizers.

Peace Prize

- Nihon Hidankyo is a Japanese grassroots organization of atomic bomb survivors from Hiroshima and Nagasaki.

You can learn more about the 2024 Nobel Prize winners at [NobelPrize.org](https://www.nobelprize.org).

How Technology with Accounts can be used in Gold Mortgaging Business?

Vishal Jain

III BBA

Gold mortgaging involves pledging gold as collateral to obtain a loan. For a financier, it is crucial to follow sound principles to mitigate risk and ensure a smooth lending process. Here are key principles to observe:

1. Proper Valuation & Loan-to-Value (LTV) Ratio

- Use standardized valuation methods to assess the gold's purity and weight.
- Follow regulatory LTV limits (e.g., RBI in India allows up to 75% of gold's value).

2. Authentication & Purity Testing

- Use certified gold assaying techniques (karat meter, acid test, etc.).
- Accept only high-purity gold to minimize risk.

3. Legal & Documentation Compliance

- Verify KYC documents (ID, address proof, ownership proof).
- Ensure proper loan agreements to avoid disputes.

4. Secure Storage & Insurance

- Store gold in high-security vaults to prevent theft or damage.
- Insure gold to protect against unforeseen risks.

5. Transparent Interest Rates & Charges

- Clearly disclose interest rates, processing fees, and penalties.
- Offer flexible repayment options to avoid loan defaults.

6. Regular Monitoring & Recovery Process

- Regularly monitor repayment status and send reminders.
- Follow fair and legal recovery methods in case of default.

Would you like more details on any of these principles?

How Technology & Accounting Can Be Used in Gold Mortgaging Business

Gold mortgaging businesses require precision, security, and efficiency in valuation, loan management, and customer handling. Integrating technology and accounting can streamline operations, reduce risks, and improve customer experience.

1. Technology in Gold Mortgaging

a. Gold Valuation & Authentication

- Use XRF (X-ray fluorescence) machines and Karat meters for accurate gold purity testing.
- Implement AI-based gold valuation tools to

determine real-time market value.

b. Digital Loan Processing & Management

- Use Loan Management Systems (LMS) to track loan applications, approvals, and repayments.
- Implement AI-driven risk assessment tools to evaluate borrower credibility.
- Offer online loan applications for customer convenience.

c. Secure Storage & Blockchain for Transparency

- Store gold in vaults with biometric security and real-time monitoring.
- Use blockchain technology for secure and tamper-proof loan records.

d. Digital Payments & Customer Engagement

- Enable online repayment options via UPI, mobile banking, and wallets.
- Use CRM (Customer Relationship Management) software for automated reminders and client communication.

2. Accounting in Gold Mortgaging Business

a. Loan Accounting & Interest Calculation

- Use accounting software (Tally, QuickBooks, SAP) for loan tracking and interest calculation.
- Automate EMI scheduling, penalty calculation, and accounting entries.

b. Tax Compliance & Financial Reporting

- Integrate GST and tax compliance tools to automate tax filing.

- Generate balance sheets, P&L statements, and audit-ready reports for financial analysis.

c. Asset & Cash Flow Management

- Track gold inventory and pledged assets in real-time.
- Monitor cash flow and loan disbursement schedules for better liquidity management.

d. Fraud Prevention & Risk Management

- Implement AI-based fraud detection to identify suspicious transactions.
- Maintain detailed KYC and AML (Anti-Money Laundering) compliance records.

Integrating technology with accounting in a gold mortgaging business enhances security, efficiency, and profitability

Mindful Eating

Ch. Ratnam, II B.Com.

In this age of technology eating properly becomes important: practicing mindful eating each day. This practice encourages awareness, gratitude, and presence during meals. Follow these steps to deepen your experience:

1. Pause and Breathe

Before eating, sit quietly and take three slow, deep breaths. Allow your body and

mind to settle into the present moment, letting go of distractions or stress.

2. Express Gratitude

Silently acknowledge the effort, resources, and people involved in bringing this meal to your plate. You might say:

“Thank you for this food. May it nourish my body, mind, and soul.”

3. Observe Your Food

Take a moment to notice the colors, textures, and aroma of your meal. Appreciate its natural beauty and the energy it holds, recognizing it as a gift from the Earth.

4. Eat Slowly and Mindfully

Take small bites, chew thoroughly, and savor each mouthful. Focus on the flavors, textures, and sensations as you eat, avoiding distractions like screens or rushing.

5. Pause and Breathe Between Bites

After each bite, set down your utensil. Take a gentle breath and check in with your body. Notice feelings of hunger, fullness, or satisfaction.

6. Reflect on Connection

As you eat, silently affirm:

“This food is a blessing. It connects me to nature, the efforts of others, and the divine energy within all life.”

7. Conclude with Gratitude

Once finished, close your eyes for a moment. Express heartfelt thanks once more, honoring the nourishment you’ve received and the peace cultivated through this practice.

By mindfully taking your meal, you cultivate gratitude, deepen your connection to the world, and transform eating into a sacred act of self-care.

ZEBRA QUESTION

R. Pavan, III B.Sc.

I asked the zebra,

Are you black with white stripes?

Or white with black stripes?

And the zebra asked me,

Are you good with bad habits?

Or are you bad with good habits?

Are you noisy with quiet times?

Or are you quiet with noisy times?

Are you happy with some sad days?

Or are you sad with some happy days?

Are you neat with some sloppy ways?

Or are you sloppy with some neat ways?

And on and on and on and on

And on and on he went.

I’ll never ask a zebra

About stripes.

Most Expensive Software

K.Jayanth, II BCA

1. SAP S/4HANA ERP Suite

Cost: ¹ 5–50+ crore/year

“If you think good software is expensive, try bad software.” — Red Adair

SAP S/4HANA is the backbone of large enterprises, managing everything from supply chains to finance. But with implementation costs that could launch a small satellite, companies must brace for impact.

2. Oracle ERP Cloud

Cost: ¹ 3–40 crore/year

“Complexity is the enemy of execution.” — Tony Robbins

Oracle ERP Cloud is SAP’s formidable rival, offering robust business solutions. Just be ready for a setup process that might make your IT team question all their life choices.

3. Bloomberg Terminal

Cost: ^{~1} 20 lakh/year/user

“An investment in knowledge pays the best interest.” — Benjamin Franklin

A staple for Wall Street traders, this software delivers financial data at lightning speed. For the price, it should also predict market crashes *and* serve espresso.

4. MATLAB + Toolboxes

Cost: ¹ 5–15 lakh/year

“Without mathematics, there’s nothing you can do. Everything around you is mathematics.” — Shakuntala Devi

Essential for engineers and scientists, MATLAB is powerful but pricey. On the bright side, it’s still cheaper than the cost of an experiment gone horribly wrong.

5. AutoCAD Enterprise

Cost: ¹ 10+ lakh/year (bulk licenses)

“An architect’s most useful tools are an eraser at the drafting board and a wrecking bar at the site.” — Frank Lloyd Wright

Architects and designers rely on AutoCAD to blueprint the future—while passing the software cost onto their clients.

6. VMware vSphere Enterprise

Cost: ¹ 8–15 lakh/CPU license

“Any sufficiently advanced technology is indistinguishable from magic.” — Arthur C. Clarke

Virtualization made easy—but at a price. VMware lets companies run multiple servers on a single machine, making it the closest thing to digital wizardry.

7. Adobe Creative Cloud (Enterprise)

Cost: ¹ 5–12 lakh/year (100+ users)

“Design is intelligence made visible.” — Alina Wheeler

From Photoshop to Premiere Pro, this suite gives creative professionals their digital canvas. Just remember, creativity is priceless, but Adobe will still send an invoice.

8. SAS Advanced Analytics

Cost: ¹ 10+ lakh/year

“In God we trust. All others must bring data.” — W. Edwards Deming

SAS turns raw data into actionable insights—while simultaneously turning corporate budgets into dust.

9. IBM Cognos Analytics

Cost: ¹ 7–15 lakh/year

“If you torture the data long enough, it will confess to anything.” — Ronald Coase

With IBM Cognos, executives can generate stunning reports—ones that may look more complex than the plot of *Inception*.

10. Thomson Reuters Eikon

Cost: ^{~1} 15 lakh/year/user

“News is what somebody does not want you to print. Everything else is advertising.” — William Randolph Hearst

A financial research powerhouse, Eikon is

Bloomberg’s direct competitor. Still, its price tag means you’d better *really* like tracking stock movements.

While these software solutions are costly, they power businesses, financial markets, and scientific breakthroughs. Whether they’re worth the hefty price tags is up for debate—but for those who can afford them, they’re indispensable.

Would people rather invest in these tools or buy a luxury aeroplane? They don’t care as the software they buy is useful in many ways.

“Software is a great combination of artistry and engineering.” – Bill Gates

Software is the backbone of modern technology, powering everything from smartphones to supercomputers. It is broadly classified into system software, which manages hardware, and application software, which helps users perform specific tasks. Operating systems like Windows and Linux, productivity tools like Microsoft Office, and development platforms like Python shape our digital world. With advancements in artificial intelligence, cloud computing, and automation, software continues to evolve, making life more efficient and connected. As technology progresses, the role of software becomes even more crucial in shaping the future.

“The function of good software is to make the complex appear simple.” – Grady Booch

The High Price of Innovation

“The best investment you can make is in yourself.” — Warren Buffett

While these software solutions are costly, they power businesses, financial markets,

and scientific breakthroughs. Whether they’re worth the hefty price tags is up for debate—but for those who can afford them, they’re indispensable.

Would people rather invest in these tools or buy a luxury aeroplane? They don’t care as the software they buy is useful in many ways.

On Listening and Speaking

R. Tulasi Ram

IBCA

I. *“Most people do not listen with the intent to understand; they listen with the intent to reply.”* — Stephen R. Covey, *The 7 Habits of Highly Effective People* (1989)

II. *“We have two ears and one mouth so that we can listen twice as much as we speak.”* — Epictetus (c. 55–135 AD)

III. *“When people talk, listen completely. Most people never listen.”* — Ernest Hemingway, *Across the River and Into the Trees* (1950)

IV. *“The art of conversation lies in listening.”* — Malcolm Forbes

V. *“Listening is an art that requires attention over talent, spirit over ego, others over self.”* — Dean Jackson

VI. *“If you wouldn’t write it and sign it, don’t say it.”* — Earl Wilson

VII. *“The single biggest problem in communication is the illusion that it has*

taken place.” — George Bernard Shaw

VIII. *“Words are free. It’s how you use them that may cost you.”* — Kushand Wizdom

IX. *“Speak when you are angry, and you will make the best speech you will ever regret.”* — Ambrose Bierce

Is AI Perfect and Great ?

AI isn’t perfect and Great in absolute terms. It makes mistakes, sometimes interestingly bad ones

1. Lack of Common Sense

AI might be great at crunching numbers, but it struggles with basic logic. Ask an AI assistant:

“Can I safely microwave my phone to charge it?”

Some poorly trained models might not catch the sarcasm and give a dangerous response.

2. Hallucinations (Confidently Wrong)

AI sometimes generates completely false but confidently stated information. For example:

- It might cite fake research papers that don't exist.
- It might invent historical events or change facts about real ones.

3. Struggles with Humor & Sarcasm

AI often fails to detect jokes or sarcasm. If you say:

“Oh great, another Monday!”

AI might respond with, *“I'm glad you're excited about Monday!”* instead of recognizing the frustration.

4. Fails at Simple Math (Sometimes)

Even though AI is built on algorithms, it sometimes gets basic arithmetic wrong, especially in complex word problems.

5. Overcomplicates Simple Tasks

Instead of a straightforward answer, AI can generate overly complex

explanations.

Q: What's 2+2?

A poorly tuned AI might respond:

“Using the Peano arithmetic system, we define numbers recursively, leading to the result 4.”

6. Blind Trust in Data (Bias & Errors)

AI learns from existing data, which means it can pick up human biases, reinforce stereotypes, and make unfair decisions.

7. Can't Think for Itself

AI lacks true reasoning—it doesn't “think,” it just predicts patterns based on data. If you ask, *“Why do you exist?”* AI might struggle to give a deep, meaningful answer.

While AI is powerful, it still has a long way to go before it matches human intuition, creativity, and reasoning. So yes, AI can be a big fool sometimes!

(Collected)

Thoughts of Some Famous Philosophers

P. Pavan Kumar

I B.Sc.

According to a quote by French scientist and philosopher Blaise Pascal, “I would have written a shorter letter, but I did not have the time.” It takes more work to be precise, thorough, and succinct than to ramble. Strong, succinct comments have a greater effect and are more memorable. Our own thinking can be clarified and improved by reading these quotations from some of the greatest thinkers in history.

1. **Albert Einstein:** Imagination is more important than knowledge, for while knowledge defines everything we know and understand, imagination points to all we might yet discover and create.
2. **Alvin Toffler:** The illiterates of the 21st century will not be those who cannot read and write but those who cannot learn, unlearn, and relearn.
3. **Amelia Earhart:** The most difficult thing is the decision to act, the rest is merely tenacity. The fears are paper tigers. You can do anything you decide to do. You can act to change and control your life, and the procedure, the process, is its own reward.
4. **Anton Chekhov:** Man is what he believes.
5. **Aristotle:** Knowing yourself is the beginning of all wisdom.
6. **Benjamin Disraeli:** Nurture your mind with great thoughts, for you will never go any higher than you think.
7. **Benjamin Franklin:** Energy and persistence conquer all things.
8. **Bertrand Russell:** Many people would sooner die than think. In fact, they do.
9. **Blaise Pascal:** Man’s greatness lies in his power of thought.
10. **Buddha:** What we are today comes from our thoughts of yesterday, and our present thoughts build our life of tomorrow. Our life is the creation of our mind.
11. **Charles Bukowski:** A life can change in a tenth of a second or sometimes it can take 70 years.
12. **Confucius:** If you look into your heart and you find nothing wrong there, what is there to worry about? What is there to fear?
13. **David Hume:** Beauty in things exists in the mind which contemplates them.
14. **Denis Waitley:** If you believe you can, you probably can. If you believe you won’t, you most assuredly won’t. Belief is the ignition switch that gets you off the launching pad.
15. **Eleanor Roosevelt:** In the long run, we shape our lives and we shape ourselves. The process never ends until we die. And

the choices we make are ultimately our own responsibility.

16. **Ernest Holmes:** My thought is in control of my experience, and I can direct my thinking.
17. **F. Scott Fitzgerald:** Either you think, or else others have to think for you and take power from you, pervert and discipline your natural tastes, civilize and sterilize you.
18. **Frank Lloyd Wright:** The thing always happens that you really believe in, and the belief in a thing makes it happen.
19. **Frederick William Faber:** Kind thoughts are rarer than either kind words or deeds. They imply a great deal of thinking about others. This in itself is rare. But they also imply a great deal of thinking about others without the thoughts being criticisms. This is rarer still.
20. **General George Patton:** A good plan implemented today is better than a perfect plan implemented tomorrow.
21. **George Bernard Shaw:** Few people think more than two or three times a year. I have made an international reputation for myself thinking once or twice a week.
22. **Henri Bergson:** To exist is to change, to change is to mature, to mature is to go on creating oneself endlessly.
23. **Henry David Thoreau:** Thought is the sculptor who can create the person you want to be.
24. **Henry Wadsworth Longfellow:** Thought takes man out of servitude, into freedom.
25. **Herbert A. Otto:** Change and growth take place when a person has risked himself and dares to become involved with experimenting with his own life.
26. **James Allen:** All that you accomplish or fail to accomplish with your life is the direct result of your thoughts.
27. **Johann Wolfgang von Goethe:** To act is to decide. Knowing is not enough; we must act.
28. **John Locke:** I have always thought the actions of men the best interpreters of their thoughts.
29. **John Naisbitt:** We are drowning in information but starved for knowledge.
30. **John Wooden:** There is a choice you have to make in everything you do. So keep in mind that in the end, the choice you make, makes you.
31. **Julius Caesar:** Men willingly believe what they wish.
32. **Lao-Tzu:** Watch your thoughts; they become words. Watch your words; they become actions. Watch your actions; they become habits. Watch your habits; they become character. Watch your character; it becomes your destiny.

- 33. Leonardo da Vinci:** Life is pretty simple: You do some stuff. Most fails. Some works. You do more of what works. If it works big, others quickly copy it. Then you do something else. The trick is in the doing something else.
- 34. Mahatma Gandhi:** As human beings, our greatness lies not so much in being able to remake the world as in being able to remake ourselves.
- 35. Mark Twain:** We like a man to come right out and say what he thinks, if we agree with him.
- 36. Michelangelo:** If you knew how much work went into it, you wouldn't call it genius.
- 37. Muhammad Ali:** It's the repetition of affirmations that leads to belief. And once that belief becomes a deep conviction, things begin to happen.
- 38. Napoleon Hill:** Think twice before you speak, because your words and influence will plant the seed of either success or failure in the mind of another.
- 39. Norman Vincent Peale:** The person who sends out positive thoughts activates the world around him positively and draws back to himself positive results.
- 40. Plato:** Thinking is the talking of the soul with itself.
- 41. Ralph Waldo Emerson:** A man is what he thinks about all day long.
- 42. Rumi:** Everything in the universe is within you. Ask all from yourself.
- 43. Socrates:** To find yourself, think for yourself.
- 44. Søren Kierkegaard:** Our life always expresses the result of our dominant thoughts.
- 45. Steve Jobs:** Your thoughts construct patterns like scaffolding in your mind. You are really etching chemical patterns. In most cases, people get stuck in those patterns, just like grooves in a record, and they never get out of them.
- 46. Thomas Carlyle:** Thought is the parent of the deed.
- 47. Thomas Paine:** When men yield up the privilege of thinking, the last shadow of liberty quits the horizon.
- 48. Viktor Frankl:** Between stimulus and response, there is a space. In that space is our power to choose our response. In our response lies our growth and our freedom.
- 49. William James:** Believe that life is worth living and your belief will help create the fact.
- 50. William Shakespeare:** Thought is free.
- 51. Marcus Aurelius (NEW):** The happiness of your life depends upon the quality of your thoughts.

- 52. Seneca:** We suffer more often in imagination than in reality.
- 53. Epictetus** It's not what happens to you, but how you react to it that matters.
- 54. Carl Jung** Until you make the unconscious

conscious, it will direct your life and you will call it fate.

- 55. Alan Watts:** You are an aperture through which the universe is looking at and exploring itself.

The Need for Cyber Security

P. Sasidhar

I BCA

In today's digital age, the landscape of cybersecurity is evolving at an unprecedented pace. With the rapid advancement of technology, cyber threats have become more sophisticated and frequent. The critical role of artificial intelligence in enhancing cybersecurity measures and defending our world cannot be overstated.

AI in cybersecurity offers both significant benefits and unique challenges. As cyber threats grow in complexity and volume, AI can greatly enhance security efforts, but it also introduces new vulnerabilities and risks. Here's a breakdown of both sides:

1. Threat Detection and Prevention

Faster Threat Detection: AI can analyze network traffic, monitor system logs, and identify patterns in real-time, often detecting threats before they cause significant damage. Machine learning (ML) models can flag anomalous behavior indicative of potential attacks (e.g., zero-

day attacks, phishing, malware).

Advanced Malware Detection: AI can identify new malware variants by recognizing similarities to known threats, even if they've been modified. It can also detect advanced persistent threats (APTs) by continuously monitoring for unusual activity.

2. Automation of Security Processes:

Automated Incident Response: AI can automatically respond to detected threats, whether by isolating compromised devices, blocking malicious IP addresses, or alerting system administrators.

This reduces response time and helps prevent widespread damage.

Security Orchestration: AI can integrate with other security tools (like firewalls, intrusion detection systems, etc.) and automate tasks like patching vulnerabilities, scanning for malware, and managing security policies.

3. Predictive Capabilities

Risk Forecasting: AI can analyze historical data and predict future threats or vulnerabilities. By identifying trends and patterns, AI helps organizations proactively adjust their security posture before threats materialize.

Threat Intelligence: AI can aggregate vast amounts of data from global security feeds, enabling faster and more accurate identification of new attack techniques, malware, and threat actors.

4. Behavioral Analytics

User and Entity Behavior Analytics (UEBA): AI can model typical user behavior, allowing it to detect deviations that could indicate insider threats or compromised accounts. For example, if a user suddenly accesses sensitive files or behaves outside their usual patterns, AI systems can flag this activity for further investigation.

5. Enhanced Accuracy:

Reduced False Positives: Traditional security systems often generate false alarms. With AI's ability to analyze vast datasets and refine its algorithms over time, it can reduce false positives and focus on truly malicious threats.

Contextual Awareness: AI systems can consider the full context of activities,

providing more accurate alerts and reducing the chance of missing subtle threats.

Challenges of AI in Cybersecurity:-

1. Adversarial AI Attacks

AI Model Manipulation: Hackers can exploit vulnerabilities in AI algorithms by feeding them adversarial inputs—subtle manipulations that trick AI into misclassifying threats. For example, a malware sample could be slightly altered so that AI fails to recognize it as a threat.

Data Poisoning: Attackers may inject false or misleading data into the training datasets of AI systems, causing the AI to learn incorrect patterns, which weakens its ability to detect threats accurately.

2. Over-reliance on AI

False Sense of Security: Relying solely on AI for cybersecurity might lead to complacency. While AI can automate many tasks, human oversight is still crucial for interpreting complex situations, managing critical decisions, and addressing non-obvious threats

Bias and Inaccuracy: AI models are only as good as the data they are trained on. If the training data is biased or flawed, the AI will make inaccurate predictions or overlook certain types of attacks.

3. Privacy Concerns

Data Collection: AI-powered cybersecurity tools often require large volumes of data for training and operation. This can raise privacy concerns, especially if sensitive information is collected without proper consent or security measures.

Surveillance Issues: Continuous monitoring of user behavior and activities might be seen as an invasion of privacy, especially if organizations don't have clear, transparent policies regarding data use.

4. Implementation Complexity

Integration with Existing Systems: AI-based security systems may not easily integrate with legacy security infrastructure. Integrating AI into existing cybersecurity frameworks requires significant investment in time and resources.

Skill Shortage: Implementing and managing AI-based cybersecurity solutions requires specialized knowledge in both cybersecurity and AI. There's a shortage of professionals with the necessary skill set, making it harder for organizations to take full advantage of AI.

5. Cost and Resource Demands

High Initial Investment: Developing and deploying AI-based security tools can be expensive, especially for smaller

organizations. The costs include the development of AI models, computing resources for processing vast amounts of data, and skilled personnel for management.

Continuous Maintenance: AI systems require constant updates, retraining, and fine-tuning to stay relevant against evolving threats. This means ongoing maintenance costs and effort.

6. Ethical Issues

Bias in Decision-Making: AI systems can unintentionally exhibit bias due to the data they are trained on. This could result in certain groups being unfairly targeted or overlooked, especially when it comes to threat detection and access control.

Lack of Transparency: Many AI models, particularly deep learning-based ones, are often considered "black boxes," meaning it's difficult to understand how they reach certain decisions. This can be a problem when trying to trust or explain the actions of AI in critical security scenarios.

Today there are new ways to steal credentials. One way is through a voice phishing attack, known as "vishing".

AI has the potential to revolutionize cybersecurity by making threat detection faster, more accurate, and more efficient. However, it also introduces new risks and challenges, especially in terms of adversarial attacks,

implementation complexity, and ethical considerations. The key to use it in cybersecurity successfully is to combine its

strengths with human expertise, ensure continuous monitoring, and implement robust safeguards to mitigate its weaknesses.

Somaclonal Variations

S. Sankeerthana, M.Sc. (Final)

PG Department of Biotechnology

Abstract: Somaclonal variation, the genetic variability generated in plants through tissue culture from somatic (non-reproductive) cells, represents a valuable phenomenon in plant biotechnology. This paper presents a comprehensive review of somaclonal variation, discussing its molecular mechanisms, chromosomal changes, gene mutations, epigenetic modifications, and their phenotypic effects. The study also explores the application of somaclonal variation in plant improvement—particularly in enhancing disease resistance, stress tolerance, and yield traits—while acknowledging its challenges such as unpredictability and potential instability. The paper concludes with strategies to manage and harness somaclonal variation for efficient plant breeding.

Keywords: somaclonal variation, tissue culture, genetic diversity, plant biotechnology, crop improvement

1. Introduction

Tissue culture-based plant regeneration is a central technique in plant biotechnology, enabling rapid multiplication, genetic conservation, and production of disease-free

plants. However, this process often leads to genetic variability among regenerated plants—a phenomenon known as **somaclonal variation**, a term introduced by Larkin and Scowcroft (1981). While considered a challenge in clonal propagation, this variation also offers an untapped source of novel genetic traits for crop improvement.

Understanding the origins, mechanisms, and phenotypic outcomes of somaclonal variation is essential for effectively integrating this phenomenon into breeding programs. This paper aims to review the molecular basis and implications of somaclonal variation and to propose strategies for its effective utilization in plant improvement.

2. Review of Literature

Somaclonal variation has been widely studied for its dual nature: as a limitation in micropropagation and as a resource for genetic enhancement. Bednarek et al. (2007) quantified the extent of somaclonal variation in barley and identified both structural and functional genomic changes. Similarly, Orłowska and Zimny (2011) documented chromosomal rearrangements and DNA methylation changes

in tissue-cultured wheat.

DNA methylation and histone modifications were identified as major drivers of epigenetic variation in somaclonal lines (Miguel & Marum, 2011). In sugarcane, somaclonal variants have been successfully used to enhance resistance to diseases such as red rot and smut (Krishna et al., 2017). Meanwhile, R Core Team (2020) and Van Eck and Waltman (2010) have provided tools for analyzing genomic variation and

bibliometric trends, respectively, aiding molecular analysis in tissue culture studies.

Despite these advances, Santos et al. (2007) argued that the lack of standardized screening protocols has limited the wide-scale application of somaclonal variation in breeding. These studies collectively underscore the complex genetic and epigenetic mechanisms at play and the need for strategic screening and stabilization approaches.

Unlocking Innovation with Python Programming

M. Mahesh, I.B.Sc.

“Python is the language of Artificial Intelligence, empowering both beginners and experts to turn ideas into reality.” Python can be used to analyse data to identify patterns and inform AI model design.

1. Easy to Learn – Python’s simple syntax makes AI development more accessible for beginners.

2. Powerful Libraries – AI-specific libraries like TensorFlow, PyTorch, and Scikit-learn simplify development.

3. Strong Community – A vast support network offers tutorials, documentation, and open-source contributions.

4. Easy to Integrate– Python connects easily with C++, databases, and cloud platforms for flexibility.

5. Fast Prototyping – Ideal for AI research, allowing quick testing and iteration of models.

6. Scalability – Works efficiently for both small experiments and large-scale AI applications.

7. Cross-Platform Support – Python runs on Windows, macOS, and Linux without compatibility issues.

8. Education-Friendly – Widely taught in AI courses, ensuring a steady flow of skilled developers.

“With Python, AI innovation becomes limitless—start simple, dream big!”

Main Components of Competitive Exams

Simple Analytical Skills

1. What is the next number in the sequence?
2, 6, 12, 20, 30, ?
2. A man walks 5 km east, then 3 km north, then 5 km west. How far is he from the starting point?
3. If $4x + 7 = 19$, what is the value of x ?
4. A train is traveling at 60 km/h. How far will it travel in 45 minutes?
5. If 25% of a number is 30, what is the number?
6. If the price of an item increases by 20%, and then there is a 25% discount, what is the net percentage change?
7. A shopkeeper sells an item at a loss of 15%. If the cost price was \$200, what is the selling price?
8. If A is twice as fast as B and A completes a job in 10 days, how many days will A and B together take to complete the job?
9. A clock shows 3:15. What is the angle between the hour and the minute hand?
10. A cube has a side length of 4 cm. What is its total surface area?

Objective English

11. Identify the correct spelling:
a) Acommodation   b) Accomodation
c) Accommodation   d) Acomodation
12. Choose the correct synonym for "Eloquent":
a) Silent   b) Fluent
c) Unclear   d) Hesitant
13. Choose the antonym for "Benevolent":
a) Kind   b) Generous
c) Cruel   d) Charitable
14. Fill in the blank: "She is more talented ___ her sister."
a) then   b) than
c) to   d) that
15. Identify the error in the sentence: "Neither of the boys are responsible for the damage."
a) Neither of the boys   b) are responsible
c) for the damage   d) No error
16. Convert into indirect speech:
He said, "I will go to the market tomorrow."
17. Choose the correct word: "He was ___ by her performance."
a) affected   b) effected
18. Select the correct option: "A person who compiles a dictionary is called a ___."
a) Lexicographer   b) Editor
c) Linguist   d) Publisher
19. Identify the sentence in active voice:
a) The book was read by him.
b) He read the book.
c) The book is being read by him.
d) The book had been read by him.
20. Fill in the blank: "Despite his injury, he managed to complete the race ___ difficulties."
a) without   b) with
c) under   d) in

General Knowledge

21. What is the capital of Canada?
22. Who discovered the law of gravity?
23. What is the longest river in the world?
24. In which year did India gain independence?
25. Who wrote "My Experiments with Truth"?

Answers :

1. 42, 2. 3 km, 3. 3, 4. 45 km, 5. 120
6. 0% (Net change is neutral), 7. \$170
8. 6.67 days, 9. 7.5°, 10. 96 cm²

11. c) Accommodation, 12. b) Fluent
13. c) Cruel, 14. b) than
15. b) "are" should be "is"
16. He said that he would go to the market the next day., 17. a) affected
18. a) Lexicographer, 19. b) He read the book.
20. a) without, 21. Ottawa
22. Isaac Newton, 23. Nile River
24. 1947, 25. Gandhi

(Collected by B. Gandhi, III B.Sc.)

One Team, One Goal

B. Jeevan, II M.Sc.

- "Honesty and transparency make you vulnerable; be honest and transparent anyway." - Mother Teresa
- "Coming together is a beginning, staying together is progress, and working together is success." - Henry Ford
- "Unity is strength... when there is teamwork and collaboration, wonderful things can be achieved." - Mattie Stepanek
- "The strength of the team is each individual member. The strength of each member is the team." - Phil Jackson
- "Knowledge grows when shared, and trust grows when honesty leads the way."
- "In learning together with sincerity and respect, minds become wiser and hearts become stronger."
- "A classroom united by cooperation, honesty, and dedication becomes a place where excellence thrives."
- "Collaboration built on truth and mutual respect creates achievements no individual can reach alone."
- "Where sincerity guides effort and unity guides action, success follows naturally."
- "Great academic communities are built not only on intelligence, but on integrity, teamwork, and shared purpose."

Dangers of Social Media and Ways to Use them Aright

B. Jeevan, II M.Sc.

- "Social media is a tool; its value depends on the wisdom of the one who uses it."
  - "The danger of social media is not connection, but losing ourselves while seeking attention."
  - "Use social media to express ideas, not to escape reality."
  - "When comparison becomes constant, peace quietly disappears."
  - "Think before you post, for words online travel farther than footsteps."
  - "Let social media inform your mind, not control your life."
  - "A moment of careless sharing can create years of regret."
  - "Use technology to build knowledge, kindness, and opportunity - not division and distraction."
  - "The loudest voices online are not always the wisest."
  - "Scroll less, learn more, live fully."
  - "Social media should connect hearts and minds, not replace genuine human connection."
  - "Post with honesty, respond with respect, and consume with discipline."
  - "What you feed your attention today shapes your character tomorrow."
  - "The best way to use social media is to create value instead of chasing validation."
-

Classic and Modern Fiction that One Should Read

R. Sireesha, III B.Sc.

The Old Man and the Sea - by Ernest Hemingway

An old fisherman struggles to catch a giant fish in the sea. The story shows courage, patience, and determination.

Animal Farm - by George Orwell

Farm animals take control of their farm to create a better life. The story explains how power can sometimes become dangerous.

Matilda - by Roald Dahl

Matilda is a brilliant girl who loves reading books and learning new things. She discovers

special powers and stands up against unfair adults.

The Giving Tree - by Shel Silverstein

A tree gives everything it has to help a boy throughout his life. The story teaches love, sacrifice, and generosity.

The Alchemist - by Paulo Coelho

A shepherd boy travels far to follow his dream and find treasure. Along the way, he learns important lessons about life and destiny.

Wonder - by R. J. Palacio

A boy with a facial difference starts school for the first time. The story teaches kindness, acceptance, and friendship.

The Wonderful Wizard of Oz - by L. Frank Baum

Dorothy travels through a magical land after a storm carries her away from home. She meets new friends while searching for a way back.

A Christmas Carol - by Charles Dickens

A selfish man named Scrooge is visited by three ghosts on Christmas Eve. The experience changes him into a kinder person.

The Secret Garden - by Frances Hodgson Burnett

A lonely girl discovers a hidden garden that has been locked for years. Taking care of the garden changes the lives of many people.

Bridge to Terabithia - by Katherine Paterson

Two children create an imaginary kingdom in the woods. Their friendship helps them face problems and sadness.

Charlie and the Chocolate Factory - by Roald Dahl

Charlie wins a chance to visit a magical chocolate factory. Inside, he sees wonderful inventions and learns important lessons.

The Call of the Wild - by Jack London

A dog named Buck is taken from his home and forced to survive in the wild. He becomes strong and learns to trust his instincts.

Because of Winn-Dixie - by Kate DiCamillo

A young girl finds a stray dog named Winn-Dixie. The dog helps her make friends. She also makes her feel less lonely.

Stuart Little - by E. B. White

Stuart is a tiny mouse. He lives with a human family. He goes on exciting adventures in the big world around him.

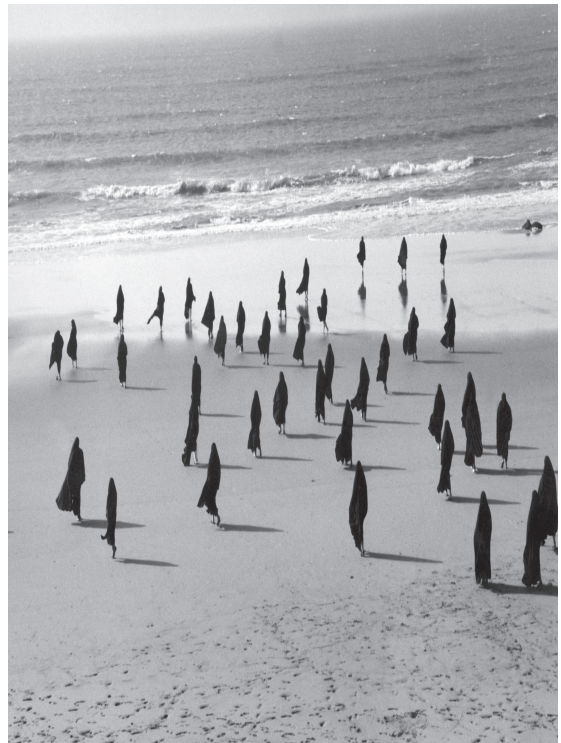
Tuck Everlasting - by Natalie Babbitt

A girl meets a family that can live forever because of magical water. She must decide whether eternal life is truly a gift.

The Lion, the Witch and the Wardrobe - by C. S. Lewis

Four children enter the magical land of Narnia through a wardrobe. They join a battle between good and evil.

Renaissance Art

Collected by R. Tulasi, I B.C.A.

తెలుగు విభాగము

విషయసూచిక

1. అమరావతి రమణీయత	శ్రీ పులిచెర్ల సుబ్బారావు	1
2. కుప్పుస్వామి శతకము	కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి	7
3. కుప్పుస్వామి చౌదరి ఔదార్యం	ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య	9
4. సామాజిక మాధ్యమాలు	వి.వై.బి. వర్ధన్ గౌడ్	10
5. మా ఊరి పేరు	పోశం వెంకట సాయి శశిధర్ బాబు	11
6. సరోజినీ నాయుడు గొప్పతనం	యన్. శ్రావణి	12
7. సంస్కృత తెలుగు భాషలలో నైతిక సాహిత్యాతం : ఒక పరిశీలన	శ్రీమతి జి. పావని	17
8. నాన్న వదిలేసి వెళ్లిన ముద్రలు	కె. వెంకట్	20
9. జీవితం అంటే ఏమిటి?	హేమలత	22
10. వ్యవసాయంలో AI విప్లవం	బి. కుమార్ బాబు	23
11. ప్లాస్టిక్ రహిత ప్రపంచం	బి. గణేష్	24
12. గ్రీష్మావకాశాలు	జి. కులశేఖర రెడ్డి	25
13. ఆల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్	బి. పరమేష్	26
14. సమగ్ర వ్యవసాయం ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం	బి. రవీంద్ర	27
15. కొండంత ఆత్మవిశ్వాసం	కె. విజయ్	28
16. ఉద్యోగ ధర్మం		28
17. హిందీ భాషా వివాదం	కె. లక్ష్మణ్	29
18. నియోజకవర్గాల పునర్విభజన-ఒక పరిశీలన	ఆర్. రాజేశ్వరి	30
19. అమ్మ - ఓ దేవత	కె. కరుణ	31
20. సూక్తులు-అనువాద ప్రక్రియ	ఎస్. శ్రీనివాస్	32
21. బిలియనీర్స్ అలవాట్లు	కె. కరుణ	34
22. చార్యాక తత్వశాస్త్రం		35

23. హాస్ కాంగ్ - 2024 నోబెల్ సాహిత్య పురస్కార గ్రహీత	ఆర్. ప్రకాష్	36
24. ఆంధ్రరాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రులు (1953-1956)	పి. అరుణ	38
25. పండుగలు - శుభాకాంక్షలు	ఎ. సంజీవరావు	39
26. రతన్ టాటా	ఎ. విజయ	40
27. నదులపై ఇసుక త్రవ్వకం ప్రమాదకరమా?	జి. మహేష్	41
28. ప్రతీకార సుంకాలతో అమెరికాకు ఆర్థికమాంద్యం భారతదేశానికి అవకాశమా?	జి. మహేష్	42
29. జీవితాన్ని ఆస్వాదించడం ఎలా? యద్దనపూడి సులోచనారాణి ఆలోచనలు	కె. లోకేంద్ర	43
30. డోనాల్డ్ ట్రంప్ 'గోల్డ్ కాడ్' వీసా	ఎం. శ్రావణి	44
31. హృదయం ఎందుకు స్పందించదు!	ఆర్. చరణ్	44

అమరావతి రమణీయత

శ్రీ పులిచెర్ల సుబ్బారావు

పూర్వ తెలుగు ఉపన్యాసకులు

గలగల..... గలగల మను
జలములు..... జలములు.....

అమరావతి రమణీయత

ఇన్నాళ్ళుగా ఇన్నేళ్ళుగా యుగయుగములుగా ఎడతెగక నడయాడిన, అవ్వారిగ జవ్వాడిన, ఉవ్వెత్తున ఉరవడించిన ఎన్నెన్ని నిర్మల తోయవీచికలు! కృష్ణవేణి జలపరంపరలు! జలపరంపరల తుంపురులనాని, నానిన పిల్లతెమ్మెరలు అమరేశ్వరాలయ ప్రాకారాలను, కుడ్యాలను, గోపురాలను, విగ్రహాలను, సందర్శనాగతులైన సద్భక్తకోటిని ఏకకాలంలో పునీతులను చేస్తున్నాయి, పులకితులను చేస్తున్నాయి. వేల ఏళ్లనాటి బౌద్ధ శిల్ప శిథిలావశేషాలను తన గర్భమందిమిద్చిక్నాన్న అమరావతి నేలపై పారాడుతూ తృణాంకురములను పరవశింపజేస్తున్నాయి. ఈ నేల పొరలలో కాలపురుషుని యడుగుజాడలు దొంతరలుగా పొరలాడుతున్నాయి. ఈ పొరలలో ఎందరెందరు మానవుల ఎమ్ములు శాశ్వతంగా కమ్ముగా నిదురిస్తున్నాయో! ఇక్కడి శాసన శిలాక్షరములు నిత్యానిత్య వివేకానికి సాక్షిభూతములై చరిత్రకు మసకమసకగా అద్దంపడుతున్నాయి. ఈ శాసనాలు అక్షరహాసం ద్వారా ఎందరెందరు రాజుల, మహారాజుల అహాన్ని వెలువరిస్తున్నాయో! పరిహసిస్తున్నాయో! చరిత్ర కంటే పురాణాల్ అశేష భక్తకోటిని అలరిస్తున్నాయి. చారిత్రక పురుషుల కంటే పురాణ పురుషులే ఆవరించుకుని పరిభ్రమిస్తున్నారు. పంచారామములలో ప్రథమగణ్యం ఈ అమరావతి. భూలోక స్వర్గసీమ, భూసురావాసం ఈ అమరావతి. అమరేంద్రునిచే ప్రతిష్ఠితుడు కనుకనే ఈతడు అమరేశ్వరుడు. పరమపావన జీవనములతో నొప్పునది కృష్ణానది -ఈ నదీతీరమున పంచప్రాకారములతో, ముప్పది ఉపాలయములతో, మిన్నంటు నాలుగు గోపురములతో నొప్పారుచున్నది అమరేశ్వరాలయము! ఇందు విలసిల్లెడి వాడు శంభుడు, ఉమాపతి, సురగురుడు, జగత్కారణుడు.

అమరేశో విశ్వేశస్సా కాశీ ధాన్యవాటికా కృష్ణవేణ్యేవసా గంగా, సత్యమేవ న సంశయః

అమరేశ్వరుడే విశ్వనాథుడు, ధాన్యవాటికయే కాశి, కృష్ణానదియే ఆ గంగ, సంశయము లేదు.

లోకకంటకుడైన తారకాసురుని కంఠసీమయందు ఒప్పారుచున్న శివలింగమును కుమారస్వామి సురచోదితుడై ఛేదింపగా నది పంచశకలములై దూరదూరముగాబడెను. పంచశకలములలో బృహత్కలము ఇంద్రునిచే కృష్ణా తీరమున ప్రతిష్ఠింపబడి అమరేశ్వరమైనదని స్థలపురాణము వాకొనుచున్నది.

భేష్! అతిలోక కల్పనాధురీణులైన స్థలపురాణకర్తలను ప్రశంసించవలసినదే!

ఇక చరిత్ర పుటలలో.....

తెలుగు నేలపై చరిత్ర తొలి సంజవెలుగుల్లో ఈ ధాన్యకటకమే శాతవాహనుల రాజధానిగా చెలువొందింది. శాలివాహన శకం ఇచ్చటనే చిగురించింది. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి ఇచ్చటి నుండియే త్రిసముద్రాధీశ్వరుడు.

ఈ ధాన్యకటకమే దక్షిణాపథమున బౌద్ధ ధర్మమునకు కాణాచి అయింది. ఇచ్చటి ప్రఖ్యాత విశ్వవిద్యాలయమున దేశదేశాంతరాగతులు అంతేవాసులై ఒజ్జల చెంత ఒడ్డికగా విద్దెలు గరచిరి. సిద్ధనాగార్జునుడు ఇచ్చట కూడా ప్రధానాచార్య పదము నలంకరించాడు.

స్థూపములు, చైత్యములు, విహారములతో శిల్పకళామ తల్లి ఇచ్చట విచ్చలవిడి విహరించింది.

అమరావతిలో 1700 చదరపు అడుగుల భాగంలో శిల్పాలు చెక్కి ఉంటారని అంచనా.

ఇచ్చటి శిల్పవిన్యాసంలో ఎత్తైన తోరణాలు కాక, సింహరక్షితాలైన సామాన్య ద్వారాలున్నాయి. శిల్పచిత్ర సమన్వితమైన అండానికి చేర్చి నాలుగు ప్రధాన దిశల

కభిముఖంగా నాలుగు చతురస్రాకారపు తిన్నెలు, వానిలో ఒక్కొక్క దాని మీద అయిదు ఆయక స్తంభాలు! శిల్పకళ ఉచ్చస్థితి నందుకొన్న అమరావతి శిల్పాలలో లావణ్యం, చైతన్యం మూర్తీభవించింది.

ఇచ్చట పదేపదే ప్రత్యక్షమయ్యే పూర్ణఘటం నాటి సిరిసంపదలకు ప్రతిబింబం! శాతవాహనుల కాలంలో అమరావతి, ధరణికోట కలిసియుండును. ఆ కాలమున ఈ మహానగరము సంపదలతో తులతూగుతూ రెండవ అమరావతి వలె శోభిల్లింది. శాతవాహనుల పతనంతో బాటే నగర వైభవం కూడా అడుగంటింది. బౌద్ధము ఉద్ధతికి గుడియే మరుగుపడినదో!

క్షీణ బౌద్ధమునణచి బౌద్ధాలయమునే గుడిగా మార్చిరో! ఈ సంప్రశ్నమే చరిత్రకారుల మస్తిష్కములను తొలుచుచున్నది. కాలచక్ర భ్రమణంలో ఆదిశంకరుల అవిరళకృషివల్ల వైదికమతము పునరుద్ధరింపబడింది. అమరావతి తీర్థమహిమ మరల తలయెత్తింది.

పాడుబడిన దిబ్బలతో, ఏటేట కృష్ణానది తెచ్చిపెట్టు మెరకలతో, కూలి పూడిపోయిన సౌధభాగములతో ఈ మహాపట్టణం ముళ్ళపొదలకు, క్రూరజంతువులకు ఆటపట్టయి నిర్మానుష్యమైపోయింది. అయినను వైదిక పునరుద్ధరణంవల్ల యాయాత యాత్రిక జనసందోహం వల్ల అమరావతి క్షేత్రం ఊపిరి నిలుపుకొన్నది. అడపడప ప్రభువులు చేసిన దానధర్మాలను వారి శాసనాలు చాటు తున్నాయి. ఇచ్చిన ప్రభువరేణ్యులందరూ చతుర్థకుల తిలకులే. ఎవరిచ్చినా ఏమిచ్చినా ఎంత ఇచ్చినా అమరేశ్వర దేవరకు అఖండవత్తి దీపమునకు నిత్యము మానెడు నెయ్యి పోయడానికే గొరియలు, ఎనుపయెడ్లతో వీరి దానము సరి.

శకవర్షంబులు 1011 (క్రీ.శ. 1089 సంవత్సరంలో శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగచోడ గాంగనరేశ్వర శ్రీపాదారాధకుడునైన కొమ్మనాయకుడు గాని, శకవర్షంబులు 1051 (క్రీ.శ. 1129) లో కంమ్మనాటిలోని రొయ్యూరి కొమ్మన శ్రీ ప్రెగ్గడగాని ఒసంగినది ఈపాటిదే. అయినా అవి శాసనబద్ధములై శాశ్వత కీర్తిని వెలార్చుతున్నాయి.

అయితే ధరణికోట రాజధానిగా ధరణినేలిన వారి ఏలుబడి వేరు, వారి ఈవి వేరు. ఏనుగు కేతరాజులు ఏతన్యాత్రులు కారు సుమీ! పాడి, వారు విభవామరేంద్రులు, పరబలసాధకులు, ప్రతాప లంకేశ్వరులు, కైగండరగండ గండభేరుండ, జగమచ్చుగండ, నన్నిమూర్తాండ బిరుదాంచితలు, ధాన్యకటక పురవరాధీశ్వరులు, విశేషించి శ్రీ మదమరేశ్వరదేవ దివ్య శ్రీపాద పద్మారాధకులు.

శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర కోట కేతరాజులు శకవర్షంబులు 1104 (క్రీ.శ. 1182) మాఘ శుద్ధ 10 గురువారం నాడు శ్రీమదమరేశ్వర మహాదేవరకు ఆచంద్రార్క మఖండవత్తి దీపమునకు తల్లికి, తండ్రీకి, అన్నకు, తనకు ధర్మార్థముగా ఇచ్చిన యెనుప యెడ్లుగాక

దేవర కైంకర్యమునకై తన ఏల్బడిలోని క్రంతేరు, మేడికొండూరు, డొంకిపట్టు, కొంకల్లు, గింజిపాడు, చల్లగర, తాడివాయ, కొండమద్ది, ఉప్పలపాడు, సత్తెనపల్లి, చింతపల్లి, కొత్తపల్లి, గుంటూరు, సొలసలమిట్టు, వంగిపురము, ఇనుంగల్లు, ఉప్పుటూరు, కారమచేడు అననెగడిన గ్రామములను ధారవోశారు.

“ఈ ధర్మము నడుపని వారు పంచమహాపాతకములు చేసినవారు, వారణాసిని ప్రచ్చినవారు. తమ పెద్ద కొడుకు కపాలమునం గుడిచినవారు” అని శాసనబద్ధంగా శాశ్వతంగా శపించారు “విష్ణాయం జాయతే క్రీమి:” అన్న కొసమెరువుతోసహా. ఎన్ని దానాలు చేసినా, ఎన్ని ధర్మాలు చేసినా. రాజ్యలక్ష్మి శాశ్వతం కాదు. దానధర్మాలే శాశ్వతమైనవి. “ఈరే కోర్కలు? వారలన్ మరచిరేయిక్కాలమున్ భార్గవా?” అని బలిచక్రవర్తి శిబిచక్రవర్తి యొక్క దానగుణం గురించి శుక్రాచార్యునితో పలికిన పలుకులు ఇవి. కోటకేతరాజు రాజ్యం విచ్చిన్నమైంది.

అమరావతి ప్రభు మళ్ళీ ఆరిపోయింది. శ్రీ అమరేశ్వర స్వామికి నైవేద్య దీపారాధనలు కుంటుపడిపోయాయి.

నేల మీద లేచిన మిద్దెలు కూలవచ్చు.

నేల శాశ్వతం.

ఈ నేలను ఒరుసుకొని గలగల పారే కృష్ణవేణి శాశ్వతం. ఆ నదీమతల్లి ఇలాంటి రాజ్యాలను, పూజ్యాలను ఎన్నిటినో తిలకిస్తూ, తల పంకిస్తూ, అవ్యవహితంగా, అప్రతిహతంగా దరహాసాలు చిందిస్తూ సాగిపోతూనే ఉంది.

మరి రెండు శతాబ్దములకు-

అమరావతి కొండవీటి రాజ్యమున అంతర్భాగమైనది. కొండవీటి దండమగడు అనవేముడు ఈ పవిత్ర క్షేత్రమును సందర్శించాడు. స్వామివారికి నైవేద్య దీపారాధనలకు లోపము కలుగకుండ తగినకట్టుదిట్టం గావించాడు, ఆలయమును బాగు చేయించాడు. స్వామివారికి సంప్రోక్షణముగా దీనిని పునఃప్రతిష్ఠ చేశాడు.

ఫలితముగ అమరావతి మరల గొప్ప పుణ్యక్షేత్రముగ వెలుగులోనికి వచ్చింది. అనవేముని దానశాసనము ఆలయములో అలరారుతూ ఉంది.

“శకవర్షంబులు 1283 (క్రీ.శ. 1361) అగు నేటి ప్లవంగ సం॥ శ్రావణ బహుళ 5న సకల గుణగుణాలంకార చంజమలచూరకార, జగనొబ్బగండ, వీరనారాయణ బిరుదాంకితుడు, సమస్త ప్రశస్త సహితులైన శ్రీమతు అనవేమయగారికి ఆయురారోగ్యవృద్ధిన్ని, ధనకనక వస్తువాహన సమృద్ధిన్ని, పుత్రపౌత్ర వృద్ధిన్ని అవునట్లుగాను పంచరామాఖ్యంబులకు ప్రథమారామంబగు అమరామంబను శ్రీధాన్యవాడి పురంబునకు నధీశ్వరుండైన అమరేశ్వర మహాదేవరను ఆచంద్రార్కముగా పునఃప్రతిష్ఠ చేసిరి”.

దేవుని ప్రతిష్ఠించిన మానవుడా! నీవెక్కడ? నీ రాజ్యమెక్కడ? నీ ఆయురారోగ్యము లెక్కడ? ధనకనక వస్తువాహన సమృద్ధులెక్కడ? నీ పుత్రపౌత్రులెక్కడ? నీ బిరుదావళులెక్కడ?”

కొండవీటి రాజ్యము కూలిపోయినది.

అమరావతికి విజయనగరాధీశులు ఏడుగడలైనారు. సాహితీనమరాంగణ సార్వభౌముడు, ఆంధ్రభోజుడు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు పూర్వదిగ్విజయ యాత్రకు బయలుదేరి 1515లో అమరావతిని సందర్శించాడు. స్వామివారికి

తులాభార మండపం కట్టించి తులాభారం తూగాడు. భూసురులకు భూదాన, హిరణ్య దానములు చేశాడు.

“స్వస్తిశ్రీమన్మహారాజాధిరాజ, రాజపరమేశ్వర, మూరు రాయరగండ, అరిరాయవిభాడ, భాషెగె తప్పువరాయరగండ, అష్టదిక్కురాయ మనోభయంకర, పూర్వదక్షిణ పశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర, యవన రాజ్యస్థాపనాచార్య, గజపతి విభాడ, శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలు విజయ నగరాన నుండి దుర్గము పూర్వదిగ్విజయ యాత్రకు విచ్చేసి ఉదయగిరి సాధించి తిరుమల కాంతారాయ మహాపాత్రునిం బట్టుకొని అద్దంకి, వినుకొండ, బెల్లంకొండ, నాగార్జున కొండ, తంగెడ, కేతవరం మొదలైన గిరిదుర్గ స్థలదుర్గాదులు అన్నిన్ని ఏకధాటింగైకొని కొండవీటి దుర్గం లగ్గలం బుచ్చుకొని ప్రతాపరుద్ర గజపతి కుమారుడు వీరభద్ర రాయనిన్నీ, కుమార హంవీర మహాపాత్రు కొడుకు నరహరిపాత్రుండు, రాయచూరి మల్లన భానుండు, ఉద్దండభానుండు, పూసపాటి రాచిరాజు, శ్రీనాథ లక్ష్మీపతి రాజు, జన్యాల కనవాపాత్రుండు, పశ్చిమబాలచంద్ర మహాపాత్రుండు మొదలుగాను పాత్రసామంతులను, మన్నెవారిన్ని జీవగ్రాహంగాను వట్టుకొని వారికి అభయదానంబిచ్చి ధరణకోట అమరేశ్వరానకు విచ్చేసి స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు 1437 అగు నేటి యువ సంవత్సర ఆషాఢ బ. 12 భానువారము నను కృష్ణవేణి నదీతీరమందు అమరేశ్వర దేవుని సన్నిధిని తులాపురుష మహాదానము చేయనవధరించి తమ దేవులు చిన్నాదేవమ్మచేతను రత్నధేను మహాదానమున్ను, తిరుమలదేవి అమ్మగారి చేతను సప్తసాగర మహాదానమున్ను చేయింప నవధరించి, తమ తండ్రి నరసరాయనిగారికిన్నీ, తమమ తల్లి నాగాదేవి అమ్మకున్ను పుణ్యముగాను అమరేశ్వర దేవుని నైవేద్య మహాపూజలకు ధారాపూర్వకముగా సమర్పించిన పెద్ద మద్దూరు గ్రామం ఒకటిన్నీ, చతుర్వేది విద్యాపారగులైన బ్రాహ్మణోత్తములకు యెనమండ్రకు సర్వమాన్యంగాను అద్దంకి సీమలో నిచ్చిన నిడమానూరు గ్రామం ఒకటిన్నీ, అమ్మ నంబోలుసీమలోని వల్లూరి గ్రామం ఒకటిన్నీ, తమ పురోహితులు సర్వక్రతు సర్వతోముఖ వాజిపేయ వ్యాజులైన

రంగనాథ దీక్షితులకున్న అమ్మనంబోలు సీమలోను ధారా పూర్వకంగాను యిచ్చిన కొత్తపల్లి గ్రామం ఒకటిన్ని, తొంగుంటగ్రామం ఒకటిన్ని ఈ ధర్మాలు ఆచంద్రార్కము గాను ఎవ్వరు తప్పక నడిచిరి ఆ పుణ్యపురుషుల పాదాలు మా శిరస్సున ధరించేము. ఈ ధర్మాలకు ఎవ్వరు హానితలంచిన పాతకులు తమ తల్లిదండ్రులను, బ్రాహ్మణులను, కపిలధేనువులను కాశిలోను, గంగాతీర మందు చంపిన పాపానంబోగలవారు.

శ్లో. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం
పరదత్తాపహరణ స్వదత్తం నిప్పలంభవేత్
ఏకైవ భగినీలోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం
న భోగ్యా న కరగ్రాహ్య విప్రదత్తా వసుంధరా
ఈ దృశ్యం మనోనేత్రం ముందు మెదలిన ఏ
ఆంధ్రుడు హర్షవివశుడు కాడు!

కాని-

హిందూరాజ్య రమకు ఈ వైభోగమెన్నాళ్ళు?

రాక్షస తంగడి మహాసంగ్రామం వరకు. ఆపైన కృష్ణానది దక్షిణతీరం అంతా ముష్కర తురుష్కుల పాదఘట్టనలతో సంచలించిపోయింది. అమరేశ్వ రాలయం కూడా వారి దండయాత్రలచే కలగుండు వడింది. అట్టియెడ పెద్దప్ప వంటి ధార్మికులు ఆలయమును ఉద్ధరించారు. చతుర్వేదపారాయణుడు, భారద్వాజ గోత్ర పవిత్రుడైన హంద్రికం పెద్దప్పగారు ఈశ్వరాజుచే శాలివాహన శకవర్షంబులు 1448 (1626) అగు నేటి అక్షయ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ 10లు ఆదివారం నాడు ధరణికోట శ్రీ అమరేశ్వరలింగమును మూడో ప్రతిష్ఠ చేసెను.

అమరావతిని రాజులెందరు దర్శించి మాన్యాలిచ్చినను అవి సామాన్యములుగను, భూములిచ్చినను అవి రుద్రభూములుగను మిగిలిపోయాయి. 18వ శతాబ్ది చరమపాదము వరకును నివాసయోగ్యమైన గ్రామముగా రూపొందలేదు.

ఎవరెన్ని చేసినా రంగస్థలం మీదికి కథానాయకుడు

రానిదే రక్తికట్టలేదు. అతడు అవతరించనిదే అమరావతి కళాకాంతులు సంతరించుకోలేదు. అతడు వెలుగొందక మునుపు అది ధరణికోట అమరేశ్వరాలయము. అతడు ఆవతరించిన అనంతరం అది అమరావతి అమరేశ్వరాలయం.

అతడు-

మహారాజాధిరాజు, బహదర్, సర్దేచ్ముఖ్, మన్నె వార్, సర్కార్ ముర్తుజాన్నగర్, ముస్తఫాసగర్, మన్నె రాయ, మన్నెహంవీర శంకర, బసవవీరప్రతాప, రాజమూర్తాండ, గండరగండాది బిరుదాంకితుడు శ్రీ రాజా వాసిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయుడు. ఆతడే ఈ పురాతన పట్టణమును అన్ని విధాల పునరుద్ధరించి నివాసయోగ్యమైనదానిగా జేసిన మహనీయుడు.

ఈ మహాపురుషుడు శ్రీ వాసిరెడ్డి జగన్నగారికి శ్రీమతి అచ్చమ్మగారికి క్రీ.శ. 1761 సం. ఏప్రిల్ 27వ తేదీన జన్మించి 1783 శుభకృత్ సం॥న సింహాసనారూఢులైనాడు. నైజాం దొరతనము వారికి రెండు లక్షల నజరు పట్టి నవరత్న కిరీట భుజకీర్తులు, సర్పేట్ కలగితేగ కంఠిదాల్ తల్వార్ యేనుగు అంబారి రెండువేల సవార్లు వగైరా బహుమతులు మూడువేల మన్నబ్ దారి మధిర ఖమ్మం వగైరా గ్రామాదులకు ఫర్మాన్, మన్నెసుల్తాన్ కితాబులను పొందాడు. మద్రాసు దొరతనము వారి వలన తబఖ్ అత్తర్దాన్, పన్నీర్దాన్, పాన్దాన్ వగైరా బహుమతులు, బందరు జిల్లా, గుంటూరు జిల్లాలలో పెక్కు గ్రామాలకు ఫర్మానాలను పొందాడు.

ఈ భూపాలుడు చింతపల్లి సంస్థానమును పరిపాలించు నప్పుడు అందుగల మహారణ్యమున చెంచులు బలదర్పితులై గ్రామీణులను అనేక బాధలు పెట్టారు. ప్రజల మొరవిని రాజు ఆ చెంచులందరిని వధించాడు. ఆ పాపము సంక్రమించిన వేంకటాద్రి ప్రభునకు మనోవైకల్యము ప్రాప్తించి అన్నము రుచింపదయ్యెను. ఏ పదార్థము చూచినా ఏవగింపు కలుగసాగింది. ఎన్ని జపతపములు చేసినా ఆ వైకల్యం తొలగిపోలేదు. తుదకు ఒకనాటి రాత్రి పరమశివుడు

రాజుకు స్వప్నమున సాక్షాత్కరించి “తాను వేంచేసియున్న అమరావతిలో నివసించుచు, నిత్యము తనను భజించిన యెడల ఆ పాపము తొలగి పోగలడు” అని ఆదేశించాడు.

వెంటనే పరమశివుని ఆదేశం చొప్పున వేంకటాద్రి అమరావతిని నివాసయోగ్యమైన పట్టణముగ నిర్మింప సంకల్పించాడు. రాజుతలిస్తే దెబ్బలకు కొదవా? పాడుబడిన దిబ్బల నుండి తేలివపాలరాయిని త్రవ్వి రాజ భవనాలు నిర్మించాడు.

అట్టియెడ సర్కారు జిల్లాల సర్వే నిమిత్తమై పర్యటిస్తున్న కల్నల్ మెకంజీదొర కావలి వెంకట బొర్రయ్య తోడు అమరావతికి ఊడిపడ్డాడు. ప్రాచీన చరిత్ర వైభవము, శిల్పకళా ప్రాభవము ఎరిగిన దొర బౌద్ధస్థాపమునకు జరుగుతున్న క్షతిని గుర్తెరిగి వేంకటాద్రినాయని కడకు ఉరవడించాడు. దొర మొర మన్నించి మన్నెసుల్తాన్ వారు త్రవ్వకం నిలిపివేశారు. మెకంజీ సిఫార్సు మేరకు ఆంగ్ల దొరతనము వారు అనంతరకాలమున త్రవ్వకాలు కొనసాగించారు. అంచెలంచెలుగా తేలి అందచందాలు విరజిమ్మిన స్థాపమును మద్రాసు, కలకత్తా, లండన్ మ్యూజియంలకు తరలించారు.

అది యట్లుండ-

వేంకటాద్రినాయని ఆనతిపై శిల్పులు నగర వైభవాన్ని రెండవ అమరావతియాఅన్నట్లు తీర్చిదిద్దారు. హయశాలలు, గజశాలలు నిర్మించారు. ఎత్తైన ప్రాకారములతో బంగారు కప్పుతో శోభించు రాజప్రాసాదమును నిర్మించారు. అన్ని వర్ణములవారికి సరిపడు మంచి మంచి గృహాలు కట్టారు.

ధరణికోట రైతులు నివసించడానికి, అమరావతి రాజపురముగాను పెంపొందించారు. ఆ అమరావతిలో వలెనే ఈ అమరావతిలోకూడా నందనోద్యానం విలసిల్లింది. చింతామణి భద్రపీఠం వెలసింది. విశాల రాజమార్గములు, వాపీకూపతటాకములు, పూలతోటలు, ఫలోద్యానములు, ధర్మసత్రములు, విశ్రాంతి మందిరములు తీర్చిదిద్దబడ్డాయి. అమరేశ్వరాలయాన్ని బాగుచేయించి తూర్పుదిక్కున ‘శివ గంగ’ అనే పుష్కరిణిని నిర్మించాడు నాయుడు. నగర

నిర్మాణం పూర్తయిన పిమ్మట ప్రభువు క్రీ.శ. 1796లో తన రాజధానిని చింతపల్లి నుండి అమరావతికి మార్చాడు. కృష్ణరాయలవారివలెనే తానుగూడ తులాభారముతూగి అనేక దానధర్మాలు చేశాడు. శివప్రీతికరంగా ఒకే ముహూర్తమున నూటొక్క ఆలయాలు గట్టించి లింగప్రతిష్ఠ చేయించాడు. సువర్ణమయమయిన గోవును చేయించి గోగర్భమున ప్రవేశించాడు.

ఈ అపర దేవేంద్రుడు అమరేశ్వరస్వామివారికి కళ్యాణమండప ప్రాకారముల గట్టించాడు. కలశములకు, కీర్తిధ్వజములకు, ద్వారములకు రాగిరేకుపొదిగి వానిమీద బంగారుపూతపూయించి ఆలయము దేదీప్యమానముగా వెలుగునట్లు చేశాడు. స్వామివారికి నిత్యనైవేద్య ధూప దీపారాధనలు బహురమ్యంగా జరిపించాడు.

ఇట్లు ఈ రాజపుంగవుడు అమరావతి రాజధానిగ జేసికొని గజతురంగ పదాతి సామంత విద్యుత్ప్రవి ప్రముఖ పరివృతుడై 33 సం॥ ప్రభుత్వం చేసి కీర్తిధ్వజం ఎత్తించాడు. రాజావాసిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయని అనంతరం-

షరా మామూలే.

“అద్యుడున్న యప్పుడందరు పూజ్యులే

పిదప? పిదప కాలమే

వాసిరెడ్డి వారి రాజ్యం వాసి తరిగింది.

అమరావతి కళావిహీనమైంది.

స్వామివారికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు జరుగుట కష్టసాధ్యమైంది.

అట్టియెడ-

అర్చకుల గోడు చెవి సూడినట్లయింది చందూలాల్ కు, చందూలాల్ నిజాం నవాబు కొలువులో దివాన్ పేష్కారుగా దివ్యప్రభావం నెరవేరుతున్న ధర్మాత్ముడు. భగవదంశ సంభూతుడని ఆశ్రీతులచే వేనోళ్ళ కొనియాడబడినవాడు.

చందూలాల్ వేడికోలు మన్నించి నిజామె దక్కన్ నాసిరుద్దౌలా దంతెలబోర ఆగ్రహారాన్ని, ఆ తరువాత దెందుకూరు అగ్రహారాన్ని అనుగ్రహిస్తూ ఫసలీ 24-3-

1241 (క్రీ.శ. 1832)లో మొహరు వేసి శ్రీ స్వామివారి పేర హుకుం వ్రాయించి అర్చకులకిచ్చారు-

ఇక ప్రస్తుతం-

పుష్కరముల పుణ్యమా అని పన్నెండేళ్ళకోమారు అఖిలాంధ్రజనులు అమరావతిని సందర్శిస్తున్నారు. ఇది హిందూ ముముక్షువులను, అశేష బౌద్ధభిక్షువులను, శిల్పావశేష దిద్దుకువులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తూ ఉంది.

ఎందరెందరు త్రాతలు సందర్శించినా, దాతలు అనుగ్రహించినా ఈ పట్టణమూ ఈ ఆలయమూ వేంకటాద్రి నాయని కీర్తినే గానం చేస్తూఉన్నాయి.

కాని కృష్ణవేణికి ఆ పక్షపాతం ఏమీ లేదు.

అదిగో వినండి. సావధానులరై ఆలకించండి. గలగలమను కృష్ణాజలములు రారాజిల్లిన రాజమణులనే గాక, అనాదిగా తనలో మునకలు వేసి తననీరముగ్రోలి తిరిగిరాని తీరాలకు తరలిపోయిన జీవరాశి నంతటిని తలమునకలుగా తలపోయించు తనలోతానే ఏదో ఆలపించుచున్నది.

(ఈ వ్యాసం కళాశాల రజతోత్సవ స్మారక సంపుటిలో ప్రచురించబడినది)

ఇటువంటి అమరావతి చారిత్రక నేపథ్యాన్ని పురస్కరించుకొని మన సీమాంధ్ర ప్రాంతం నేటి ఆంధ్రప్రదేశ్కు రాజధానిగా అమరావతి పేరుపెట్టి ఆనాటి వైభవంతో విలసిల్లాలనేది ముఖ్యోద్దేశ్యం. అయితే దీనిపై

కొంత సందిగ్ధత కొనసాగటం గురించి కొన్ని విషయాలు చెప్పుకోవాలి.

2014 ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన నేపథ్యంలో హైదరాబాద్ తెలంగాణకు రాజధానిగా మారడం, ఆంధ్రప్రదేశ్కు కొత్త రాజధానిని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం కలిగింది. రాజధానిగా ఎంచుకోవటానికి ప్రధానకారణం అమరావతి రాష్ట్రానికి మధ్యలో ఉండి, అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండటం. అభివృద్ధిని వికేంద్రీకరించే ప్రతిపాదన ముందుకు వచ్చినా, న్యాయపరమైన సవాళ్ళు, కోర్టుతీర్పులు, ఆర్థికపరమైన చిక్కులు, అమరావతి రైతుల దీర్ఘకాలిక ఆందోళన, పరిపాలనపరమైన మరియు లాజిస్టిక్ సమస్యలు, బలమైన ప్రజా వ్యతిరేకతలతో మూడు రాజధానులను రద్దుచేస్తూ అమరావతిని ప్రస్తుత ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ఏకైక రాజధానిగా 2024లో తిరిగి ప్రకటించింది. రాజధానికోసం వేలాదిమంది రైతులు స్వచ్ఛందంగా ఇచ్చిన వేలకొద్ది ఎకరాల భూమిని సద్వినియోగం చేసి అమరావతిని ఒక ప్రజా రాజధానిగా గ్రీన్ఫీల్డ్ రాజధానిగా అభివృద్ధి చేయడానికి అధికార ప్రతిపక్షాలు భుజం భుజం కలిపి నడవడం ఎంతోముఖ్యం. అప్పుడే అమరావతిని ప్రపంచ స్థాయి రాజధానిగా నిర్మించగలం. అమరావతిపట్ల ప్రతిపక్ష సానుకూల వైఖరి, పాలకపక్ష ధృఢ సంకల్పం అమరావతి భవిష్యత్తుపై కొత్త ఆశలను చిగురింపజేస్తున్నాయి.

కుప్పుస్వామి శతకము

- కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి
భావరచన : డాక్టర్ యలవర్తి ప్రశాంతి

(ప్రాచ్యభాషా విభాగాధిపతి)

1. గొంటరులఁ దుంటరుల గుమిగూర్చి సృష్టిం
జేసి చీటికి మాటికి డాసి వారు
తన్నుకొని చచ్చుచుండంగదనియుచుండు
గొప్ప వానికి జేజేలు కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! దుష్టులను, దుర్మార్గులను గుంపులుగా పుట్టేటట్లు చేసి, వారు ఒకరికొకరు దగ్గరవుతూ, విడిపోతూ వాళ్ళల్లో వాళ్ళే తన్నుకొని ఛస్తూ ఉంటే పై నుండి చూస్తూ తృప్తిపడుతున్న ఆ గొప్ప పరమాత్మకు జేజేలు తెలుపుచున్నాను.

2. ఏడొ, పద్నాలుగో, మూడొ యెన్నో, జగము
లెల్ల సృష్టించి నటువంటి యీశుండొకరొ
యిర్వూరొ, యెందఱో వారికెల్ల నేటి
కోళ్ళ నర్పింతు భక్తితోఁ గుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! సప్తలోకాలో, పద్నాలుగు లోకాలో, ముల్లోకాలో ఎన్ని లోకాలుంటే వాటన్నింటి సృష్టికీ కారణభూతుడైన ఈశ్వరుడొక్కడో లేక బ్రహ్మ, విష్ణువు లిద్దరో, ఇంకా దేవతా మూర్తులెందరైనా వారందరినీ వేడుకొంటూ భక్తి పూర్వక నమస్కారాలు అర్పిస్తున్నాను. సప్తలోకాలు : భూలోక, భువర్లోక, జనోలోక, తపోలోక మహర్లోక, స్వర్గలోక, ఊర్ధ్వలోకాలు. భూమికింద నుండి ఏడులోకాలు: అతల, వితల, సుతల, మహాతల, తలాతల, రసాతల, పాతాళ వీటినే అధోలోకాలు అనికూడా అంటారు. వీటన్నింటినీ కలిపి పద్నాలుగు లోకాలంటారు. జనబాహుళ్యానికి వీలుగా ముల్లోకాలంటారు

అవి: పాతాళం, భూలోకం, స్వర్గలోకం.

3. చిన్న పిల్లలకును దల్లి చెప్పునటులఁ
తెలుఁగు మాటల పొంకంబుఁ దీర్చి దిద్ది
తెలిసి తెలియక యర్థంబు తెలియునటులఁ
చెప్పఁ బూనితఱి గఱదలు కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! ఒక తల్లి తన సుకుమారమైన బిడ్డలకు మాతృభాషను నేర్పినట్లుగా నేనుకూడా నాకు తోచిన సముచితమైన భావజాలముతో అందరికీ అర్థమయ్యే విధంగా సమాజం తీర్చిదిద్దబడునట్లుగా నేను ఈ శతకాన్ని తేట తెలుగు మాటలతో, అందమైన పదాల సాగసుతో, హితం కోరి మంచి మాటలను చెప్పుచున్నాను.

4. మున్ను పెద్దలు చెప్పినవెన్నో కలవు.
ఎన్నకుండిన నీతులు కొన్ని కలవు
పేరుగా గ్రుచ్చి మెడలోన వేతువానిఁ
గుఱిల పడకుండఁ దాల్చుము కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! పూర్వం పెద్దలు చెప్పిన నీతులు ఎన్నో ఉన్నాయి. చెప్పకుండా వదిలిపెట్టిన నీతులుకూడా కొన్ని ఉన్నాయి. ఆ నీతివాక్యాలను ముత్యాలపేరుగా పేర్చి “కుప్పుస్వామి శతకం” అనే కంఠహారముగా ధరింప చేస్తాను. ఎలాంటి సంకోచం, లేకుండా దీనిని స్వీకరించు.

5. కమ్మనెత్తావి దెసలెల్లఁ జిమ్మునట్టి
గంధ ఫలి చెంతఁ జేరదు గండు తేఁటి
తేనె లేదన్న సంగతిఁ దెలిసికొనుచుఁ
దప్పకీ నీతి స్మరియింపు కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! ఎక్కడైతే పూవులు సుగంధ పరిమళాలను వెదజల్లుతూ ఉంటాయో అటువంటి పూవుల దగ్గరకు వెళ్ళి తేనెటీగ మకరందాన్ని గ్రోలుతుందే కాని సుగంధవాసనలు వెదజల్లే గంధంచెట్టువద్దకు వెళ్ళను కూడా వెళ్ళదు. ఎందుకంటే అందులో మకరందం లేదన్న సంగతిని అదిగ్రహిస్తుంది. అట్లే సమాజంలో ఉన్న కొన్ని భ్రమలకు లోనుకాకుండా యదార్థాన్ని గ్రహించాలనే నీతిని గుర్తుంచు

కొనుము.

6. పూలు తెగఁ బూసినప్పుడు మూఁగు చుండుఁ
తేనెటీగలు పైఁబడి తేనె కొఱకు
స్నేహితులు కొందఱిరీతిఁ జేరుచుండు
రప్పుడప్పుడు కనిపెట్టు కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! పూవులు బాగా విరగపూసినప్పుడు మకరందంకోసం తేనెటీగలు వాటినిండా ముసురుకుంటాయి. అదే విధంగా స్నేహితులు కూడా మన వద్దనున్న సంపదలను చూసి చుట్టూ చేరతారు. అటువంటి వారిని ఒక కంట కనిపెడుతుండాలి.

7. పండ్ల చెట్ల క్రిందకు నెట్టి బాటసారి
యూఱకే రాఁడు ఫలమును గోరి వచ్చు
వాని నొకకంట గనిపెట్ట వలసియుండు
గోల గాకుండ సుంతైనఁ గుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! నిండుగా ఉన్న పండ్ల చెట్లవద్దకు దారినపోయే బాటసారులు వాటి ఫలాలను ఆశించే వస్తారు కాని ఆ చెట్ల కోసం రారు కదా ! అట్లే సంపదలు ఉన్న వ్యక్తి ఏదో ఒకటి ఆశించే దగ్గరకు చేరతారు కాని ఆ వ్యక్తి పట్ల ప్రేమతో మాత్రం కాదు. కాబట్టి ఇటువంటి వారిని

రెండో కంటికి తెలియకుండా ఎల్లప్పుడూ కనిపెడుతుండాలి.

8. ఒకని యెడఁ గృతఘ్నతఁ జూపి యున్న వాని
నమ్మియుండుట తగదు లేశమ్ము కూడఁ
దనకు లాభంబు కల్గుచోఁ దత్ క్షణంబు
ముప్పు తప్పక చేకూర్చుఁ గుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! ఎప్పుడైనా ఎవరో ఒకరిపట్ల చేసిన మేలు మరిచి ఉన్న వాడిని కొంచెం కూడ నమ్మకూడదు. ఎందుకంటే వాడు తనకు స్వలాభం కలిగిన మరుక్షణమే ఆపదనుకలుగ చేస్తాడు.

9. ఒక్క మానవుండు డొక్క చీల్చినఁగాని
నారికేఁక ఫలము నీరునీడు
గొంటుకొని నిట్లు గోరాడకుండిన
నొప్పు కలుగనీఁడు కుప్పుసామి.

కుప్పుస్వామి ! కొబ్బరికాయను చెట్టునుండి కోయడం ఒకపనిఐతే దానిపీచునుతీసి, పగలకొట్టి దానిలోఉన్న నీరు తాగడం మనిషికి మరొక కఠినమైన పని. అదే విధంగా మోసగాడిని కూడా ఎప్పుడూ సరైన దారిలో పడేటట్లుగా వెంటాడుతూ ఉంటే చివరికి మంచిని కలిగిస్తాడు.

కుప్పుస్వామి చౌదరి ఔదార్యం

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య

గుంటూరు జిల్లా (ఓంగోలు తాలూకా అప్పటికి భాగమే)లో జాగర్లమూడి కుప్పుస్వామి చౌదరి గొప్ప భూస్వామి.

ఆయన బాపట్ల బోర్డు హైస్కూలులో పంచాపకేశయ్యర్ హెడాజ్జర్ల వున్నకాలంలో మెట్రిక్యులేషన్ చదివారు. ప్రముఖ సాహితీవేత్త శివశంకర శాస్త్రి, మద్రాస్ హైకోర్టు జడ్జిగా పనిచేసిన చింతగుంట రాఘవరావుగార్ల సహపాఠి. విద్యావంతుడు, సంస్కారపరుడైన కుప్పుస్వామి గుంటూరు జిల్లా బోర్డుకు అధ్యక్షులుగా వున్నకాలంలో జిల్లాలో విద్యావ్యాప్తికి మిక్కిలి కృషి చేశారు. అప్పటికి విద్యార్థులు లేని యువకవులు శ్రీ గుఱ్ఱం జాషువా, శ్రీ తుమ్మల సీతారామమూర్తి గార్లను జిల్లాబోర్డు ఉన్నత పాఠశాలలో పండితులుగా నియమించారు. వారి స్వగ్రామంలో కారంచేడులో అన్ని వర్ణాల వారికి అవకాశం ఉన్న నిరతాన్నదాన సత్రం నెలకొల్పారు. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు గానే కాక మద్రాసు శాసనమండలి సభ్యులుగా ఉంటూ వచ్చిన చౌదరి గారు అనేక ప్రజాహిత కార్యకలాపాలకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఆయన అధికారంలో గల బ్రాహ్మణ నాయకులందరికీ ఈయన మంచి మిత్రుడు. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య గారికి సన్నిహితులు. మహిళాభ్యున్నతికి కృషిచేస్తున్న, గుంటూరు శారదానిలయం వ్యవస్థాపకులు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారికి భూరివిరాళాలిచ్చారు. కావూరులో వినయాశ్రమం నెలకొల్పడానికి అవసరమైన భూమిని గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి కోరికపై ఇచ్చివేశారు. ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చీరాల చేరినప్పటి నుండి వారికి అవసరమైన సాయం అందిస్తూ వచ్చారు. ఉద్యమవ్యాప్తికి ఒకపత్రిక అవసరమని భావించిన దుగ్గిరాల, అందుకు విరాళాల సేకరణ ప్రారంభించారు.

కుప్పుస్వామి చౌదరి గారి నుండి దుగ్గిరాల అప్పుగా రు.5,000/- తీసుకొన్నారు. ప్రామిసరీనోటు కూడా రాసిచ్చారు.

1921లో ఉధృతంగా సాగుతున్న చీరాల-పేరాల ఉద్యమాన్ని అణగదొక్కాలని మద్రాసు ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉంది. ఉద్యమ నాయకుడైన ఆంధ్రరత్నను ఏదోవిధంగా ఇబ్బందులకు గురిచేయాలని నాటి మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి రాజారామారాయణింగారు గట్టిగా తలపెట్టారు. ఆయన తన అనుచరుడు పాత్రోతో మంత్రాంగం చేశాడు. ఎలాగైనా చౌదరిగారికి ఆంధ్రరత్న రాసిచ్చిన ప్రోనోటు చేజిక్కించుకొని గోపాలకృష్ణనిపై దావానేసి కోర్టుకీడ్చాలనే కుట్ర జరిగింది. ఒకనాటి ఉదయం తెల్వారేసరికి మద్రాసు నుండి పాత్రో రైలులో చీరాలవచ్చి చౌదరిగారి భవంతిలో దిగాడు.

కుశలప్రశ్నలైన తర్వాత సంభాషణ ఇలా సాగింది...

పాత్రో : చౌదరి గారూ ! మీరు ఆంధ్రరత్నకు రు.5000/ - అప్పుగా ఇచ్చారుట గదా!

చౌదరి : ఔను. నిజమే ! ఆ బాకీకిగాను ప్రామిసరీనోటు కూడా గోపాలకృష్ణయ్య రాసి ఇచ్చాడు కూడా !

పాత్రో : అయితే ఆ ప్రామిసరీనోటు నాపరంగా ఇచ్చి వేయండి. నేను బాకీ రాబట్టుకుంటాను.

చౌదరి : అది అయ్యేపని కాదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి దగ్గర డబ్బు వాపసు తీసుకొనే ఉద్దేశ్యం నాకు ఎన్నడూ లేదు. సద్ర్బాహ్మడు ఆయనను ఇబ్బంది పెట్టడం ఎంతమాత్రం సరికాదు.

ఆ జవాబుతో రౌద్రం వహించిన పాత్రో, “అయితే ఇంక నాకు మీ ఆతిథ్యం అవసరం లేదు.” అంటూ లేచాడు.

చౌదరిగారు కొంత చిన్నబుచ్చుకున్నారు. అతిథికి మర్యాదచేయకుండా పంపడం తనకు ఎంతో బాధాకరం అని భావించి మెత్తపడ్డారు.

“సరేలండి ! మీ ఇష్టప్రకారమే కానీయండి” అంటూ చౌదరిగారు లేచారు. ఇరువురు చౌదరిగారి స్వగ్రామం

కారంచేదు వెళ్ళారు. చౌదరిగారు స్వగృహంలో కవితలకట్ట నుండి గోపాలకృష్ణుడు రాసిన ప్రామిసరినోటు తీశారు. రెవిన్యూస్థాంపు ఉన్నచోట చించివేసి పాత్రోకు అందజేశారు.

పాత్రో ముఖం చిన్నబోయింది. చౌదరి గారి బెదార్యానికి జోహార్లు అర్పించి మద్రాసు మరలిపోయారు.

సామాజిక మాధ్యమాలు

వి.వై.బి. వర్ధన్ గాడ్

బి.బి.ఏ. (ప్రథమ)

దేశంలో సోషల్ మీడియా వాడకం మన నిత్యజీవితంలో ఒక అవసరంగా ఏర్పడింది. ప్రపంచంలో ఏమూలన ఏమిజరుగుతున్నా వివిధ అంశాలను, ముఖ్యంగా యువతను ఇది గణనీయంగా ప్రభావితంచేస్తోంది. ఈ ప్లాట్ ఫారమ్లు మన కమ్యూనికేషన్, మన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచడానికి, సమాచారాన్ని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలియజేసే అవకాశాలను పెంచుతున్నాయి. కాని కొన్నిసందర్భాల్లో అవి మానసిక ఆరోగ్యానికి కూడా ప్రమాదాన్ని కలిగిస్తాయి. సోషల్ మీడియా భారతీయ యువకులకు అనేక ప్రయోజనాలను అందిస్తున్నప్పటికీ దానిఉపయోగంలో ముఖ్యమైన ప్రతికూలతలు, సవాళ్ళకూడా ఉన్నాయి. సోషల్ మీడియాను రోజుకు 3 గంటల కన్నా ఎక్కువగా ఉపయోగించడం వల్ల ఆందోళన, డిప్రెషన్లకు దారితీయ వచ్చు.

ఇటీవల ఒక కథనం ప్రకాశనం 2024లో భారత దేశంలో సోషల్ మీడియా వాడకం గణనీయంగా పెరిగింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సోషల్ మీడియా విషయంలో భారతదేశం వాటా 32.2 శాతం అంటే 46 కోట్ల మంది మనదేశంలో సోషల్ మీడియా వినియోగదారులున్నారు.

మలేషియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన 380 మంది విద్యార్థులపై జరిపిన మరో అధ్యయనంలో సోషల్ మీడియా ఎక్కువగా ఉపయోగించే విద్యార్థులు డిప్రెషన్, ఆందోళన, ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారని తెలిపారు.

మానసిక ఒత్తిడి మరియు అలసట :

సోషల్ మీడియా ఎక్కువగా ఉపయోగించడంవల్ల

మన మెదడు నిరంతరం ఆలోచనలతో నిండి ఉంటుంది. దీనివల్ల ఫోకస్ తగ్గిపోతుంది. ఏదైనా క్రియేటివ్ పని చేయాలనుకున్నా కుదరదు.

నోటిఫికేషన్ డిస్ట్రాక్షన్ :

సెల్ ఫోన్ లో వస్తున్న ప్రతి నోటిఫికేషన్ మన ధ్యాసకు భంగం కలిగిస్తుంది. చదువుకోవాలి, పనిచేయాలి అనుకున్నా, ఒక్కసారి ఫోన్ చెక్ చేయాలి అనిపిస్తుంది.

నెగటివ్ సెల్ఫ్ ఎస్టిమ్ :

విద్యార్థులపై పెనుప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది. పరీక్షల భయం, సామాజిక అపహాస్యం, భయం, తక్కువ ఆత్మవిశ్వాసం, స్వీయ తక్కువతనం భావన, దిగులుతో నిమగ్నం కావడం, ఈ రకమైన నెగటివ్ సెల్ఫ్ ఎస్టిమ్ విద్యార్థుల సామర్థ్యాన్ని తగ్గిస్తుంది.

స్కోలింగ్ వ్యసనం :

సోషల్ మీడియా అనేక అల్లారిథమ్ల ద్వారా మన అభిరుచులను గుర్తించి, ఆసక్తికరమైన కంటెంట్ ను నిరంతరం అందిస్తుంది. ఒక వీడియోను చూస్తే, మరొకటి వెంటనే ప్రత్యక్షం అవుతుంది. దీనివల్ల మనకు తెలియకుండానే గంటలు గడిచిపోతాయి. గంటలకొద్దీ టైమ్ వ్యర్థం అవుతుంది. దానివల్ల ఆరోగ్య సమస్యలు ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. ట్రోలింగ్ వల్ల ప్రజలు డిప్రెషన్ కు గురవచ్చు.

సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు తప్పుడు సమాచారాన్ని వేగంగా వ్యాప్తి చేయగలవు. ఇది అపోహలకు, కొన్నిసార్లు ప్రమాదకరమైన చర్యలకు దారితీస్తుంది. ఈ మధ్య మనుషులమధ్య కమ్యూనికేషన్‌తగ్గి వర్చువల్ కమ్యూనికేషన్‌పై అతిగా ఆధారపడటం అనేది ఎక్కువ అయింది. అర్ధరాత్రి సోషల్ మీడియా వినియోగం నిద్రకు అంతరాయం కలిగించి, విద్యార్థులపై ప్రతికూల ప్రభావం చేస్తుంది. యువతను ఆకర్షించే విధంగా ఆన్‌లైన్ గేమ్స్, ఆన్‌లైన్ స్కాములవలలోపడి వారిపై తీవ్ర మానసిక ఒత్తిడికి కారణం అవుతుంది. అదేగాక ఆత్మహత్యల దిశగానో సైకోటిక్ బిహేవియర్ పెరిగి నమాజానికి యువతే ప్రమాదకారి అయ్యే విధంగా చేస్తుందనటంలో సందేహం లేదు. వయసుతో సంబంధం లేకుండా ఎవరి చేతిలో చూసినా సెల్‌ఫోన్, టాబ్లెట్ వంటి డిజిటల్ పరికరాలను

ఎక్కువగా ఉపయోగించడం ఒక విషయంగా మారింది. తల్లిదండ్రులు పిల్లలను తాత్కాలికంగా ప్రశాంతంగా ఉంచడానికి మొబైల్ ఇవ్వడం అలవాటుగా మార్చుతున్నారు. అయితే, దీని ప్రభావాలు దీర్ఘకాలికంగా ఆరోగ్యానికి అభివృద్ధికి పెద్ద ప్రమాదం కలిగిస్తుంది. తక్కువ వయస్సు లోనే టెక్నాలజీ పట్ల ఆసక్తి పెరగడం, పిల్లలు మొబైల్ లేకుండా ఉండలేక పోవడం, ఆటల్లో ఆసక్తి తగ్గడం, ఒంటరిగా ఉండే అలవాటు పెరగడం, చిరాకు, కోపం, ఊహించని ప్రవర్తన గమనిస్తాము. ఇలా చేయడం వల్ల భవిష్యత్ తరాలపై ప్రభావం చూపుతుంది. కాబట్టి విద్యార్థిలోకం సోషల్ మీడియా నుండి దూరంగా జరగాలి. పఠనానికి బదులు పోస్టులలో మునిగి తేలితే లక్ష్యానికి ఎప్పటికీ చేరుకోలేం. నిజమైన విజయాన్ని సాధించలేం.

మా ఊరి పేరు

పోశం వెంకట సాయి శశిధర్ బాబు

బి.సి.ఎ. (ప్రథమ)

సాధారణంగా ఒక కొత్త వ్యక్తిని కలిసినప్పుడు ముందుగా వాళ్ళని మీరు అడిగే ప్రశ్న మీ పేరు ఏంటి? అని, ఆ తర్వాత మీ ఊరి పేరు ఏంటి అని? అందరు మా ఊరుకో చరిత్ర ఉంది అంటారు కాని, ఆ చరిత్ర వల్లే మీ ఊరికో పేరు వచ్చింది అని ఎంతమందికి తెలుసు. ఊరి పేర్లు అనేవి కాలక్రమేణా మారుతూవచ్చాయి. ఇప్పటి ముంబై అప్పటి బాంబే, ఇప్పటి కోల్‌కత్తా అప్పటి కలకత్తా, ఇప్పటి రాజమండ్రి అప్పటి రాజమహేంద్రవరం. అలాగే మా ఊరు కూడా పామూరు, అప్పుడు మా ఊరి పేరు సర్పపురి.

పూర్వకాలంలో ఊరు అనేది ఒక గుడితో మొదలై ఒక పది-పదిహేను కుటుంబాలతో ముగిసేది. అలాగే మా ఊరు కూడా ఒక గుడితో మొదలైంది. ఏదైనా ఒక ఊరి గురించి తెలుసుకోవాలంటే ఆ ఊరిలో ఉండే స్థలపురాణం చదివి తెలుసుకోవచ్చు. మా ఊరి గుడిలో

ఉండే స్థలపురాణం ప్రకారం పూర్వం జనమేజయ మహారాజు శ్రీకాళహస్తి నుండి అశ్వము మీద వెళ్తూ గోపాలపురం సరిహద్దులో విశ్రాంతి తీసుకొనుటకు మధ్యాహ్న సమయంలో చెట్టుక్రింద విశ్రమించాడట. అతను గాఢనిద్రలో మునిగిఉండగా కోలాహలంగా అరుపులు వినబడి సమేజయ మహారాజు గారికి మెలకువ వచ్చిందట. లేచిచూడగా ఒక గ్రద్ద పుట్టలో ఉన్న పామును బయటికి లాగుతూ కనిపించిందట. కొంతసేపటికి గ్రద్దను పాము పుట్టలోనికి లాక్కుంటూ వెళ్ళింది. ఇదే విధముగా మూడు రోజులు అలాగే జరిగింది. అది చూచి రాజుగారు పుట్టను త్రవ్వించాడట. పుట్టలో చూడగా శ్రీ రుక్మిణి సత్యభామ సమేత వరదరాజస్వామి, శ్రీ పార్వతీసమేత పరమేశ్వరుల విగ్రహములు ఉన్నాయట. పాము గాని గ్రద్ద గాని ఆనవాళ్ళు లేవు. ఆ రాత్రి కలలో స్వామి వారు రాజుగారికి సాక్షాత్కరించి శివకేశవులను ఒకే ప్రాంగణంలో ప్రతిష్ఠ

చేయమని చెప్పారట. అప్పటి జనమే జయ మహారాజు వారు ప్రతిష్ఠ చేసినదే ఈ దేవాలయము. ఈ సర్పపురి గ్రామమున పాముకాటు వేఱుకొనిన ప్రమాదము లేదు. ఈ దేవాలయములో ఒకరాత్రి నిద్రించి వెళ్తారు. కాబట్టి దీనికి సర్పపురి అనే పేరు వచ్చింది. ఆ తర్వాత కాలక్రమేణ దీనిని పామూరుగా మారింది. మీరు మీ ఊరి చరిత్ర గురించి తెలుసుకోవడానికి ఎక్కడికో వెళ్ళనవసరం లేదు. ఆ ఊరిలో ఉండే గుడి యొక్క స్థలపురాణాన్ని బట్టి తెలుసుకోవచ్చు. ఇక్కడ మా ఊరిలో ఉండే గుడిలో రెండు ప్రధాన పండుగలు జరుగుతాయి. అవి, ఒకటి శివునికి ఇంకొకటి కేశవుడైన వరదరాజుల స్వామి వారికి. అందులో ఈశ్వరునికి శివరాత్రి చేస్తారు. ఆ పర్వదినాన రాత్రి స్వామి వారికి రుక్మిణీకళ్యాణం నిర్వహిస్తారు. ఆరోజు పీటలు మీదకి

కూర్చుని కళ్యాణం చేసిన దంపతులు కూడా జాగరణ చేస్తారు. మళ్ళీ తర్వాతరోజు పొద్దుటే రుద్రాభిషేకం చేసి స్వామివారిని దర్శించుకొని ఎవరిదారిన వాళ్ళు వెళ్తారు. మాధవునికి ఇదివరకు బ్రహ్మాత్మవాలు మాఘమాసం తర్వాత నిర్వహించేవారు. కాని ఇప్పుడు ఇవి చేయకుండా భీష్మ ఏకాదశిని చేస్తున్నారు. ఆరోజు స్వామివారికి తులసి దళాలతో పూజచేసి అలంకరిస్తారు. ఆరోజు స్వామివారి అలంకారం కన్నుల పండుగగా ఉంటుంది. ఇక్కడ మధుసూధనుడి ఆలయంలో హనుమంతుల వారు కూడా కొలువై ఉన్నారు. ఇక్కడ ఈయన దక్షిణముఖ ఆంజనేయుడిగా దర్శనమిస్తారు. చాలాచోట్ల కపీశుడు ఉంటాడు కాని దక్షిణముఖంగా ఉండటం చాలా అరుదుగా చూస్తాము. ఇది మా ఊరి దేవాలయం చరిత్ర.

సరోజినీ నాయుడు గొప్పతనం

(స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు, కవయిత్రి)

శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు సన్ వంశంలో జన్మించడం వలన తల్లిదండ్రులు విద్యాధికులవటం వలన, ఆమెలో చిన్న తనం నుంచే కార్యదీక్ష, పట్టుదల, విద్యపై తిరుగులేని సదభిప్రాయాలు ఏర్పడటం జరిగింది. ఏది చూసినా, ఎవరి మాటలు విన్నా పట్టించుకోకుండా తమ ఆలోచనల్లో తాముంటారు చాలామంది. కొందరు ఆవిధంగా కాక బాల్యం నుంచి ప్రతి విషయంలోనూ కుతూహలం కనబరచి ఏది, ఏమిటో తెలుసుకొనే వరకు విశ్రమించరు. రెండవ కోవకు చెందిన మేధావి శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు.

చిన్నతనం నుంచి ఆమెకు ఇంగ్లీషు భాష మీద చాలా మక్కువ ఉండేది. ఇంగ్లీషు మాట్లాడాలని ఆమె ఎంతగానో ప్రయత్నిస్తూండేది. ఆ పట్టుదల, ధ్యేయాలతోనే ఇంగ్లీషు భాషను ఎంతో శ్రద్ధగా అభ్యసించింది. సెయింట్ జార్జ్ గ్రామర్ స్కూల్లో చదువుకుంది. పదకొండో సంవత్సరం వచ్చేసరికి ఆమె అనర్గళంగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడి అందరినీ ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసింది. ఆ వయసులోనే ఇంగ్లీషులో రచనలు ఆరంభించింది కూడా! ఆమె పన్నెడవ ఏట

యన్. శ్రావణి, బి.ఎస్సీ. (ప్రథమ)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలో మెట్రిక్యులేషన్ పూర్తి చేయగలిగిందంటే ఆమె చురుకైన తెలివితేటలూ, విద్య యందు ఆమెకు గల అంకితభావం మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. చాలామంది విద్యార్థులు నిత్యం పాఠశాలకు వెళుతూ, విద్యయందు దృష్టినుంచక, గురువులు చెప్పే పాఠాలు కాలక్షేపానికి భావిస్తూ గురువులను, సాటి విద్యార్థులనూ అవహేళన చేస్తూ కాలం విలువ తెలియక ప్రవర్తించి, జీవితంలో అడుగుపెట్టి సాధక బాధకాలు ఎదురయ్యాక వృధా చేసిన కాలం గురించి బాధపడు తుంటారు. అటువంటి వారందరికీ శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు నిజంగా ఆదర్శమూర్తి. భారతదేశ మొదటి మహిళాగవర్నరుగా సరోజినీ నాయుడు చరిత్రకెక్కారు. 1898వ సంవత్సరం విదేశాలలో విద్య పూర్తిచేసుకొని భారతదేశం తిరిగి వచ్చాక, ఆమె శ్రీ ముత్యాలు గోవింద రాజు నాయుడు గారిని పెండ్లాడటం జరిగింది. ముత్యాలు గోవిందరాజులు నాయుడు అప్పటి హైదరాబాద్ ప్రధాన

ఔషధారోగ్యాధికారి. కులం మతమూ లేకమై జాతి జీవనంపై గొడ్డలిపెట్టు పెడుతూ, వర్గ భేదాన్ని సృష్టించి ధనవంతులు, నిరుపేదలు, బలవంతులు, బలహీనులంటూ జాతిని వేర్పాటుధోరణికి బలిచేస్తున్నాయనీ, కుల మతాతీత భావాలతో పెరిగే ప్రజానీకం మాత్రమే సమసమాజ స్థాపన చెయ్యగలరనీ ఆమె అభిప్రాయం.

ఆమె అదే అభిప్రాయంతో శ్రీ ముత్యాల గోవింద రాజులు నాయుడు తన కులము కాకపోయినా భారతీయ మహిళా లోకానికి ఆదర్శము కావాలన్న ఉద్దేశంతో ఆనాడే వర్ణాంతర వివాహం చేసుకుంది. ప్రముఖ సంఘ సంస్కర్త శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు గారు వీరి వివాహం జరిపించారు. ఆమె చేసిన మంచి పనికి ఎన్నో విమర్శలు ఎదుర్కోవలసి వచ్చినా మానవ జీవిత మనుగడకు మనసూ, మానవత్వం ముఖ్యం కాని, అర్థం లేని గ్రుడ్డి నమ్మకాలను ప్రోత్సహించి, జాతిని పతనం చేసే కులము కాదని ఆమె నిరూపించగలిగింది.

తనూ, తన భర్త భిన్నమైన ఆచార వ్యవహారాల కులాల వారైనా, మనసున్న మనుషులుగా, సంస్కారవంతులుగా నియమబద్ధమైన జీవితం సాగించసాగారు. స్త్రీ, పురుషులు ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకుని సంసారం దిద్దుకోగలిగితే కులము గోడ ఏదీలేదని మిగిలిన సమాజానికి నిరూపించారు.

శ్రీమతి సరోజిని నాయుడు గోవిందరాజులు నాయుడు గార్ల దాంపత్య చిహ్నంగా వారికి ఒక కుమారుడు, ఇద్దరు కుమార్తెలు కలిగారు. కుమారుడు ముత్యాల జయసూర్య నాయుడు, ప్రముఖ హోమియోపతి వైద్యుడు, స్వాతంత్ర్యసమర యోధుడు, హైదరాబాదుకు చెందిన రాజకీయ నాయకుడు. వీరి కుమార్తెలలో ఒకరైన పద్మజానాయుడు బెంగాల్ గవర్నర్ గా పనిచేశారు కూడా. వివాహమై బిడ్డలు పుట్టినా, ఆమె కేవలం తన సంతోషం తన పిల్లల సుఖమే ఆలోచించలేదు. అప్పటి ఆంగ్లేయుల పాలనకు వ్యతిరేకంగా ఎందరో నాయకులు దేశము నాలుగు మూలల నుండి ప్రజల్లో స్వాతంత్ర్య భావాలు రేకెత్తించాలని ఉద్యమాలు సాగిస్తున్నారు. భారతీయులలో విప్లవ భావాలు తలెత్తడము సహించలేకపోయింది బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం.

గంగిరెద్దుల్లా వారు చెప్పిన దానికల్లా తలలూపుతూ మన సంపదనంతా వారికి అప్పచెప్పి మనము చెప్పుకొంద తేళ్ళ మాదిరిగా జీవిస్తూ పర ప్రభుత్వానికి నివాళులివ్వాలని వారి అభిప్రాయం. అఖిల భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సంస్థ ఆ రోజుల్లో గోపాలకృష్ణ గోఖలే నాయకత్వంలో ఉద్యమాలు సాగిస్తోంది. వీరు మహిళాభివృద్ధికి ఎంతో కృషిచేసి 1906లో మహిళలకు విద్య అవసరమని దేశమంతా ఎన్నో మహిళా సమావేశాలు ఏర్పరచి మహిళల్లో చైతన్యం తీసుకురావడానికి ఎంతో పాటు పడ్డారు.

స్వాతంత్ర్య సాధనలో తనూ పాలుపంచుకోవాలని ఆలోచించిన శ్రీమతి సరోజిని నాయుడు కాంగ్రెస్ జాతీయ భావాలకు అనుగుణంగా నడుచుకోవటం ఆరంభించింది. 1915వ సంవత్సరం బొంబాయిలో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహాసభలలో 1916లో జరిగిన లక్నో కాంగ్రెస్ సభలలో ఆమె పాల్గొనటం జరిగింది. ఆనాటి కాంగ్రెస్ భావాలు చాలా ఆదర్శంగా ఉండేవి. సరోజిని నాయుడు భారత దేశములో గల ముఖ్యమైన నగరాల్లో తిరుగుతూ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం ఉపన్యాసాలిచ్చి ప్రజలలో భాష విప్లవం వచ్చేందుకు కారకు రాలయింది. మృదువుగా మాట్లాడుతూ, ఎంత కఠినమైన విషయాలైనా, శ్రోతల గుండెలను హత్తుకుని మరుగున ఉన్న యదార్థ స్థితిని అర్థమయ్యే విధంగా ఉండే ఆమె గంభీరమైన ఉపన్యాసాలు శ్రోతలకు కాలం, శ్రమ తెలియనిచ్చేవి కావు.

ప్రభుత్వానికి ఎదురు తిరిగి తూటా దెబ్బలతో చీకటి కొట్లకో బలయ్యే బదులు ఈ బానిస బ్రతుకే నయమనుకుని సర్దుకుపోయ్యే అమాయక ప్రజానీకములో ఆమె ఉపన్యాసాలు దేశభక్తిని నూరిపోసి చావుకు కూడా భయపడని తెగింపును తగిలించాయి. జాతి వేరనీ, దేశం వేరనీ, నువ్వు వేరనీ విడిగా ఉండకు. నీకు జరిగితే దేశానికి జరిగినట్టే. దేశం అనుభవించే బానిసతనం నీవు అనుభవించవలసినదే అంటూ దేశమంతా తిరిగి దేశభక్తిని నూరిపోసిందా వీరతిలకం. ఈ విశ్రాంతి లేని ప్రయోగాలతోనూ, ఉపన్యాసాలతోనూ ఆమె ఆరోగ్యం పాడైంది. 1919వ సంవత్సరంలో పంజాబ్ లోని జలియన్

వాలాబాగ్ లో హత్యాకాండ జరిగింది. ఆ సమయానికి సరోజినీ నాయుడు లండన్ నగరంలో చికిత్స పొందుతుంది. అప్పటి పంజాబ్ గవర్నర్ డయ్యర్ లక్షలాది ప్రాణాలను తుపాకి గుండ్లకు బలిచేసి దారుణంగా హింసించి, చంపిన విషయం ఆమె లండన్ నగరంలో విన్నది. ఆమె గుండె ఆ వార్తకు నీరయిపోయింది. అప్పటికే ఆమె గుండెజబ్బుతో ఉన్నదని బాగా ముదిరిపోయిందని చెప్పారు వైద్యులు. అయినా చనిపోయే ప్రతిభారతీయుని భయంకరమైన కేకలు ఆమెచెవుల్లో గింగురుమని తిరుగుతున్నాయి. ఆమె గుండెజబ్బు కాక చనిపోయినవారి భార్యలు, కుమార్తెలు, కుమారుల గుండెలు పగిలేశోకాలు తలచుకొని ఆ కరుణామూర్తి చలించిపోయింది.

ఆ పద్ధతిలో తను ఉండికూడా ఆరోగ్యాన్ని ఏమాత్రం లెక్కచేయక పంజాబ్ గవర్నర్ డయ్యర్ మీద ఆందోళన లేవదీసింది. గాంధీజీకి పంజాబ్ దారుణం గురించి ఉత్తరం వ్రాస్తూ, యావత్ ప్రపంచ భారతీయులకు డయ్యర్ ద్వారా జరిగిన ఘోరాన్ని వినిపించనిదే నిద్రపోననీ, వారి రాక్షస కృత్యాలకు బదులుగా భారతదేశం నుంచి వారిని తరిమికొట్టి, భారతీయుల స్వేచ్ఛ చూడనిదే భరతమాత ఆత్మ శాంతించదని తన సందేశం ద్వారా తెలియపరిచినది.

శాసన ధిక్కారం : సరోజిని లండన్ నగరం నుంచి బయలుదేరి సముద్ర మార్గం గుండా ప్రయాణించి, భారతదేశములో ఓడ దిగటంతోటే శాసనధిక్కారం అమలు పరిచింది. సాంతంత్ర్యోద్యమచరిత్రకల పుస్తకాలను అమ్మకూడదనే ఆజ్ఞలు ఫలితంగా చాలా పుస్తకాలను అమ్మటం మానేశారు. గాంధీజీ నలహాపైన ఆ పుస్తకాలన్నింటినీ ప్రతి వీధిలోనూ అమ్మి ప్రభుత్వ శాసనధిక్కారం జరిపింది సరోజినీ నాయుడు. భారతదేశంపైనా, భారతీయులపట్ల ఆమెకున్న ప్రేమ, వాత్సల్యం ఆమె సొంత ఆరోగ్యవిషయం కూడా మరచిపోయే విధంగా చేశాయంటే ఆమె దేశభక్తిని త్యాగనిరతిని మనం అర్థంచేసుకోవచ్చు. ఆ సమయంలోనే ఒక బహిరంగసభలో ఉపన్యసిస్తూ, బ్రిటీషు పాలకులు భారతదేశాన్ని స్వంతంగా భావించడమే అవరాధం. భారతీయులను సైతం

బలితీసుకోవటం క్షమించరాని అవరాధం అంటూ ఆదవులిలా గర్జించింది. లండన్ కామన్స్ సభలోని భారతదేశ మంత్రి ఆమె చేస్తున్న తిరుగుబాటు ధాటికి చలించి పోయాడు. ఆమె ఉపన్యాసాలు, ఉద్వేగం సక్రమమైనవికావనీ, ఇకపై అటువంటి ప్రచారం చెయ్యవద్దనీ, బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ఆమెపై తీవ్రమైన ఒత్తిడి తెచ్చింది. తనకు ఏ రకమైనశిక్ష విధించినా యదార్థాన్ని ప్రచారం చేయక మాననని నిర్భయంగా సమాధానం చెప్పింది సరోజినినాయుడు. ఒక భారత స్త్రీకి దేశంపై గల ప్రేమనూ, ఆమెకుగల స్వాతంత్ర్య పిపాసనూ అర్థం చేసుకున్న గాంధీజీ ఆనందానికి అంతు లేకుండాపోయింది. ఆయన రాజద్రోహము, నేరము క్రింద ఆరేండ్లు కారాగార శిక్ష ననుభవించేందుకు వెళుతూ, సరోజినీనాయుడుపై గల విశ్వాసంతో ఉద్యమ నాయకత్వం ఆమెకు అప్పగించారు.

ఊరూరా, వాడవాడలా తిరుగుతూ స్వాతంత్ర్య ప్రభావం ముమ్మరంగా సాగించింది. అప్పటికే ఆమె ఆరోగ్యం అంతంత మాత్రంగా ఉంది. తన భర్త, బిడ్డల యోగక్షేమాలు కూడా మాని సాటి భారతీయులంతా బిడ్డల మాదిరిగా భావించి పర్యటన సాగించిందా త్యాగమూర్తి. విరామసమయాలలో దేశప్రజల భవిష్యత్తును గురించి, బ్రిటీష్ వారి ఘోరపరిపాలన గురించి రచనలు చేస్తూనే ఉంది. ఎక్కడున్నా, ఏదో ఒకరకంగా దేశ ప్రజలకు సాంతంత్ర్య ప్రభోదాలు అందజేస్తూనే ఉండావిడ. పురోగతినే, స్వచ్ఛమైన స్వేచ్ఛా, సాంతంత్ర్య జీవితాలను వాంఛించిన పురుష కవి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ మాదిరిగా స్త్రీయై ఉండి కూడా జాతి విమోచనానికి శాయశక్తులా అహోరాత్రులు కృషిచేసిన త్యాగపూరిత కవయిత్రి శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు అనటంలో ఏమాత్రము సందేహం లేదు.

విదేశీ పయనం : దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు అనుభవిస్తున్న దుర్భర బానిసత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని, అక్కడి వారి హక్కుల కోసం పోరాడేందుకు 1928వ సంవత్సరం శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు దక్షిణాఫ్రికాకెళ్ళి వారికెంతో సేవ చేసింది. ఆమె దేశానికిచేసిన సేవలు ఆమెకు దేశంపై గల నిష్కళంక ప్రేమ ఫలితంగా కాన్పూర్ లో 1925లో జరిగిన

జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభకు అధ్యక్షురాలైంది. పీడిత ప్రజల విమోచనపొందదని, అవసరమైతే ప్రాణత్యాగాలకైనా వెనుకాడవద్దనీ బానిస భావంతో తరతరాలు మ్రగ్గిపోతూ బ్రతికే కంటే త్యాగంతో ఒకతరం అంతరించి భావితరాల వారికి స్వేచ్ఛను ప్రసాదించటం జాతీయ సంస్థ లక్ష్యమని మహాసభాసం యిచ్చి లక్షలాది ప్రజలను స్వాతంత్ర్య పిపాసులుగా తయారుచేసింది. కెనడా, అమెరికా మొదలైన దేశాలకు 1928లో వెళ్లి భారతీయుల బానిసత్వాన్ని గురించి వీరి ఆశయాల గురించి ప్రచారం చేసింది. 1929లో తూర్పుఆఫ్రికా అంతా ప్రచారంచేస్తూ పర్యటించింది. గాంధీజీ అరెస్టుయినది మొదలు విశ్రాంతి అనేమాటకు తావివ్వకుండా దేశ, దేశాలు పర్యటిస్తూ పీడిత భారత ప్రజల విముక్తికి ఆమె ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంది.

ఒక భారతీయ మహిళ చేస్తున్న ఉద్యమ ప్రచారానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బెంబేలెత్తిపోయింది. ఆమెను స్వేచ్ఛగా తిరగనీయడం తనకూ, తన దగాకోరు పరిపాలనకూ తగదని తలంచి 1930వ సంవత్సరం మే 23వ తేదీన శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడును అరెస్టు చేసింది. అరెస్టు అయినందుకు గానీ, కారాగార జీవితం అనుభవించేందుకు గానీ ఆమె ఏ మాత్రం భయపడలేదు. అవసరమైతే ప్రాణాలే ధారపోయాలని నిశ్చయించుకున్న దేశభక్తురాలికి ఏడెనిమిది నెలల కారాగార జీవితం మొక లెక్కా? సమర్థులైన నాయకురాలిని, నిస్వార్థ దేశబక్తురాలిని అరెస్టు చేసారని విని గాంధీజీ ఎంతో బాధపడ్డారు. ఆయన కారాగారంలో ఉన్న సమయంలో అటువంటి ప్రచారకులు చీకటిలో ఉండడం వలన ప్రచారం ముమ్మరంగా సాగే అవకాశాలు లోపించగలవని ఆయన బాధ. భారతీయ ప్రతినిధిగా 1931వ సంవత్సరంలో లండన్ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి వెళ్ళింది. సరోజినీ నాయుడు వ్రాసిన 'ది బండ ఆఫ్ టైమ్' కవితా సంకలనం పరిచయ వాక్యాలలో ఎడ్యుండ్ గాస్ వెలిబుచ్చిన భాతీకవాలు, ఆయన మాటల్లోనే, సరోజినీ మొదటి కవితా సంకలనం ది గోల్డెన్ ట్రిప్ హాల్ట్లో ప్రచురించారు. తనకి మార్గదర్శి అయిన ఎడ్యుండ్ గార్కి ఆ సంకలనాన్ని అంకితమిచ్చారు. సరోజినీ దానికి పరిచయ

వాక్యాలు ఆర్డర్ సైమన్ రాశారు.

కవికోకిల కవితలలో గేయాలు, గీతాలు, పద్యాలు ఉన్నాయి. ఆవిడ ప్రథమ కవితా సంకలనం గోల్డెన్ ట్రిప్ హాల్ట్లో మూడు ప్రక్రియలు ఉన్నాయి. ఆ సంకలనం రూపొందడానికి ఆర్డర్ సైమన్ ముఖ్య కారకులు. 1908లో మూసి నదికి వరదలు సంభవించిన సమయంలో చేపట్టిన సేవా కార్యక్రమానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కైజర్ ఎ హిందూ స్వర్ణ పతకాన్ని బహూకరించింది. ఆర్డర్ సైమన్ ప్రోత్సాహంతో మొదటి కవితా సంకలనం వెలువడింది. జానపద గేయాల్లో అత్యంత ప్రాముఖ్యమైన పాలంక్విస్ బేరర్స్ ఉంది. 19వ శతాబ్దపు చివర్లో సంధ్యా సమయంలో హైద్రాబాద్ చదివితే చాలు కళ్ళ ముందు నిలుస్తుంది. నగర వంతెన మీది నుండి తీవిగా రాణిలా వస్తోంది రాత్రి. ఒక్కసారి ఆ కాలానికి వెళ్ళి నగర వీధుల్లో సంచారం చేసినట్లు లేదూ. ఇంక హైదరాబాద్ బజార్లలో సందడి ఎలా ఉండేది! ఇన్ ది బజార్ ఆఫ్ హైద్రాబాద్ చదివామంటే చాలు. ఆ బజార్లోకి వెళ్ళి పోవలసిందే. తండ్రి మరణానంతరం రచించిన విపాదకవితలు ఆమెకు కైసర్ ఇ-హిండ్ బంగారు పతకాన్ని సాధించిపెట్టాయి. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత దేశంలో అప్పటి అతి పెద్ద రాష్ట్రం ఉత్తరప్రదేశ్ కు ఈమె రాష్ట్రపతిగా నియమించ బడింది. హైదరాబాదులో తాను నివసించిన ఇంటిని తన మొదటి కవితా సంకలనం పేరున స్వర్ణ ప్రాంగణంగా ఎన్నుకొన్నది. ఈమె 1949 మార్చి 2న లక్నోలో మరణించినది. ఈమె జ్ఞాపకార్థం భారత ప్రభుత్వం 1964 ఫిబ్రవరి 13న ఈమె చిత్రంతో ఒక తపాలా బిళ్ళను విడుదల చేసింది.

సరోజినీ నాయుడు క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలో 1942లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించింది. ఎన్నో రకాలుగా స్వాతంత్ర్య పోరాటం సాగించింది. అందుకు ఫలితంగా అరెస్టు చేయబడి దాదాపు 1945 వరకు దుర్భర కారాగారవాస జీవితాన్ని నవ్వుతూ అనుభవించింది. అనారోగ్యంగా ఉన్న కారణంగా ఆమెను విడుదల

చెయ్యవలసి వచ్చింది.

యు.పి. రాష్ట్రపతిగా ఎందరో మహానుభావుల అచంచల దేశభక్తి ఎడతెగని ఉద్యమ ప్రచారాల మూలంగా, 1947 ఆగష్టు 15 వ తేదీన మనం ప్రచారాల మూలంగా సాంతంత్ర్యం సాధించగలిగాము.

శ్రీమతి సరోజిని నాయుడు దేశానికి చేసిన సేవలు దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆమెకు ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నర్ పదవి యిచ్చి సత్కరించడం జరిగింది. వృద్ధాప్యంలో అనారోగ్యంతో ఉండి కూడా ఆమె ఉత్తరప్రదేశ్ కు చేసిన సేవ, కార్యదక్షత ఎన్నటికీ మరపురానివి. అంతిమసందేశం తనే దేశం, దేశమే తానుగా భావించి దేశం కోసం చేసిన అభేదభావాల మూర్తి రాజకీయ, సాంఘిక, సాంస్కృతిక, సాహిత్య రంగాలలో రకరకాలుగా సేవలు చేసి మానవసేవ చేయదలుచుకున్న వారికి మార్గాలనేకం అని నిరూపించిన మహిమాన్వితురాలు. జీవితమంతా మానవ సేవకు దేశసేవకూ అంకితం చేసి తన దెబ్బదివయేట 1949, మార్చి 2వ తేదీన లక్నోలో ప్రశాంతంగా కన్ను మూసింది.

జీవిత విశేషాలు : సరోజిని నాయుడు పన్నెండో ఏట మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయం మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షలో ప్రథమురాలిగా నిలిచి పలువురి ప్రశంసలుందుకుంది. ఈమె 13వ సంవత్సరం వయసులోనే లేడి ఆఫ్ ద లేక్ పేరున 1300 పంక్తుల కవితను ఆరో రోజుల్లో రాసింది. సరోజినీదేవి చటోపాధ్యాయ హైదరాబాదులో ఒక బెంగాలీ బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో జన్మించింది. ఈమె తండ్రి అఘోరనాథ్ చటోపాధ్యాయ. తూర్పు బెంగాల్ కి చెందిన గొప్ప విద్యావేత్త. డా. ఆఫ్ సైన్స్ డిగ్రీని పొందిన మొదటి భారతీయుడు. నిజాం కళాశాల స్థాపకుడు, శాస్త్రవేత్త, తత్వవేత్త. తల్లి బరదా సుందరి దేవి. ఒక కవియిత్రి. సరోజిని నాయుడు 1930లో ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో మహాత్మాగాంధీతో

పాటు పాల్గొన్నది. ఆమె మద్రాసులో చదువుకున్నది. చదువు పూర్తయిన తర్వాత 19 సంవత్సరాల వయస్సులో కులాంతర వివాహం చేసుకున్నది. వీరి వివాహాన్ని కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు జరిపించారు. నాయుడు దంపతులకు నలుగురు పిల్లలు కలిగారు. జయసూర్య, పద్మజ, రణధీర, లీలామణి. ఆమె 1905లో మొదటి కవిత్వం గోల్డెన్ త్రిపోల్డ్ రాసింది. తద్వారా వైటింగేట్ ఆఫ్ ఇండియాగా ప్రపంచపు ప్రఖ్యాతి గడించింది. తర్వాత బర్డ్ ఆఫ్ టైం, ది బ్రోకెన్ వింగ్ పాలంక్వెస్ బేరర్స్ ఆమె కవిత్వంలో కొన్ని.

హైదరాబాదులోని గోల్డెన్ త్రిపోల్డ్ అనే పేరుతో గల ఆమె ఇంటిలో హైదరాబాద్ యూనివర్సిటీని నెలకొల్పారు. బెంగాలీయుల ఆడబదుచు, తెలుగు వారి కోడలు శ్రీమతి సరోజిని నాయుడు. అఘోరనాథ్ చటోపాధ్యాయ, వరద సుందరీ దంపతులకు 1879 ఫిబ్రవరి 13న వారి ప్రథమ సంతానంగా జన్మించారు. సరోజిని కవితలని చదివి, మెట్రిక్యులేషన్ లో మొదటి స్థానాన్ని తెచ్చుకున్న ఆమె ప్రతిభని గుర్తించిన హైదరాబాద్ నిజామ్ ప్రభువు విదేశాల్లో చదువుకి ఉపకార వేతనం ఇచ్చారు. కానీ అనారోగ్యం కారణంగా రెండు సంవత్సరాలు విశ్రాంతి తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఆ రెండు సంవత్సరాలు వున్నక పఠనంలోనే గడిపి అపారమైన జ్ఞానాన్ని సముపార్జించారు. ఆ కాలంలోనే పదహారేళ్ళ వయసులో సరోజిని చటోపాధ్యాయ ప్రముఖ కవులైన ఎడ్మండ్ గాస్, ఆర్థర్ సైమన్ల పరిచయం కలిగింది.

ఈమెపై అభిమానంతో హైదరాబాదులో సికింద్రాబాద్ దగ్గర ఒక వీధికి సరోజినీ దేవి రోడ్ అని నామకరణం చేసారు. ఆమె పేరున హైదరాబాదులో సరోజిని కంటి ఆసుపత్రిని కూడా స్థాపించారు. సరోజినీ నాయుడు గారి విలువైన వస్తువులు ఇప్పటికీ సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం లోను జాతీయ పురావస్తు ప్రదర్శనశాలలోనూ భద్రంగా ఉన్నాయి.

సంస్కృత తెలుగు భాషలలో నైతిక సాహిత్యం : ఒక పరిశీలన

శ్రీమతి జి. పావని

సంస్కృత అధ్యాపకులు

నైతిక విలువలు ఒక వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తనను నియంత్రించే ప్రవర్తనా మార్గదర్శకాలు. సంస్కృతం మరియు తెలుగు భాషలు భారతీయ సాహిత్య పరంపరలో అత్యంత ప్రాచీనమైన భాషలు. ఈ భాషలలో నైతిక సాహిత్యం (మోరల్ లిటరేచర్) మానవ జీవితానికి మార్గదర్శకంగా, నైతిక విలువలు మరియు నైతికత యొక్క అవసరాన్ని మరియు మానవతా విలువలను ప్రతిపాదిస్తుంది.

సంస్కృత భాషలో నైతిక సాహిత్యం

సంస్కృతంలో నైతిక సాహిత్యం అనేక విభాగాలలో అభివృద్ధి చెందింది. ముఖ్యంగా:

స్మృతులు: ధర్మశాస్త్రాలు మరియు స్మృతులు నైతిక జీవనానికి మార్గదర్శకాలు. మనుస్మృతి, యాజ్ఞవల్క్య స్మృతి మొదలైనవి ప్రసిద్ధి పొందినవిగా ఉన్నాయి.

పంచతంత్రం: విశేషంగా కథల రూపంలో నైతికతను బోధించే కృతి. ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనువదించబడిన కృతి.

హితోపదేశం: పంచతంత్రం తరహాలోనే విద్యార్థులకు మరియు యువతకు నైతికతను బోధించడానికి రాయబడిన కృతి.

భగవద్గీత: కేవలం నైతికతపై కాకుండా, ఆధ్యాత్మిక, ఆచరణాత్మక దృక్పథాన్ని బోధించే గ్రంథం.

నీతి శతకం: భర్తృహరి రచించిన నీతి శతకం మంచి నడవడిక, నిజాయితీ, మరియు మానవతా విలువలను ప్రతిపాదిస్తుంది.

తెలుగు భాషలో నైతిక సాహిత్యం

తెలుగు సాహిత్యంలో కూడా నైతిక భావజాలానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఉంది. ముఖ్యంగా:

వేమన శతకాలు: వేమన తన శతకాల్లో సున్నితమైన నైతిక సందేశాలను అందించాడు.

సుమతీ శతకాలు: సుమతీ శతకం నైతికతను మరియు ప్రాకృత జీవితాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ ఎన్నో సుభాషితాలను అందిస్తుంది.

భాష్య కవిత్వం: తెలుగు సాహిత్యంలో నైజం మరియు నైతికతకు సంబంధించిన ఎన్నో కావ్యాలు కలవు, వాటిలో భాగవతం, రామాయణం వంటి గ్రంథాలు ప్రముఖం.

మాళ్ళన కవిత్వం: మాళ్ళన తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త దిశను చూపించి, నైతిక విలువలను విశ్లేషించాడు. ఆచార్యుల కవితలు: తెనాలి రామకృష్ణ వంటి రచయితలు కూడా నైజం మరియు జ్ఞానాన్ని కలగలిపి సరదా తీరులో నైతికతను చాటారు.

నేటి సందర్భంలో ప్రాముఖ్యత

నైతిక సాహిత్యం మనం సమాజంలో ఎలా ఉండాలి, ఇతరులతో ఎలా నడుచుకోవాలి బోధిస్తుంది. ఇది సమాజంలో సామరస్యాన్ని కల్పించి, నైతిక విలువలను నిలబెట్టడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తుంది.

భర్తృహరి జీవితం, సాహిత్యం, మరియు ప్రాముఖ్యత భర్తృహరి పరిచయం:

భర్తృహరి భారతదేశానికి చెందిన ప్రసిద్ధ సాహిత్య కారుడు, కవి, తత్వవేత్త. ఆయన క్రీ.శ. 5వ శతాబ్దానికి చెందినవారని భావించబడుతోంది. సంస్కృత సాహిత్యంలో భర్తృహరి తన నీతి శతకం, శృంగార శతకం, వైరాగ్య శతకం వంటి కృతులతో అజరామరుడయ్యాడు. ఆయన కవిత్వం నైతికత, ప్రేమ, జీవితం, మరియు విరక్తి వంటి విభిన్న జీవన రంగాలను సమగ్రంగా ప్రతిబింబిస్తుంది.

భర్తృహరి రచనలు:

భర్తృహరి సంస్కృత భాషలో రాసిన మూడు శతకాలు ప్రపంచ సాహిత్యంలో ప్రత్యేకమైన స్థానం పొందాయి.

నీతి శతకం:

నీతి శతకం మానవ జీవితానికి నైతిక మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది. సద్గుణాలను, నిజాయితీని, మానవ సంబంధాలను ప్రేరేపించేవిధంగా ఈ కృతి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, మంచి స్నేహితుల ఎంపిక, జ్ఞానానికి ప్రాముఖ్యత, మరియు జీవన విలువలను స్ఫురింపజేస్తుంది.

శృంగార శతకం:

శృంగార శతకం ప్రేమ మరియు సౌందర్యాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. ఇది మనసు, భావోద్వేగాలు, మరియు మానవ సంబంధాల మధ్య ఉన్న సున్నితమైన అనుబంధాన్ని వ్యక్తీకరిస్తుంది. ఈ శతకం కేవలం శృంగారం పరంగా కాకుండా, జీవితంలోని సౌందర్యాన్ని కూడా విరచిస్తుంది.

వైరాగ్య శతకం:

వైరాగ్య శతకం విరక్తి, సన్యాసం, మరియు ప్రపంచ జిజ్ఞాస గురించి ఆలోచనల సమాహారం. ఈ శతకం జీవనానికి అస్థిరతను, అధికాశల క్షణభంగురతను, మరియు నిజమైన ఆధ్యాత్మికతను వ్యక్తపరుస్తుంది.

భర్తృహరి శతకంలోని కొన్ని శ్లోకాలు (తెలుగు అనువాదం మరియు భావం):

1. విద్యా నామ నరస్య రూపమధికం ప్రచ్ఛన్నగుప్తం ధనం
విద్యా భోగకరీ యశః సుఖకరీ విద్యా గురుణాం గురుః

భావం : విద్య మనిషి యొక్క ఉత్తమ అలంకారంగా ఉంటుంది. ఇది దాచిపెట్టే ధనంగా, ఆనందం, యశస్సు, సుఖాన్ని అందిస్తుంది. విద్యే గొప్ప గురువుగా నిలుస్తుంది.

2. ధనాని జీవితం చైవ పరిక్షీణే శనైశనైః
నశ్యత్యేవ యథా చంద్రస్తత్యలాస్సు పరీక్షయే

భావం: సంపదలు మరియు జీవితం నెమ్మదిగా తగ్గుతూ ఉంటాయి. చంద్రుడు కళలను కోల్పోతూ నశించే విధంగా ఇవి కూడా అంతమవుతాయి.

3. ఉదయం హి సమృద్ధీనాం పతనం చాపి శోభనం ?

భర్తృహరి కవిత్వ విశేషాలు:

భర్తృహరి శ్లోకాలలో చమత్కారం, గంభీరత, మరియు తాత్వికత ఉంటాయి. ఆయన భాష సాధారణమైనప్పటికీ గాఢమైన భావాలు వ్యక్తం చేస్తుంది. కవిత్వంలో లయ, అలంకారం, మరియు సారంగతత్వం స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి.

ప్రభావం:

భర్తృహరి కవిత్వం కేవలం భారతదేశంలోనే కాకుండా, ఇతర దేశాల సాహిత్యాలపై కూడా ప్రభావం చూపింది. నైతికతను మరియు తాత్వికతను బోధించడానికి ఆయన రచనలు మార్గదర్శకంగా నిలిచాయి.

నేటి ప్రాముఖ్యత:

భర్తృహరి శతకాలు నేటికీ మనకు మానవ సంబంధాలు, జీవితంలోని నైతిక విలువలు, మరియు ఆధ్యాత్మిక భావాలను గుర్తుచేస్తూ స్ఫూర్తినిచ్చేవిగా ఉన్నాయి.

నిష్పర్క:

భర్తృహరి వంటి మహానుభావుల రచనలు భారతీయ సంస్కృతిని, తాత్వికతను, మరియు సాహిత్యాన్ని సజీవంగా ఉంచుతూ, ప్రతి తరానికీ మార్గదర్శకంగా నిలుస్తున్నాయి. భర్తృహరి శతకాలు ప్రతి భారతీయుని జీవితానికి నిత్యావసరమైన సాహిత్య సంపద.

స్నేహకర్తులఘనా స్వభావో యాత్ర గీయతే

భావం: ఏ శ్రేష్ఠమైన వస్తువుకు ఎలాగైతే ఎదిగినప్పుడు అందం ఉంటుందో, అలాగే పతనం కూడా గౌరవనీయమైనది. ఇది స్వభావాన్ని తెలియజేస్తుంది.

4. మిత్రం ప్రియకథం కుర్యాత్ పాపం ప్రాప్తో న కూర్యాత్
ధనార్థం పాపకర్మాణి వృషలైః సహ వర్ధతే

భావం: మిత్రులు మనతో ప్రేమగా మాట్లాడడం మంచిది కానీ కష్టకాలంలో దూరమవకూడదు. ధనార్థం దుర్మార్గుల సహవాసం చేయకూడదు.

5. న స్వగ్రామే పూజ్యతే పండితః

భావం: పండితుడు తన స్వగ్రామంలో గౌరవం పొందడంలో విఫలమవుతాడు. విదేశంలోనే ఆయనను గౌరవిస్తారు.

6. ప్రదానం ప్రీత్యుక్తం స్యాత్

భావం: దానం ఎప్పుడూ ప్రేమతో కూడినదిగా ఉండాలి. ప్రేమ లేని దానం నిర్వీర్యంగా ఉంటుంది.

7. సత్సంగతి కదా న భవతి పాపం

భావం: మంచి వ్యక్తులతో ఉండే సత్సంగతితో పాపం దూరమవుతుంది.

8. సత్పురుషేషు మనస్సు హర్షం

భావం: మంచి వ్యక్తులతో సహవాసం మనసుకు సంతోషాన్ని కలిగిస్తుంది.

9. ధనాని పాపేన తథా కులాని !

భావం: పాపంతో సంపాదించిన ధనం క్షీణిస్తుంది. దుర్నీతితో వచ్చిన కీర్తి కూడా నశిస్తుంది.

10. స్నేహబంధం పాపే న కర్తవ్యమ్

భావం: పాపంలో పాల్గొనే వ్యక్తులతో స్నేహబంధం ఏర్పరచుకోవడం తప్పు.

11. యే కర్మాణి శుభాన్యేవ తైర్యాంతే శోభనో దినః

భావం: మంచి కార్యాల ద్వారా దినం సఫలమవుతుంది.

12. అగ్ని వణ్ణిరూపేణ యదా క్షయముపైతి

భావం: దహనకారకం అయిన అగ్ని కూడా దాని రూపంలోనే నశిస్తుంది. ఇదే ప్రకృతికి చిహ్నం.

13. ముఖేన చాపలం ధత్తే

భావం: నిజంగా న్యాయవంతులు మితంగా మాట్లాడతారు. అనవసరమైన మాటలు మాట్లాడితే అపకారం జరుగుతుంది.

14. స్వధర్మం న పరో ధర్మో హీనా దోషః

భావం: తన ధర్మాన్ని తప్పించుకొని ఇతరుల ధర్మాన్ని అనుసరించడం తక్కువగానే ఉంటుంది.

15. నాత్యజ్ఞానే న కర్మసు విజ్ఞానం

భావం: తన జ్ఞానం లేకుండా ఇతరుల కర్మలు ఫలించవు.

16. దీనాస్థితీ న నామి పతతాం క్షణేన

భావం: ధనవంతుల ధనం క్షణాల్లోనే నశించే పరిస్థితికి లోనవుతుంది.

17. పురుషా మైత్రం నాశయంతి

భావం: అమూల్యమైన స్నేహం కొన్ని అపార్థాల వల్ల నశించిపోతుంది.

18. ప్రవృత్తిరేకా సతామధీనం

భావం: మంచివారికి ఉన్నతమైన అభిరుచి, ఆచరణ ఒక్కటే సౌందర్యానికి గుర్తు.

19. తపో నిషా చావశేషం సత్రజానామ్

భావం: మంచివారు ఎల్లప్పుడూ తపస్సులో నిష్ణాతులై ఉంటారు. ఇది వారికే ఒక లక్షణం.

20. ధర్మం న శీలం పాపేణ హీనాః ?

భావం: పాపం ఉన్న చోట ధర్మం నిలువదు. శీలవంతులు ఎల్లప్పుడూ ధర్మాన్ని అనుసరిస్తారు.

ఈ శ్లోకాలు మంచి జీవన విలువలను బోధిస్తాయి మరియు సమాజానికి ఒక మార్గదర్శకంగా నిలుస్తాయి.

నాన్న వదిలేసి వెళ్లిన ముద్రలు

కె. వెంకట్, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

నాన్న వదిలేసి వెళ్లిన ఆ చేతి ముద్రలు... నన్ను వెంటాడుతూనే ఉన్నయ్యే...

నాన్న వయస్సు పెరిగేకొద్దీ శరీరం కూడా బాగా బలహీనపడిపోయింది... గదిలోనే అటూఇటూ నడవడానికి గోడ ఆసరా అవసరమవుతోంది... తన చేతులు పడినచోట గోడ మీద ఆ ముద్రలు పడుతున్నాయి... ఆ ముద్రలు కేవలం గోడ మీద కాదు, నా మనస్సు మీద కూడా పడ్డాయి. ప్రతి రోజు ఆ ముద్రలను చూస్తున్నప్పుడు నాన్న ఎంత బలహీనపడిపోయాడో, ఎంత కష్టపడుతున్నాడో నాకు అర్థమవుతుంది. ఆయన శరీరం మాత్రమే కాదు, ఆయన ఆత్మ కూడా నెమ్మదిగా నాకు దూరమవుతున్నట్లు అనిపిస్తుంది. ప్రతి రోజు ఆయనను చూస్తున్నప్పుడు, ఆయన కళ్లలోని నిరాశ, ఆయన ముఖంలోని నీరసం నన్ను కదిలిస్తాయి. నేను ఏమీ చేయలేని అసహాయత నన్ను ముంచెత్తుతుంది.

నా భార్యకు అది చిరాకు. తరచూ నాతో చెబుతోంది. గోడలు మురికిగా కనిపిస్తున్నాయనేది ఆమె కంప్లెయింట్... ఆమెకు ఆ ముద్రలు కేవలం మురికి గోడలుగా మాత్రమే కనిపిస్తాయి. కానీ నాకు అవి నాన్న జీవితంలోని కష్టాలు, ఆయన శరీరం మీద పడిన ముద్రలు. ఆయన ఎంతో

కష్టపడి, ఎంతో బాధపడి, ఈ ముద్రలను వదిలి వెళ్లాడు. ఆయన శరీరం నెమ్మదిగా నిర్ణీవమవు తున్నప్పుడు కూడా, ఆయన చేతులు గోడను పట్టుకుని నడవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఆ ప్రయత్నం నాకు ఎంతో గొప్పగా అనిపిస్తుంది. ఆయన ఎంతో ధైర్యంగా, ఎంతో సహనంగా ఈ జీవితాన్ని ఎదుర్కొన్నాడు.లి

ఓరోజు ఆయనకు బాగా తలనొప్పి ఉండటంతో తలకు కొంత నూనె పట్టించి కాసేపు మసాజ్ చేసుకున్నాడు.. అవే చేతులతో గోడను పట్టుకుని నడిచేసరికి ఆ ముద్రలు మరింత స్పష్టంగా పడ్డాయి గోడ మీద... ఆ ముద్రలు కేవలం గోడ మీద కాదు, నా మనస్సు మీద కూడా మరింత లోతుగా పడ్డాయి. నేను ఆ ముద్రలను చూస్తున్నప్పుడు, నాన్న ఎంతో కష్టపడుతున్నాడో, ఎంతో బాధపడుతున్నాడో నాకు అర్థమవుతుంది. ఆయన శరీరం మాత్రమే కాదు, ఆయన ఆత్మ కూడా నెమ్మదిగా నాకు దూరమవుతున్నట్లు అనిపిస్తుంది. ప్రతి రోజు ఆయనను చూస్తున్నప్పుడు, ఆయన కళ్లలోని నిరాశ, ఆయన ముఖంలోని నీరసం నన్ను కదిలిస్తాయి. నేను ఏమీ చేయలేని అసహాయత నన్ను ముంచెత్తుతుంది.

నా భార్య నామీద అరిచింది... నేనూ సహనం కోల్పోయి నాన్న మీద అరిచాను... నడిచేటప్పుడు అలా గోడను పట్టుకోకు అని గట్టిగా కేకలేశాను... గాయపడట్టుగా తన కళ్లు... నావైపు అదోలా చూశాడు... నాకే సిగ్గనిపించింది... ఏం మాట్లాడాలో ఇక తెలియలేదు... ఆ రోజు నేను చేసిన తప్పు నన్ను ఇప్పటికీ వేధిస్తోంది. నాన్నను అరిచిన ఆ రోజు, ఆయన కళ్లలోని బాధ, ఆయన ముఖంలోని నిరాశ నన్ను ఇప్పటికీ వదిలిపెట్టలేదు. నేను ఆ రోజు నాన్నను అరవకపోతే, ఆయన ఇంకొన్నాళ్లు బతికేవాడు కావచ్చు. ఆ రోజు నేను చేసిన తప్పు నన్ను ఇప్పటికీ వేధిస్తోంది. ఆ తరువాత గోడలను పట్టుకుని నడవగా చూడలేదు నేను... ఓరోజు బ్యాలెన్స్ తప్పి పడిపోయాడు... మంచం మీద పడిపోయాడు... తరువాత కొన్నాళ్లకే కన్నుమూశాడు... నాలో అదే దోషభావన... ఆరోజు తను నావైపు చూసిన చూపు నన్ను వెంటాడుతూనే ఉంది... నన్ను నేను క్షమించుకోలేకపోతున్నా... నేను ఆ రోజు నాన్నను అరిచిన తప్పు నన్ను ఇప్పటికీ వేధిస్తోంది.

కొన్నాళ్లకు మా ఇంటికి రంగులు వేయించాలని నిర్ణయించుకున్నాం... పెయింటర్స్ వచ్చారు... తాతను బాగా ప్రేమించే నా కొడుకు నాన్న వదిలేసి వెళ్లిన ఆ గోడ మీద మాత్రం కొత్త పెయింట్ వేయకుండా అడ్డుకున్నాడు... అరిచాడు... ఆ పెయింటర్స్ సీనియర్లు, క్రియేటివ్ కూడా... మీ తాత చేతిముద్రలు చెరిగిపోకుండా చూస్తాం, వాటి చుట్టూ సర్కిళ్లు గీసి, డిజైన్లు వేసి, ఓ ఫోటో ఫ్రేములా మార్చి ఇస్తాం సరేనా అని సముదాయించారు... అలాగే చేశారు... ఇప్పుడు ఆ చేతి ముద్రలు మా ఇంట్లో ఓ భాగం... ఆ డిజైన్లు మా ఇంటి కొచ్చినవాళ్లు అభినందించేవాళ్లు... వాళ్లకు అసలు కథ తెలియదు... తెలిస్తే నన్ను ఎంత అసహ్యించుకునేవాళ్లే...

కాలం ఆగదు కదా, వేగంగా తిరుగుతూనే ఉంది... నాకూ వయస్సు మీద పడింది... శరీరం నా అదుపులో ఉండటం లేదు కొన్నిసార్లు... నాకిప్పుడు అదే గోడ ఆసరా కావల్సి వస్తోంది... నాన్న పడిన బాధ ఏమిటో నాకిప్పుడు

తెలిసొస్తోంది... నేను ఇప్పుడు నాన్న స్థితిలో ఉన్నాను. నా శరీరం కూడా నెమ్మదిగా బలహీనపడుతోంది. నేను కూడా గోడను పట్టుకుని నడవడం ప్రారంభించాను. నాన్న ఎంతో కష్టపడుతున్నాడో, ఎంతో బాధపడుతున్నాడో నాకు ఇప్పుడు అర్థమవుతుంది. నేను ఆ రోజు నాన్నను అరిచిన తప్పు నన్ను ఇప్పటికీ వేధిస్తోంది. ఆయన కళ్లలోని బాధ, ఆయన ముఖంలోని నిరాశ నన్ను ఇప్పటికీ వదిలిపెట్టలేదు. నేను ఆ రోజు నాన్నను అరవకపోతే, ఆయన ఇంకొన్నాళ్లు బతికేవాడు కావచ్చు. ఎందుకనిపించిందో తెలియదు, గోడ ఆసరా లేకుండానే నడవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను... ఓరోజు అది చూసి మా అబ్బాయి పరుగున వచ్చాడు, నా భుజాలు పట్టుకున్నాడు... గోడ ఆసరా లేకుండా అస్సలు నడవొద్దు, పడిపోతావ్ అని మందలించాడు... మనవరాలు వచ్చింది, నీ చేయి నా భుజాల మీద వేసి నడుపు తాతా అంది ప్రేమగా... నాలో దుఖం పొంగుకొచ్చింది... అసలే తండ్రిని నేనే పోగొట్టుకున్నాననే ఫీలింగు, అలాంటి ధోరణి ఏమాత్రం చూపించని నా పిల్లలు... నేను ఆ రోజు నాన్న మీద అరవకపోతే ఇంకొన్నాళ్లు బతికేవాడు కదా అనే బాధ...

నా మనవరాలు మెల్లిగా నన్ను నడిపించుకు వెళ్లి సోఫాలో కూర్చోబెట్టింది... తన డ్రాయింగ్ బుక్ తీసి చూపించింది... గదిలోని గోడ మీద నాన్న చేతిముద్రలనే ఆమె డ్రాయింగ్ బుక్ లో గీసింది... టీచర్ బాగా అభినందించిందని చెప్పింది... 'పిల్లలు పెద్దల్ని ఇలా గౌరవించడం మన సంస్కృతి' అని రాసిందామె ఆ స్కెచ్ మీద... నా గదిలోకి వచ్చి పడుకున్నాను... మౌనంగా రోదిస్తున్నాను... నన్ను వదిలి వెళ్లిపోయిన నాన్నను క్షమించమని పదే పదే ప్రార్థిస్తున్నాను... తరువాత మెల్లగా నిద్ర పట్టేసింది... ఏమో... తరువాత ఏమైందో నాకు తెలియదు.

జీవితం అంటే ఏమిటి?

హేమలత, బి.ఎస్సీ. (ప్రథమ)

“కంటితో పరిశీలించి అడుగువేయాలి. వడపోసిన నీరు త్రాగాలి. సత్యంలో వడకట్టిన మాటను పలకాలి. మనస్సులో వడపోసిన ఆలోచనను ఆచరించాలి”.

జీవితం అంటే ఏమిటి? అని ఎవరో ప్రశ్నించినప్పుడు వివేకానంద స్వామి “అణగద్రొక్కివేసే పరిస్థితుల మధ్యలో వికసించి, పెంపొందడమే జీవితం!” అని నిర్వచించారు. ఉదాహరణకు ఒక కథ...

ఒక గొంగళిపురుగు కట్టుకున్నగూడు కొద్దిగా పగిలి దానిలోనుంచి ఒక సీతాకోకచిలుక నెమ్మదిగా బయటకు రావడం మొదలుపెట్టింది. ఒక మనిషి చాలా ఆసక్తితో దాని ప్రక్కనే కూర్చుని, గంటల తరబడి దాన్ని చూడసాగాడు.

ఆ చిన్న పగులులో నుంచి ఆ సీతాకోకచిలుక అతికష్టంతో బయటకు రావడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. కొంతసేపటి తర్వాత ఇక అది బయటకు రాలేనట్లు కనపడసాగింది. దాని శక్తినంతా ప్రయోగించి బయటకు రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నా ఆ గూడు దానికి సందు ఇవ్వడంలేదు.

ఇక ఆ మనిషి ఉండబట్టలేక, దానికి సహాయం అవసరమని నిర్ణయించి, ఒక చిన్న కత్తెర తీసుకుని ఆ గూటిని నెమ్మదిగా కత్తిరించి తెరిచి వేశాడు. అప్పుడు ఆ సీతాకోకచిలుక సులభంగా బయటకు రాగలిగింది. కానీ దాని శరీరం సరిగా ఎదగక, రెక్కలు ముడుచుకు పోయి ఉన్నాయి.

ఆ మనిషి ఆ సీతాకోకచిలుక రెక్కలు ఎప్పుడు పూర్తిగా విచ్చుకుంటాయా, అది ఎప్పుడు ఎగురుతుందా అని చూస్తూనే ఉన్నాడు. కానీ అదేమీ జరగలేదు. నిజానికి ఆ సీతాకోకచిలుక తన జీవితకాలమంతా ముడుచుకున్న

రెక్కలతో కాళ్ళమీద పాకుతూ గడిపింది. అది ఎప్పటికీ ఎగురనే లేదు.

ఆ సీతాకోకచిలుక చక్కగా తయారై ఎదగడానికి కావలసిన శక్తిసామర్థ్యాలను పొందడం కోసమే గట్టిగా ఉండే ఆ కోశాన్ని ప్రకృతి ఏర్పరిచింది. దానిలో నుంచి బయటపడేందుకు ఆ జీవి పెనుగులాడాలన్నది ప్రకృతి నియమం. అలా పెనుగులాడడం వల్ల దాని శరీరంలోని రక్తం దానిరెక్కలలోకి ప్రవహించి అవిచక్కగా తయారయ్యేందుకు సహాయపడతాయి. కానీ ఆ మనిషి తాను జాలి, దయ చూపుతున్నానని అనుకుంటూ, ఆ భ్రమలో ఆ విషయాన్ని తెలుసుకోలేకపోయాడు. గూటినుంచి బయటపడ్డ వెంటనే స్వేచ్ఛగా ఎగిరే శక్తిని పొందాలంటే అలా పెనుగులాడడం అత్యవసరమని అతడు గ్రహించలేకపోయాడు.

కష్టాలే కొన్నిసార్లు మనకు జీవితంలో నిజంగా కావలసినవి. జీవితంలో అవరోధాలే లేకుండా దేవుడు మనల్ని ముందుకు పోనిస్తే అది మనల్ని వికలాంగులుగా తయారుచేస్తుంది.

నేటి జీవన సత్యం... ఇంతకు ముందు ధనవంతులను చూసి అసూయపడే రోజులు వచ్చేవి... కానీ ఇప్పుడు ఆరోగ్యంగా ఉన్నవారిని చూసే అసూయపడే కాలం నడుస్తోంది! జీవితం అందమైన సమతుల్య ప్రయాణం... జీర్ణం చేసుకునేంత తినడం ఆరోగ్యాన్ని నిలబెట్టుతుంది. కావలసినంత సంపాదించడం మనసుకు సంతృప్తిని ఇస్తుంది. తనకు అనుకూలమైన వేగంతో ప్రయాణించడం ప్రశాంతతను కలిగిస్తుంది. పక్కవారితో పోల్చుకోకుండా స్వతంత్రంగా జీవితం ఆస్వాదించాలి. (సేకరణ)

వ్యవసాయంలో AI విప్లవం

బి. కుమార్ బాబు, బి.ఎస్.సి. (తృతీయ)

భవిష్యత్తులో వ్యవసాయం రైతులకు గౌరవప్రదమైన, లాభదాయకమైన రంగంగా మారనుంది.

కష్టపడి వ్యవసాయం చేయాల్సిన అవసరం ఇక పై లేదు - AI వ్యవసాయాన్ని పండగా మార్చబోతోంది! రానున్న రోజుల్లో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) వ్యవసాయాన్ని పూర్తిగా మార్చివేయబోతోంది. రైతులకు అనుకూలంగా, ఖర్చు తగ్గించే, అధిక దిగుబడిని అందించే స్మార్ట్ వ్యవసాయ విధానాలు అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. ఈ మార్పులతో వ్యవసాయం మరింత లాభదాయకంగా, తక్కువ శ్రమతో సాగవచ్చు.

భూమి విశ్లేషణ - ఏ పంట బాగుంటుందో AI చెబుతుంది! స్మార్ట్ సెన్సార్లు భూమిలోని తేమ శాతం, pH స్థాయి, పోషక పదార్థాల శాతం నేరుగా విశ్లేషిస్తాయి. AI వాటి ఆధారంగా ఏ భూమిలో ఏ పంట బాగా పెరుగుతుందో సలహా ఇస్తుంది. రైతులు తమ భూమికి సరైన పంట ఎంపిక చేయడంతో అధిక దిగుబడి, తక్కువ పెట్టుబడి సాధించవచ్చు.

ఆటోమేటిక్ నాట్లు - ట్రాక్టర్ పట్టుకుని తిరగాల్సిన పని లేదు! AI ఆధారిత మిషన్లు రైతుల తరపున పంట నాటడం, విత్తనాలు వేసే విధానాన్ని నియంత్రించడం చేస్తాయి. ప్రత్యేకమైన డ్రోన్లు & రోబోటిక్ ట్రాక్టర్లు నేల తయారీ నుండి పంట విత్తే పని వరకు అన్నింటినీ స్వయంచాలకంగా నిర్వహిస్తాయి. ఈ విధంగా కూలీల పై ఆధారపడాల్సిన అవసరం తగ్గి, ఖర్చు కూడా ఆదా అవుతుంది.

స్మార్ట్ నీరుపారుదల - అవసరమైనంతే నీరు! స్మార్ట్ సెన్సార్లు మట్టిలోని తేమ స్థాయిని నిత్యం మానిటర్ చేస్తాయి. రైతుకు మోటార్ ఆన్ చేయాల్సిన అవసరం లేకుండా, AI వ్యవస్థ మోటారును ఆటోమేటిక్ గా ఆన్/ఆఫ్ చేస్తుంది.

మట్టికి అవసరమైనంత మాత్రమే నీరు అందించడంతో, నీటి వృధా తగ్గి, పంట ఆరోగ్యంగా పెరుగుతుంది.

ఖచ్చితమైన ఎరువుల వాడకం - అధిక దిగుబడి,

తక్కువ ఖర్చు! AI ఆధారిత సెన్సార్లు మట్టిలో పోషక లోపాన్ని గుర్తించి, ఎరువులను ఎంత మోతాదులో వాడాలో సూచిస్తాయి. తగినంత ఎరువులు, తగిన సమయంలో వాడడం వల్ల పంట దెబ్బతినకుండా మంచి క్వాలిటీకి పెరుగుతుంది. రసాయనాల ఖర్చు తగ్గడం వల్ల రైతుల ఆదాయం కూడా పెరుగుతుంది.

పురుగుల సమస్య? - ముందుగా హెచ్చరిక!

పంటపై ఏదైనా పురుగు లేదా వ్యాధి దాడి చేస్తే, AI తక్షణమే గుర్తించి రైతుకు అలర్ట్ పంపుతుంది. ఏ మందు, ఎంత మోతాదులో వాడాలో AI సూచనలు ఇస్తుంది. డ్రోన్లు లేదా ఆటోమేటిక్ స్ప్రేయర్లు అవసరమైన చోట మాత్రమే మందు వేయడంతో, మందుల వృధా తగ్గి, పంట నష్టం తగ్గుతుంది.

కోత వరకు మానిటరింగ్ - అధిక దిగుబడి హామీ!

AI వ్యవస్థ పంట ఎదుగుదలను నిరంతరం గమనిస్తూ, ఎప్పుడు కోత కోయాలో సూచిస్తుంది. కూలీల లేమితో బాధపడే అవసరం లేకుండా, AI ఆధారిత మిషన్లు నేరుగా కోత కోయడం చేస్తాయి. పంట నాణ్యత మెరుగవడంతో, మార్కెట్లో మంచి ధర లభించే అవకాశం పెరుగుతుంది.

భవిష్యత్తులో కూలీల అవసరం తగ్గనుంది!

రైతు లేకున్నా, AI వ్యవస్థలు వ్యవసాయ పనులు నిర్వహించే రోజులు దూరం కాదు. విత్తనాలు వేయడం, నీరు పెట్టడం, మందులు పిచికారీ చేయడం, కోత కోయడం అన్నీ ఆటోమేటిక్ గా జరుగుతాయి. రైతులు కేవలం పంటను పర్యవేక్షించడమే చేస్తారు.

వ్యవసాయానికి కొత్త శకం - పండగా మారబోయే వ్యవసాయం!

ఒకప్పుడు వ్యవసాయం శారీరక కష్టంతో కూడిన పని. కానీ, AI సహాయంతో ఇది సాంకేతికత ఆధారిత లాభదాయక రంగంగా మారబోతోంది. తక్కువ ఖర్చుతో అధిక దిగుబడి. నీటి వృధా లేకుండా స్మార్ట్ నీరుపారుదల.

ప్లాస్టిక్ రహిత ప్రపంచం

బి. గణేష్, బి.ఎస్సీ. (ప్రథమ)

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల తీవ్రత రోజు రోజుకు పెరుగుతోంది. ప్రతి సంవత్సరం 400 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తి అవుతోంది. ఇందులో కేవలం 9% మాత్రమే రీసైకిల్ అవుతుండగా, 12% దహనం అవుతుంది. మిగతా 79% ప్లాస్టిక్ మట్టిలో, నదుల్లో, సముద్రాల్లో చేరుతుంది. ప్రతి నిమిషానికి సముద్రంలో 1 ట్రక్కురిమాణం ప్లాస్టిక్ వ్యర్థం పడుతోంది. ఈ గతి కొనసాగితే 2050 నాటికి సముద్రంలో చేపల కంటే ప్లాస్టిక్ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ సమస్య ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందరినీ ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది.

భారతదేశంలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల పరిస్థితి : భారతదేశంలో 3.5 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థం ప్రతి ఏడాది ఉత్పత్తి అవుతుంది. భారతదేశం 2022లో 19 రకాల సింగిల్-యూజ్ ప్లాస్టిక్ నిషేధించింది, కానీ ఇంకా అమలులో సవాళ్లు ఉన్నాయి. దిల్లీలో 60% పైనా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థం యమునా నదిలో చేరుతోంది. ముంబయి నగరంలో ప్రతి రోజు 2,000 మెట్రిక్ టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థం ఉత్పత్తి అవుతోంది. ఈ పరిస్థితి చాలా తీవ్రమైనది.

ప్లాస్టిక్ వల్ల ఆరోగ్యపరమైన ప్రమాదాలు : ప్రతి మనిషి వారానికి 5 గ్రాముల మైక్రోప్లాస్టిక్ తీసుకుంటున్నారు (ఇది ఒక క్రెడిట్ కార్డ్ బరువుతో సమానం). నెదర్లాండ్స్ శాస్త్రవేత్తలు మానవ రక్తంలో మైక్రోప్లాస్టిక్స్ కనుగొన్నారు. గర్భాశయాల్లో గర్భపాత్రల్లో కూడా మైక్రో ప్లాస్టిక్స్ ఉన్నాయని పరిశోధనలు చెబుతున్నాయి, ఇది భవిష్యత్ తరానికి ముప్పు.

సమస్య పరిష్కార మార్గాలు

1. పునర్వినియోగం & రీసైకింగ్

జర్మనీలో 56% ప్లాస్టిక్ రీసైకిల్ అవుతోంది, కానీ భారతదేశంలో కేవలం 60% ప్లాస్టిక్ అన్ ఆధికారికంగా రీసైకిల్ అవుతోంది. రీసైకింగ్ కేంద్రాలను పెంచాలి,

ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించాలి.

2. పర్యావేదిక పదార్థాల వినియోగం

ప్లాస్టిక్కు ప్రత్యామ్నాయంగా బ్యూగస్ (చెరకు పప్పు), అరటి ఆకులు, జో, మక్క, సముద్ర జలచరాల ఆధారిత బయోప్లాస్టిక్లను ప్రోత్సహించాలి.

2. పర్యావేదిక పదార్థాల వినియోగం

ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తిదారులు వ్యర్థాలను సేకరించి రీసైకింగ్ చేయాల్సిన బాధ్యత ఉండాలి. భారతదేశంలో ఇప్పటికే 170 కంపెనీలు EPR కింద పని చేస్తున్నాయి.

3. ప్లాస్టిక్-టు-ఇంధన మార్గాలు

తిరిగి ఉపయోగించలేని ప్లాస్టిక్ డీజిల్, పెట్రోల్ వంటి ఇంధనంగా మార్చే పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలి. Hyderabadలో ఇప్పటికే ప్లాస్టిక్-టు-ఫ్యూయల్ ప్లాంట్ స్థాపించారు, ఇది రోజుకు 200 లీటర్ల డీజిల్ ఉత్పత్తి చేస్తోంది.

తరువాతి తరం కోసం చక్కటి భవిష్యత్తు

పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించడం అత్యవసరం. అందరం కలిసి ఈ సమస్యను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొంటే భూమికి, మన ఆరోగ్యానికి మేలు జరుగుతుంది. ప్లాస్టిక్ రహిత ప్రపంచం కోసం మనం ఈరోజే చర్యలు తీసుకోవాలి!

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం ప్రభావాలు

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం వల్ల ప్రకృతి మరియు మానవ ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావాలు ఉన్నాయి. సముద్రాల్లో చేరే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు సముద్ర జీవులకు ముప్పు తెస్తున్నాయి. చేపలు, తిమింగలాలు, సముద్ర పక్షులు ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఆహారంగా తీసుకుంటున్నాయి. ఇది వాటి ఆరోగ్యానికి హాని కలిగిస్తుంది. మానవులు కూడా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల వల్ల

ప్రభావితమవుతున్నారు. మైక్రోప్లాస్టిక్ మానవ శరీరంలోకి ప్రవేశించి ఆరోగ్య సమస్యలను సృష్టిస్తున్నాయి.

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం నివారణకు చర్యలు

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం నివారణకు ప్రభుత్వాలు, సంస్థలు మరియు వ్యక్తులు కలిసి చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వాలు ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తి మరియు వినియోగంపై కఠినమైన నియమాలను రూపొందించాలి. సింగిల్-యూజ్ ప్లాస్టిక్ ను నిషేధించడం, ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను సరిగా నిర్వహించడం మరియు రీసైక్లింగు ప్రోత్సహించడం ద్వారా ప్లాస్టిక్ మాలిన్యాన్ని తగ్గించవచ్చు.

ప్రజల్లో అవగాహన

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం నివారణకు ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించడం చాలా ముఖ్యం. ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించడం,

పునర్వినియోగం మరియు రీసైక్లింగు ప్రోత్సహించడం ద్వారా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను తగ్గించవచ్చు.

ప్లాస్టిక్ రహిత ప్రపంచం కోసం

ప్లాస్టిక్ రహిత ప్రపంచం కోసం మనం ఈరోజే చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించడం, పర్యావరణహిత పదార్థాలను ఉపయోగించడం మరియు ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను సరిగా నిర్వహించడం ద్వారా ప్లాస్టిక్ మాలిన్యాన్ని తగ్గించవచ్చు. అందరం కలిసి ఈ సమస్యను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొంటే భూమికి, మన ఆరోగ్యానికి మేలు జరుగుతుంది.

ప్లాస్టిక్ మాలిన్యం ప్రపంచవ్యాప్త సమస్య. ఈ సమస్యను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోవడానికి ప్రభుత్వాలు, సంస్థలు మరియు వ్యక్తులు కలిసి చర్యలు తీసుకోవాలి.

గ్రీష్మావకాశాలు

జి. కులశేఖర రెడ్డి, బి.బి.వి. (ప్రథమ)

గ్రీష్మావకాశాలు అనగా వేసవి సెలవులు. ప్రతి విద్యార్థికి ఆనందం, విశ్రాంతి మరియు కొత్త అనుభవాలను అందించే సమయం. ఈ సెలవులు ఏప్రిల్ నుండి జూన్ వరకు ఉంటాయి. ఈ కాలంలో పాఠశాలలు మూసివేయబడతాయి. విద్యార్థులు తమ కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి సమయం గడపడానికి ప్రయాణించడానికి మరియు వినోదంగా కాలక్షేపం చేయడానికి అవకాశం లభిస్తుంది.

నేను ఈ సెలవుల్లో అనేక ఉపయోగకరమైన పనులు చేయాలనుకుంటున్నాను. మొదటగా, నేను ఉదయాన్నే లేచి వ్యాయామం చేయాలనీ, తర్వాత నేను నా పాఠాలు రివైజ్ చేసుకోవాలనీ, ఇంకా మధ్యాహ్నం సమయంలో స్విమ్మింగ్ క్లాసుకు హాజరవ్వాలని నిర్ణయించుకున్నాను. సాయంత్రం వేళల్లో నా స్నేహితులతో క్రికెట్ ఆడుకోవాలనుకుంటున్నాను. ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు మంచి పుస్తకాలు చదివి, కొన్ని కథలు

రాయాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాను.

ఈ వేసవి సెలవులకు కొన్ని రోజులు మా కుటుంబంతో హైదరాబాదుకు వెళ్ళి అక్కడ చార్మినార్, గోల్కొండ కోట, రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీ వంటి ప్రదేశాలను చూసిరావాలనుకుంటున్నాను. ఈ ప్రయాణం నాకు చాలా ఆనందాన్ని కలిగించాలని కోరుకుంటున్నాను.

వేసవి సెలవులు విద్యార్థులకు విశ్రాంతి, వినోదం మరియు అభివృద్ధికి అవకాశం కల్పిస్తాయి. ఈ సమయాన్ని సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవడం వల్ల మనం ఎక్కువ జ్ఞానం మరియు అనుభవాలను సంపాదించుకోవచ్చు. కాబట్టి, ప్రతి విద్యార్థి ఈ సెలవులను ఉత్సాహంగా గడపాలి.

“వేసవి సెలవుల ఆనందం, అభ్యాసం మరియు అనుభవాలతో నిండిన సమయం..!”

అల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్ ప్రపంచ ప్రసిద్ధ భౌతిక శాస్త్రవేత్త, 1879 మార్చి 14న జర్మనీలోని ఉల్మ్ నగరంలో జన్మించారు. అతని జీవితం మరియు సాధనలు శాస్త్రీయ ప్రపంచానికి మార్గదర్శకంగా నిలిచాయి. ఐన్స్టీన్ కేవలం ఒక శాస్త్రవేత్త మాత్రమే కాదు, అతను ఒక విప్లవాత్మక ఆలోచనాపరుడు, సామాజిక సంస్కర్త మరియు మానవతావాది కూడా. అతని జీవితం మరియు సాధనల గురించి తెలుసుకోవడం ప్రతి విద్యార్థికి అవసరం.

ఐన్స్టీన్ చిన్నతనంలోనే తన ప్రతిభను ప్రదర్శించాడు. అయితే, అతని ప్రారంభ విద్యాభ్యాసం సాంప్రదాయకంగా ఉండేది కాదు. అతను స్కూల్ విద్యను అంతగా ఇష్టపడేవాడు కాదు, కానీ గణితం మరియు భౌతిక శాస్త్రంపై అతనికి అపారమైన ఆసక్తి ఉండేది. డిగ్రీ పూర్తి చేసిన తర్వాత, ఉద్యోగం కోసం అతని తండ్రి చాలా కష్టపడ్డారు. చిన్న ఉద్యోగం వస్తే చాలని ఐన్స్టీన్ కూడా అనుకున్నాడు. అయితే, అతని జీవితం స్విట్జర్లాండ్లో సరికొత్త మలుపు తిరిగింది. స్విస్ పేటెంట్ కార్యాలయంలో క్లర్క్ పనిచేస్తున్న సమయంలో, ఐన్స్టీన్ తన ప్రసిద్ధ సాపేక్ష సిద్ధాంతాన్ని అభివృద్ధి చేశాడు. ఈ సిద్ధాంతం భౌతిక శాస్త్రంలో విప్లవాత్మక మార్పులను తీసుకువచ్చింది. అతని ప్రసిద్ధ సమీకరణం $E = mc^2$ శక్తి మరియు ద్రవ్యరాశి మధ్య సంబంధాన్ని వివరిస్తుంది. ఈ సిద్ధాంతం అణుశక్తి అభివృద్ధికి మూలాధారంగా నిలిచింది.

ఐన్స్టీన్ ఫోటోఎలెక్ట్రిక్ ఎఫెక్ట్ కోసం 1921లో నోబెల్ బహుమతిని అందుకున్నాడు. ఈ ఆవిష్కరణ క్వాంటం మెకానిక్స్ అభివృద్ధికి దారితీసింది. అతను క్వాంటం ధియరీ, సాపేక్ష సిద్ధాంతం, మరియు ఫోటోఎలెక్ట్రిక్ ఎఫెక్ట్ వంటి అనేక ఆవిష్కరణల ద్వారా శాస్త్రీయ ప్రపంచాన్ని మార్చివేశాడు. ఐన్స్టీన్ వ్యక్తిగత జీవితం కూడా చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంది. అతను మిలెవా మారిక్కు వివాహం చేసుకున్నాడు, కానీ తర్వాత వారి విడాకులు జరిగాయి.

అతను తన రెండవ భార్య ఎల్సా లో వెంథాలు వివాహం చేసుకున్నాడు. ఐన్స్టీన్ తన జీవితంలో అనేక సవాళ్లను ఎదుర్కొన్నాడు, కానీ అతని ఆలోచనలు మరియు సాధనలు ప్రపంచాన్ని మార్చివేశాయి.

ఐన్స్టీన్ కేవలం ఒక శాస్త్రవేత్త మాత్రమే కాదు, అతను ఒక మానవతావాది కూడా. అతను యుద్ధాలను వ్యతిరేకించాడు మరియు ప్రపంచ శాంతి కోసం పనిచేశాడు. అతని ఆలోచనలు మరియు సిద్ధాంతాలు ఇప్పటికీ ప్రపంచవ్యాప్తంగా అధ్యయనం చేయబడుతున్నాయి.

ఐన్స్టీన్ సాధనలు ఆధునిక టెక్నాలజీ అభివృద్ధికి మూలాధారంగా నిలిచాయి. అతని సిద్ధాంతాలు GPS సాంకేతికత, న్యూక్లియర్ ఎనర్జీ, మరియు క్వాంటం కంప్యూటింగ్ వంటి అనేక రంగాలలో అమలులో ఉన్నాయి. అతని ఆలోచనలు ఇప్పటికీ శాస్త్రవేత్తలను ప్రేరేపిస్తున్నాయి.

ఐన్స్టీన్ గురించి తెలుసుకోవలసిన విషయాలు:

1. సాపేక్ష సిద్ధాంతం : ఇది ఐన్స్టీన్ యొక్క అత్యంత ప్రసిద్ధ సిద్ధాంతం, ఇది సమయం మరియు స్థలం మధ్య సంబంధాన్ని వివరిస్తుంది.

2. $E = mc^2$: ఈ సమీకరణం శక్తి మరియు ద్రవ్యరాశి మధ్య సంబంధాన్ని వివరిస్తుంది.

3. ఫోటోఎలెక్ట్రిక్ ఎఫెక్ట్ : ఈ ఆవిష్కరణ క్వాంటం మెకానిక్స్ అభివృద్ధికి దారితీసింది. 4. మానవతావాదం: ఐన్స్టీన్ ప్రపంచ శాంతి కోసం పనిచేశాడు మరియు యుద్ధాలను వ్యతిరేకించాడు.

అల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్ ఆలోచనలు మరియు సాధనలు ప్రపంచాన్ని మార్చివేశాయి. అతని జీవితం మరియు సాధనల గురించి తెలుసుకోవడం ప్రతి విద్యార్థికి అవసరం. ఐన్స్టీన్ యొక్క ఆలోచనలు ఇప్పటికీ ప్రపంచాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నాయి.

సమగ్ర వ్యవసాయం ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం

బి. రవీంద్ర, బి.కాం. (తృతీయ)

భారతదేశంలో వ్యవసాయం ప్రధాన ఆదాయ వనరుగా ఉంది. కానీ మారుతున్న పర్యావరణ పరిస్థితులు, తగ్గుతున్న సాగు భూమి, అధిక పెట్టుబడులు, మరియు మార్కెట్ హెచ్చుతగ్గుల కారణంగా రైతులు ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి సమగ్ర వ్యవసాయం (Integrated Farming) ఉత్తమ మార్గంగా పరిణమిస్తోంది. ఈ విధానంలో కోడి, మేక, గొర్రె, చేపల పెంపకం కలిపి నిర్వహించడం ద్వారా రైతులు అదనపు ఆదాయాన్ని పొందవచ్చు.

సమగ్ర వ్యవసాయ విధానం అంటే ఏమిటి?

సమగ్ర వ్యవసాయ విధానం అనేది పలు వ్యవసాయ విభాగాలను (పశుసంవర్ధకము, పంటల సాగు, జలచర పెంపకం మొదలైనవి) ఒకే వ్యవస్థగా కలిపి నిర్వహించే పద్ధతి. ఇందులో ఒక వ్యవసాయ విభాగం ఉత్పత్తి చేసే వ్యర్థ పదార్థాలు మరో విభాగానికి మద్దతుగా పనిచేస్తాయి. ఇది శూన్య వ్యర్థ వ్యవసాయం (Zero Waste Farming) గా పిలువబడుతుంది.

ఈ విధానంలో ఉపయోగించే ప్రధాన అంశాలు

1. కోడి పెంపకం :

కోడి మాంసం, గుడ్లు మార్కెట్లో అధిక డిమాండ్ కలిగిన ఉత్పత్తులు. కోడి వ్యర్థ పదార్థాలు (చిమ్మడి) ఎరువుగా ఉపయోగించవచ్చు. కొన్ని రకాల కోళ్లను జలచరాలు ఆహారంగా కూడా వాడవచ్చు. స్వల్ప పెట్టుబడితో ఈ వ్యాపారం ప్రారంభించవచ్చు.

2. మేకల పెంపకం

మేక మాంసానికి అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో కూడా అధిక డిమాండ్ ఉంది. మేకలు ఇతర జంతువుల కంటే తక్కువ పరిరక్షణ అవసరమయ్యే ప్రాణులు. మేక పేదను

పొలాలకు జైవ ఎరువుగా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

3. గొర్రెల పెంపకం

గొర్రెల మాంసం, లోమం (ఉన్న), పాలు అధిక విలువ కలిగిన ఉత్పత్తులు. గొర్రెల పేదను కాయగూరల సాగుకు, చేపల ఆహారానికి ఉపయోగించవచ్చు. గొర్రెలను నేచురల్ గ్రేజింగ్ విధానంలో పెంచితే అధిక లాభాలు పొందవచ్చు.

4. చేపల పెంపకం

చేపల పెంపకం ద్వారా స్థిరమైన ఆదాయాన్ని పొందవచ్చు. కోడి, మేక, గొర్రెల నుండి వచ్చే వ్యర్థ పదార్థాలను చేపల ఆహారంగా వాడవచ్చు. మిగిలిన నీటిని పొలాలకు వినియోగించుకోవచ్చు.

సమగ్ర వ్యవసాయం ద్వారా ఆదాయాన్ని ఎలా పెంచుకోవచ్చు?

1. బహుళ ఆదాయ మార్గాలు:

ఒకే వ్యవసాయ విధానం మీద ఆధారపడకుండా వివిధ ఉత్పత్తుల ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, కోడి గుడ్లు, మేక పాలు, గొర్రె మాంసం, చేపలు - ఇవన్నీ మార్కెట్లో ఎప్పుడూ డిమాండ్లో ఉంటాయి.

2. వృథా పదార్థాల వినియోగం:

కోడి వ్యర్థాలు చేపల ఆహారంగా, మేక, గొర్రె పేద ఎరువుగా, చేపల నీరు వ్యవసాయానికి ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా వ్యవసాయ వ్యయాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు.

3. తక్కువ పెట్టుబడి - అధిక లాభం:

భూమి మరియు నీటి వనరులను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవడం వల్ల వ్యయాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు. సమగ్ర వ్యవసాయం వల్ల వ్యవసాయ వ్యర్థాలు తగ్గిపోతాయి, ఇది పర్యావరణ అనుకూలంగా ఉంటుంది.

సమగ్ర వ్యవసాయానికి ప్రభుత్వ మద్దతు

భారత ప్రభుత్వం సమగ్ర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి అనేక పథకాలను అమలు చేస్తోంది. రైతులు సబ్సిడీలు, రుణాలు, ఉచిత శిక్షణ కార్యక్రమాలు ద్వారా ప్రయోజనం పొందవచ్చు. కొన్ని ముఖ్యమైన పథకాలు:

1. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డు (KCC): రైతులకు తక్కువ వడ్డీ రేటుకు రుణం అందించేది.

2. నాబార్డు సహాయం: వ్యవసాయ ఆధారిత వ్యాపారాల కోసం రుణాలను అందిస్తుంది.

3. ముద్రా యోజన : చిన్న వ్యాపారాలను ప్రారంభించడానికి తక్కువ వడ్డీ రేటుతో రుణాలు ఇస్తుంది.

సమగ్ర వ్యవసాయానికి సవాళ్లు మరియు పరిష్కారాలు: సవాళ్లు, అధిక ప్రారంభ పెట్టుబడి, వ్యాధుల

నియంత్రణ, మార్కెట్ హెచ్చుతగ్గులు, తగిన శిక్షణ లేకపోవడం

పరిష్కారాలు

ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు, రుణాలు ఉపయోగించుకోవడం సరైన వ్యాక్సినేషన్, పరిశుభ్రత పాటించడం సరైన మార్కెట్ అనాలిసిస్ చేసి వ్యాపార నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వ్యవసాయ శాఖల శిక్షణ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనడం

కోడి, మేక, గొర్రె, చేపల సమగ్ర వ్యవసాయ విధానం రైతులకు స్థిరమైన ఆదాయాన్ని అందించడమే కాకుండా, పర్యావరణ పరిరక్షణకు సహాయపడుతుంది. సరైన ప్రణాళిక, సమర్థవంతమైన నిర్వహణ, ప్రభుత్వ మద్దతుతో ఈ విధానం విజయవంతమైన వ్యవసాయ వ్యాపారంగా మారవచ్చు.

కొండంత ఆత్మవిశ్వాసం

కె. విజయ్, బి.ఎస్.సి. (ప్రథమ)

పర్వతం ఎల్లప్పుడూ నిలిచి ఉంటుంది, దృఢమైనది, అచలమైనది. నీవు ఓడిపోతున్నావని భావించకు, నీలోని నిబ్బరాన్ని కోల్పోకు. ఆత్మవిశ్వాసమే నీ కవచం, ధైర్యమే నీ ఆయుధం. తక్కువచూపులను దూరం తోలు, నీ సామర్థ్యాన్ని ఎప్పుడూ గుర్తుంచుకో.

నువ్వు మూసిన గ్రంథం కాదు, ప్రతి అధ్యాయంలో

అద్భుతం దాగి ఉంది. లక్ష్యం వైపు ప్రయాణం సులభం కాదు, కానీ నీ పట్టుదల విజయాన్ని తీసుకువస్తుంది.

సీతాకోకచిలుకలా విహరించు, ఓటమిని ఎప్పుడూ తుది మాటగా భావించకు. నీలోని జ్వాలను నిరంతరం ప్రజ్వలించజేయి, పర్వతం లాగా నిలచి ఉండు.

ఉద్యోగ ధర్మం

46 మంది దోషులను మరణశిక్ష (ఉరి) నుండి రక్షించాలని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు. అప్పుడు అతని సహాయకుడు వచ్చి అతనికి ఒక చిన్న కాగితం ఇచ్చాడు. న్యాయవాది దాన్ని చదివి జేబులో పెట్టుకుని తన వాదనను కొనసాగించాడు. భోజన విరామ సమయంలో, న్యాయమూర్తి అతనిని “స్లిప్లో మీకు ఏ సమాచారం వచ్చింది” అని అడిగారు. న్యాయవాది “నా భార్య చనిపోయింది” అని అన్నారు. న్యాయమూర్తి ఆశ్చర్యపోయాడు మరియు “అప్పుడు మీరు ఇక్కడ ఏమి

చేస్తున్నారు?” ఎందుకు మీరు మీ ఇంటికి వెళ్ళలేదు న్యాయవాది అన్నారు.... “నేను నా భార్య జీవితాన్ని తిరిగి తీసుకురాలేను, కానీ ఈ 46 స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు జీవితాన్ని ఇవ్వడానికి మరియు వారు చనిపోకుండా నిరోధించడంలో నేను సహాయపడగలను”. ఆంగ్లేయుడైన న్యాయమూర్తి మొత్తం 46 మందిని విడుదల చేయాలని ఆదేశించారు. న్యాయవాది మరెవరో కాదు ఆయనే సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్.

హిందీ భాషా వివాదం

కె. లక్ష్మణ్, బి.ఎస్.సి. (తృతీయ)

భారతదేశం బహుళభాషా, బహుళసంస్కృతి సమాజం. ఇక్కడ 22 అధికారిక భాషలు మరియు 1000కు పైగా మాండలికాలు ఉన్నాయి. ఈ వివిధత్వంలో హిందీని జాతీయ భాషగా ప్రచారం చేయడం ఒక సున్నితమైన విషయం.

1947లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి హిందీ భాషా వివాదాలు రాజకీయ, సామాజిక చర్చలను రేకెత్తిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా, తమిళనాడు, కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్ వంటి రాష్ట్రాలు హిందీని బలవంతంగా ప్రవేశపెట్టడానికి వ్యతిరేకంగా గట్టిగా నిలబడ్డాయి.

రాజ్యాంగంలో భాషా స్థానం :

భారత రాజ్యాంగం ఆర్టికల్ 343 ప్రకారం హిందీని అధికారిక భాషగా గుర్తించింది. అయితే, ఆంగ్ల భాషను కూడా సహాయ భాషగా కొనసాగించాలి అని నిర్ణయించబడింది. ఆర్టికల్ 351 ప్రకారం, హిందీ భాషను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి, అయితే ఇతర భాషలను నిర్లక్ష్యం చేయకూడదని హెచ్చరించారు. ఆర్టికల్ 29 & 30 ప్రకారం, ప్రతి మైనారిటీ సముదాయానికి తమ భాష, సంస్కృతిని సంరక్షించుకునే హక్కు ఉంది.

మహాత్మాగాంధీ ఈ విషయంలో ఇలా అన్నారు: “భాషలు మన సంస్కృతికి అడ్డం. ఒక భాషను మరొకదానిపై బలవంతంగా ముయ్యకూడదు.” హిందీని జాతీయ భాషగా మార్చడానికి ప్రయత్నాలు 1965లో హిందీని ఏకైక అధికారిక భాషగా ప్రకటించాలనే ప్రయత్నానికి తమిళనాడులో తీవ్ర వ్యతిరేకత వచ్చింది. ఇది భాషా అల్లర్లకు దారితీసింది. జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఈ సమయంలో ఇలా చెప్పారు: “భారతదేశం యొక్క బలం దాని భాషా వివిధత్వంలో ఉంది. ఒక భాషను ఇతరుల పై నొక్కిచెప్పడం దేశ ఐక్యతకు హాని కలిగిస్తుంది.”

ఆంగ్ల భాషను కూడా అధికారిక భాషగా కొనసాగించేందుకు రాజ్యాంగంలో సవరణ చేయబడింది. 2019లో, హిందీని ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ప్రతిపాదించారు.

తమిళనాడు వ్యతిరేకత

తమిళనాడులో హిందీ వ్యతిరేకత ద్రవిడ ఉద్యమం నుండి ప్రారంభమైంది. పెరియార్ (E.V. Ramasamy) మరియు అన్నాదురై ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించారు.

1965లో తమిళనాడులో హిందీ వ్యతిరేకంగా అల్లర్లు జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా అన్నాదురై ఇలా అన్నారు: “తమిళుల భాషా స్వాభిమానం వారి సంస్కృతికి ప్రాణం.” 2014లో హిందీని ప్రోత్సహించే నిర్ణయాలు తీసుకోవడంతో తమిళనాడులో మళ్లీ అసంతృప్తి పెరిగింది. 2019లో హిందీ పరీక్షలను తప్పనిసరి చేయాలనే ప్రతిపాదనకు తమిళనాడు ప్రభుత్వం తీవ్రంగా వ్యతిరేకించింది.

2022లో హిందీని బలవంతంగా నేర్పించాలనే ప్రయత్నం తమిళనాడులో వ్యతిరేకతకు గురైంది. 2023లో, రైల్వే డిపార్ట్మెంట్ హిందీలో మాత్రమే నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వడం ప్రారంభించింది. దీనికి తమిళనాడు, కేరళలో నిరసనలు వచ్చాయి. సుప్రీంకోర్టు కూడా జాతీయ భాషా విధానం పై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నోటీసులు జారీ చేసింది.

భారతదేశం బహుళభాషా సమాజం కాబట్టి, హిందీని ప్రోత్సహించడం మంచిదే కానీ ఇతర భాషలను నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. రాజ్యాంగం అన్ని భాషలకు సమాన గౌరవం ఇవ్వాలని నిర్దేశిస్తుంది. బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ ఇలా అన్నారు: “భాషా హక్కులు ప్రజాస్వామ్యానికి మూల స్తంభాలు.”

భాషా వివాదాలు దేశ ఐక్యతకు భంగం కలిగించకుండా ప్రభుత్వాలు మరియు పౌరులు జాగ్రత్త పడాలి. తెలుగు వారు ఎప్పుడూ బహుభాషా విధానాన్ని సమర్థిస్తారు. హిందీతో పాటు తెలుగు మరియు ఇతర ప్రాంతీయ భాషలకు సమానమైన ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనేది తెలుగు రాష్ట్రాల డిమాండ్. భాషలు మన సంస్కృతి నిధులు, వాటిని రక్షించుకోవడం మనందరి బాధ్యత.

నియోజకవర్గాల పునర్విభజన-ఒక పరిశీలన

ఆర్. రాజేశ్వరి, బీ.కాం. (తృతీయ)

భారతదేశ ప్రజాస్వామ్యంలో నియోజకవర్గాల పునర్విభజన (డీలిమిటేషన్) కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. ఇది రాష్ట్రాల మధ్య ప్రాతినిధ్యాన్ని సమతుల్యం చేయడమే కాకుండా, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను సమర్థవంతంగా నిర్వహించేందుకు సహాయపడుతుంది. అయితే, 2026 తర్వాత పునర్విభజన ప్రక్రియ వునరుద్ధరించాలనే ప్రతిపాదన పెద్ద చర్చనీయాంశంగా మారింది. ముఖ్యంగా దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలు దీనిపై గట్టి అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయి.

నియోజకవర్గాల పునర్విభజన నేపథ్యం

1. బ్రిటిష్ పాలన (1858-1947) :

బ్రిటిష్ కాలంలో 1909లో మింటో-మార్లే సంస్కరణలు, 1919లో మాంటేగూ-చేలంస్ఫోర్డ్ సంస్కరణలు, 1935లో భారత ప్రభుత్వ చట్టం నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు నాంది పలికాయి. 1935 చట్టం ఆధారంగా ప్రోవిన్షియల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలు నిర్వహించబడ్డాయి.

2. స్వాతంత్ర్యం తర్వాత (1950-1976) :

1950లో భారత రాజ్యాంగం అమలులోకి రావడంతో ఎన్నికల కమిషన్ ఏర్పాటైంది. 1952, 1962, 1972లో నియోజకవర్గాల పునర్విభజన జరిగినది. 1976లో 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 2001 వరకు జనాభా ఆధారంగా పునర్విభజన చేయకూడదని నిర్ణయించారు.

3. 2001-2026 :

2001లో మళ్లీ 2026 వరకు డీలిమిటేషన్ను నిలిపివేశారు. 2002లో డీలిమిటేషన్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేసి, 2008లో కొత్త నియోజకవర్గాలను అమలు చేశారు. కానీ లోక్సభ సీట్ల సంఖ్యలో మార్పు జరగలేదు.

4. 2026 తర్వాత :

జనాభా పెరుగుదల కారణంగా పునర్విభజన అతి ముఖ్యమైన అంశంగా మారింది. దక్షిణ రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి కారణంగా తక్కువ జనాభా పెరుగుదల నమోదు చేయగా, ఉత్తర భారత రాష్ట్రాల్లో జనాభా పెరుగుదల అధికంగా ఉంది. ఈ పరిస్థితి భిన్నమైన రాజకీయ ప్రభావాలను తెచ్చింది.

నియోజకవర్గాల పునర్విభజనలో ముఖ్యాంశాలు

5. సమాన ప్రాతినిధ్యం: అన్ని రాష్ట్రాలకు సమాన ప్రాతినిధ్యం అందించేందుకు ఈ ప్రక్రియ అవసరం.

6. జనాభా పెరుగుదల ప్రభావం: రాష్ట్రాల జనాభా పెరుగుదల ఆధారంగా స్థానాల పెరుగుదల ఉంటుంది.

7. రాజకీయ ప్రభావం: ఉత్తర vs దక్షిణ రాష్ట్రాల మధ్య సీట్ల పంపిణీపై తేడాలు ఏర్పడే అవకాశం.

8. చట్టపరమైన పరిమితులు: 2026 తర్వాత మాత్రమే పునర్విభజన జరగాల్సిన నిబంధన ఉంది.

9. సమర్థ పాలన: సమర్థంగా ప్రభుత్వ వ్యవస్థను నిర్వహించేందుకు డీలిమిటేషన్ అవసరం.

10. అసమతుల్యత నివారణ: రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్య అసమతుల్యత తగ్గించేందుకు ఇది తోడ్పడుతుంది.

పునర్విభజన సవాళ్లు

11. రాజకీయ అప్రయత్నం: కొన్నిసార్లు రాజకీయ పార్టీలకు ఇది సంక్లిష్ట అంశంగా మారుతుంది.

12. వనరుల పంపిణీ నమన్యలు: కొత్త నియోజకవర్గాల రూపంలో అభివృద్ధి ప్రణాళికలు మారవచ్చు.

13. దక్షిణ రాష్ట్రాల అభ్యంతరాలు: తాము జనాభా నియంత్రణ చర్యలు తీసుకున్నామని, అందువల్ల సవ్యపోవాల్సిన అవసరం లేదని వాదిస్తున్నారు. 14. భిన్న

అభిప్రాయాలు: ప్రతి రాష్ట్రం తనకు అనుకూలంగా డీలిమిటేషన్ కావాలని కోరుతుంది.

15. న్యాయపరమైన అంశాలు: నియోజకవర్గాల పునర్విభజన న్యాయపరంగా సమర్థమైనదేనా అనే ప్రశ్నలు ఉన్నాయి.

2026 తర్వాత మార్పులు

16. లోక్సభ సీట్ల పెంపు: ప్రస్తుతం 543 స్థానాల సంఖ్యను పెంచే అవకాశం ఉంది.

17. రాజకీయ సమతుల్యత: ఉత్తరభారతం లోక్సభలో అధిక ప్రాధాన్యత పొందే అవకాశం.

18. రాజ్యసభ ప్రభావం: రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం మారవచ్చు.

19. విస్తృత చర్చ అవసరం: అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఈ అంశంపై ఓకేమీనం రావాలి.

20. రాజ్యాంగ సవరణ అవసరం: పునర్విభజనను అమలు చేయడానికి రాజ్యాంగ సవరణ అవసరం.

తీసుకోవలసిన తదుపరి చర్యలు

21. కమిటీలు ఏర్పాటు: నిపుణులతో కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలి.

22. సర్వేలు నిర్వహణ: ప్రస్తుత పరిస్థితిపై అధ్యయనం అవసరం.

23. ప్రజాభిప్రాయం: ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రజల అభిప్రాయం కీలకం.

24. అంతర్జాతీయ మోడళ్ల పరిశీలన: ఇతర దేశాల్లోని పద్ధతులను సమీక్షించడం.

25. పార్లమెంటరీ చర్చ: ఈ అంశంపై లోక్సభ, రాజ్యసభలో విశ్లేషణ జరగాలి.

భారతదేశంలో నియోజకవర్గాల పునర్విభజన ప్రజాస్వామ్య సంస్కరణలో ప్రధాన మైలురాయి. సమర్థంగా పాలన జరగాలంటే, ఈ ప్రక్రియ సమగ్రమైన విధంగా కొనసాగాలి. 2026 తర్వాత జరిగే నిర్ణయాలు భారత రాజకీయ భవిష్యత్తును నిర్దేశించనున్నాయి.

అమ్మ - ఓ దేవత

కె. కరుణ, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

అమ్మ ఓ అనురాగం, ఓ ఆప్యాయత, ఓ కరుణ!

లాలనాపాలన కలగజేసే ఓ మధురిమ !

అమ్మ మాట ఓ అరుదైన వాక్కు

ఓ జీవిత విధం, ఓ బలమైన ఆశ్రయం!

తన హృదయాన్ని విప్పి,

స్వచ్ఛమైన ప్రేమను పంచే ఆ పరమ తల్లి!

రాత్రి పగలు శ్రమించి,

మన చిరునవ్వుకోసం బతికే ఓ వెలుగు!

కన్నీటి వెనక దాగిన ఓ హాయినిడ,

మన మరుగున పడే నిదురకు తలపాగా అయ్యే

ఓ స్నేహశీలి!

ఆమె చేతి వంటలో ప్రేమ గాఢ,

ఆమె చేతి ముద్దులో మనసు నెమ్మది!

తన కలలన్నీ తృప్తిచి,

మన విజయమే తన గమ్యం చేసుకునే ఓ దేవత!

నీ ప్రేమ అఖండం, నీ త్యాగం అపారము,

నీ ప్రతిస్పందన ఓ ఆత్మీయ నేస్తం!

నీ చెంతనే జీవితం ధన్యమైనదిగా అనిపిస్తుంది!

ఓ మాతృమూర్తి

సూక్తులు-అనువాద ప్రక్రియ

ఎస్. శ్రీనివాస్, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

ప్రత్యేకమైన భావాలను వ్యక్తం చేసే సూక్తులు అనువదించేటప్పుడు, మనం కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలను పరిగణించాలి. ముఖ్యంగా, అనువాదం చేసినప్పుడు పదాలు మరియు భావాలు సరిగ్గా పోలి ఉండాలి. కానీ, కొన్ని సందర్భాల్లో ఒక భాషలోని సూక్తులు రెండవ భాషలో సరిగ్గా అనువదించడానికి కష్టం ఉంటుంది, ఎందుకంటే ప్రతి భాషలో అనుకున్న భావం అచ్చంగా ఉండదు. ఇలాంటి సందర్భాలలో, వాక్యరూపాలు, సంస్కృతులు మరియు

చరిత్రను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

అలాగే, అనువాదంలో సంస్కృతి కూడా చాలా కీలకంగా ఉంటుంది. ఒక ప్రాంతంలోని సామాన్య సామెతలు లేదా సూక్తులు మరొక ప్రాంతంలో అంత అర్థవంతంగా ఉండకపోవచ్చు. అందువల్ల, అనువాదకులు స్థానిక సంస్కృతి, భాష మరియు భావాలను బాగా అర్థం చేసుకుని సరైన అనువాదం ఇవ్వడం చాలా అవసరం.

1. విద్య అనేది ఉత్తమ ఐశ్వర్యం. (Education is the greatest wealth.)
2. చదువు కలిగినవాడు చక్రవర్తి. (An educated person is an emperor.)
3. కష్టించి చదివితే కాంతి కలుగుతుంది. (Hard work in studies brings light (success)).
4. ఒక రూపాయి చదువు, ఒక లక్ష రూపాయల విలువ.
(One rupee spent on education is worth a lakh rupees.)
5. విద్య లేని మనిషి కంటికి కనిపించని గుడ్డి. (An uneducated person is like a blind man who cannot see.)
6. పుస్తకాలు మంచి మిత్రులు. (Books are good friends.)
7. నిద్రపోతే నష్టం, చదివితే లాభం. (Sleep brings loss, studying brings profit.)
8. ఒక్కో అక్షరం ఒక్కో రత్నం. (Every alphabet is a gem.)
9. విద్యార్థి జీవితం తపస్సు వంటిది. (A student's life is like penance.)
10. శ్రమించని వాడికి సాఫల్యం లేదు. (Without hard work, there is no success.)
11. కాలం ఒక్కసారి వస్తుంది, దాన్ని ఉపయోగించుకో. (Time comes only once, make use of it.)
12. చదువు వల్ల మనిషి మహిమ. (Education enhances a person's greatness.)
13. పట్టు దాటితే పాలు పెడతారు. (Perseverance leads to rewards.)
14. విద్య లేకుండా జీవితం శూన్యం. (Life without education is empty.)
15. ఎదురు గాలికి తల ఎత్తేదే నిజమైన విద్యార్థి. *(A true student faces challenges bravely.)
16. విద్య ఎప్పటికీ క్షయించదు. (Knowledge never diminishes.)
17. కష్టపడితే కలలు నిజమవుతాయి. (Dreams come true with hard work.)
18. చదివినవాడు చక్కని వాడు. (An educated person is refined.)
19. ఒక్క రోజు చదివితే ఒక్క అడుగు ముందుకు. (Studying daily takes you one step forward.)

20. విద్య లేని వాడు వృథా జీవితం. (An uneducated life is wasted.)
21. పని లేకుండా పండు లేదు. (No success without effort.)
22. విద్యార్థికి ఓటమి అనేది లేదు. (A student never fails; they only learn.)
23. మంచి చదువు మంచి భవిష్యత్తు. (Good education leads to a good future.)
24. నేర్చుకోవడం ఎప్పుటికీ ఆగదు. (Learning never stops.)
25. శ్రద్ధతో చదివితే సాఫల్యం ఖాయం.' (Success is certain with dedication.)
26. చదువు వల్ల గౌరవం. (Education brings respect.)
27. కష్టించి చదివితే కీర్తి కలుగుతుంది. (Hard work in studies brings fame.)
28. విద్య వల్ల ఆత్మవిశ్వాసం. (Education brings confidence.)
29. ప్రయత్నించేవారికి ఏది అసాధ్యం? (What is impossible for a determined person?)
30. విద్యార్థి ఎప్పుడూ అలసట పడకూడదు. (A student should never be lazy.)
31. చదువు అనేది ఒక ఆయుధం. (Education is a weapon.)
32. శ్రమ లేకుండా సిద్ధి లేదు. (No achievement without effort.)
33. విద్య వల్ల మనిషి పరిపూర్ణుడు. (Education makes a person complete.)
34. కష్టాలు లేకుండా విజయం లేదు. (No victory without struggles.)
35. విద్యార్థి జీవితంలో సుఖం కాదు, సాధన ముఖ్యం. (A student's life is about discipline, not comfort.)
36. పుస్తకాలు చదివితే ప్రపంచం తెరుచుకుంటుంది. (Books open up the world.)
37. విద్య వల్ల మనిషి మన్నన పొందుతాడు. (Education earns respect.)
38. ఒక్క రోజు విద్యను విడిచిపెట్టితే వెనుకబడతావు. (Missing a day of learning sets you back.)
39. విద్యార్థికి ధైర్యం ముఖ్యం. (Courage is essential for a student.)
40. చదువు వల్ల జ్ఞానం, జ్ఞానం వల్ల బలం. (Education brings knowledge, knowledge brings strength.)
41. కష్టపడితే కలలు నిజమవుతాయి. (Dreams come true with hard work.)
42. విద్య లేని వాడు చేతిలో దీపం లేని అంధుడు. (An uneducated person is like a blind man without a lamp.)
43. ప్రతి రోజు కొత్తది నేర్చుకో. (Learn something new every day.)
44. విద్యార్థి ఎప్పుడూ ప్రశ్నించాలి. (A student should always question.)
45. చదువు వల్ల మనిషి స్వతంత్రుడు. (Education makes a person independent.)
46. కాలాన్ని వృథా చేయకు. (Don't waste time.)
47. విద్య వల్ల ఆలోచనా శక్తి పెరుగుతుంది. (Education enhances thinking ability.)
48. శ్రద్ధతో చదివితే జయం ఖాయం.' (Success is certain with dedication.)
49. విద్యార్థికి సమయం బంగారం. (Time is gold for a student.)
50. చదువు వల్ల మనిషి మహానుభావుడు. (Education makes a person noble)

బిలియనీర్స్ అలవాట్లు

కె. కరుణ, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

బిల్ గేట్స్, ఎలోన్ మస్క్, జెఫ్ బెజోస్ వంటి వారు విజయవంతమైన బిలియనీర్లు వారి విభిన్నమైన అలవాట్లు ఎంటో తెలుసుకుందాం.

జీవితాంతం నేర్చుకోవడం..

చాలా మంది బిలియనీర్లలో సాధారణంగా కనిపించే అలవాట్లలో ఒకటి నేర్చుకోవాలనే ఆసక్తి. బిల్ గేట్స్, వారెన్ బఫెట్, ఎలోన్ మస్క్ లేదా జెఫ్ బెజోస్.. వీరందరినీ విపరీతమైన పాఠకులు అని పిలుస్తారు. బిల్ గేట్స్ సంవత్సరానికి దాదాపు 50 పుస్తకాలు చదువుతాడు. వారెన్ బఫెట్ తన రోజులో 80% చదవడానికి గడుపుతాడు. రాకెట్ సైన్స్ ఎక్కువగా స్వయం నేర్చిన ఎలోన్ మస్క్ తన జ్ఞానానికి పుస్తకాలే కారణమని అంటుంటారు. చదవడం వల్ల చాలా ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. పుస్తకాలు చదివితే జ్ఞానం రావడమే కాకుండా సృజనాత్మకంగా ఆలోచించడం నేర్చుకుంటారు.

నష్టాలను కూడా పాజిటివ్ గా తీసుకోవడం..

విజయవంతమైన బిలియనీర్లు జీవితంలో ఎలాంటి రిస్క్ తీసుకోవడానికి కూడా వెనుకాడరు. ఉదాహరణకు, జెఫ్ బెజోస్ అమెజాన్ను ప్రారంభించడానికి తన స్థిరమైన ఉద్యోగాన్ని వదిలి పెట్టినప్పుడు భారీ రిస్క్ తీసుకున్నాడు. కానీ అతను విశ్వాసంతో ముందుకు సాగే ముందు మార్కెట్ సామర్థ్యాన్ని అంచనా వేశాడు.

అదేవిధంగా, ఎలోన్ మస్క్ తన కంపెనీలలో విభిన్న పని నీతిని అమలు చేశాడు. తన కంపెనీలైన టెస్లా, స్పేస్ఎక్స్ విషయంలో కూడా మస్క్ తన డబ్బు మొత్తాన్ని కంపెనీలు వైఫల్యం అంచున ఉన్న సమయంలో పెట్టుబడి పెట్టే రిస్క్ తీసుకున్నాడు. కాగా జీవితంలో అసాధారణ విజయాన్ని కోరుకుంటే ఎవరైనా తమ కంఫర్ట్ జోన్ నుంచి బయటపడటం నేర్చుకోవచ్చు.

పని నీతి మరియు క్రమశిక్షణ..

నిరంతర కృషి లేకుండా విజయం ఎవరికీ రాదు. విజయవంతమైన బిలియనీర్లు వారి అద్భుతమైన పని నీతికి ప్రసిద్ధి చెందారు. ఎలోన్ మస్క్ తన కంపెనీలను ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి వారానికి 80-100 గంటలు పనిచేస్తారని పేరు పొందగా..

బిల్ గేట్స్ కూడా మైక్రోసాఫ్ట్ ప్రారంభ రోజుల్లో దానిలో అవిశ్రాంతంగా పనిచేస్తూ తన సంవత్సరాలను గడిపారు. పని-జీవిత సమతుల్యత ముఖ్యమైనదే అయినప్పటికీ, విజయవంతమైన వ్యక్తులు తరచుగా తమ లక్ష్యాలను అన్నింటికంటే ఎక్కువగా ప్రాధాన్యతనిస్తారు. వారు ఇతరుల కంటే ఎక్కువగా పని చేస్తారు. అలాగే ఇతరుల కంటే మెరుగ్గా రాణించేలా చూసుకుంటారు.

తప్పుల నుండి నేర్చుకోవడం..

చాలా మందికి విజయం సాధించడం అనేది నేరుగా జరిగే విషయం కాదు. తప్పులు చేయడం, వైఫల్యం చేయడం విజయంలో అనివార్యమైన భాగాలు. అయితే, మీరు తిరిగి ఎలా పుంజుకుంటారు.. మీ లక్ష్యానికి కట్టుబడి ఉంటారు అనేది చాలా ముఖ్యం. బిలియనీర్లు దీనిని అందరికంటే బాగా అర్థం చేసుకుంటారు. అదే వారిని చాలా విజయవంతం చేస్తుంది. ఉదాహరణకు స్టీవ్ జాబ్స్ ఒకప్పుడు ఆపిల్ నుంచి తొలగించబడ్డాడు. కానీ బలంగా తిరిగి వచ్చి టెక్ పరిశ్రమలో విప్లవాత్మక మార్పులు చేశాడు. అది చారిత్రాత్మక విజయాన్ని సాధించింది. విజయవంతమైన బిలియనీర్లు తమ వైఫల్యాలు కూడా మంచివే అని భావిస్తారు. బదులుగా వారు తమ తప్పుల నుంచి నేర్చుకుని జీవితంలో ముందుకు సాగుతారు.

స్వల్పకాలిక లక్ష్యాలపై దృష్టి పెట్టడానికి బదులుగా, విజయవంతమైన బిలియనీర్లు దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలు

రూపొందించుకుని వాటిపై పని చేస్తారు. ఉదాహరణకు ఎలోన్ మస్క మానవులు అంగారక గ్రహాన్ని వలసరాజ్యం చేసే భవిష్యత్తును ఊహించుకుంటాడు. జెఫ్ బెజోస్ బిల్లు ఆరిజిన్తో భూమిని దాటి విస్తరించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటాడు. బిల్ గేట్స్ తన దాతృత్వ పని ద్వారా ప్రపంచ ఆరోగ్య సవాళ్లను ఎదుర్కొంటూనే ఉంటాడు. ఈ బిలియనీర్లకు దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలు ఓర్పు విజయానికి కీలకమని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ఆరోగ్యానికి ప్రాధాన్యత:

విజయవంతమైన వ్యక్తులు శారీరక, మానసిక

ఆరోగ్యానికి ప్రాధాన్యతనిస్తారు. మార్క్ జకర్బర్గ్ రోజుకు ఒక గంట వ్యాయామం చేస్తూ, ఆహార శైలిని క్రమబద్ధంగా పాటిస్తారు.

సృజనాత్మకత మరియు అనుకూలనం:

కొత్త ఆలోచనలను స్వీకరించడం మరియు మార్పులకు అనుగుణంగా సర్దుబాటు చేయడం విజయానికి కీలకం. లారీ పేజ్ (గూగుల్ సహ-స్థాపకుడు) “మూన్నాట్ ప్రాజెక్టులు” ద్వారా సాంకేతిక విప్లవాన్ని ప్రేరేపించాడు. మార్కెట్ ట్రెండ్లతో పాటు ఇన్నోవేషన్ల దృష్టి పెట్టడం వారిని ముందుకు తీసుకువెళుతుంది.

చార్యాక తత్వశాస్త్రం

భారతీయ తాత్విక చరిత్రలో చార్యాక సిద్ధాంతం అత్యంత ప్రాచీనమైన భౌతికవాద (Materialist) మరియు నాస్తిక (Atheistic) దృక్పథాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. ఇది ప్రధానంగా లోకాయత (Lokayata) సిద్ధాంతం అని కూడా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఈ తత్వం

వేదాధారిత విశ్వాసాలకు విరుద్ధంగా, ప్రత్యక్ష అనుభవం (Direct Perception) ద్వారా మాత్రమే జ్ఞానాన్ని స్వీకరించాలి అనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదిస్తుంది.

చార్యాకుల అసలు రచనలు కాలగర్భంలో కలిసిపోయినప్పటికీ, “సర్వదర్శనసంగ్రహం” (మాధవాచార్య), “తత్త్వ సంగ్రహం” (శాంతరక్షితుడు) వంటి గ్రంథాలలో వారి సిద్ధాంతాలకు సంబంధించిన వివరణలు కనబడతాయి. ఈ తత్వశాస్త్రం మానవ జీవితాన్ని భౌతిక ప్రపంచంతో మాత్రమే అనుసంధానించడానికి ప్రయత్నించి, ఆధ్యాత్మికత, పునర్జన్మ, మోక్షం వంటి భావనలను ఖండించింది.

ప్రధాన సిద్ధాంతాలు

1. ప్రత్యక్షమే జ్ఞానానికి మూలం : చార్యాకుల ప్రకారం, మన ఇంద్రియాలకు గ్రహించదగినదే నిజమైన

జ్ఞానం. వేదాలు, శాస్త్రాలు, ఆగమప్రామాణ్యాన్ని వారు తిరస్కరించారు. లాజిక్ లేదా వేదవ్యాఖ్యలు కాకుండా, నేరుగా అనుభవించినదే విశ్వసించదగిన జ్ఞానం అని వారు నమ్మారు (Chattopadhyaya, 1959).

2. ఆత్మ, పునర్జన్మ, పరలోకాల అనర్థకత : చార్యాక సిద్ధాంతం ప్రకారం, ఆత్మ అనేది శాశ్వతమైనదేమీ కాదు, అది శరీరానికి సంబంధించిన ఒక గుణం మాత్రమే. మానవుడి చైతన్యం శరీర సంబంధిత చర్యల ద్వారా ఉద్భవించి, మరణంతో అంతమవుతుందని వారు విశ్వసించారు. మత గ్రంథాలలో చెప్పబడిన పునర్జన్మ, స్వర్గం, నరకం వంటి సిద్ధాంతాలు కేవలం కల్పన మాత్రమే అని వారు భావించారు (Radhakrishnan, 1923).

3. ధర్మ-అధర్మ నిరాకరణ : చార్యాకులు ధార్మిక ఆచారాలను మానవ సృష్టిగా పేర్కొన్నారు. మతపరమైన నిబంధనల వెనుక సామాజిక నియంత్రణ ధోరణి ఉందని, అవి ప్రజలను భయభ్రాంతులకు గురిచేసి, అధికారవర్గాల అధికారం పరిరక్షించేందుకు ఉపయోగిస్తున్న సాధనమని వారు భావించారు. మతాచారాలు సామాన్య ప్రజల శ్రమను దోచుకునే విధంగా నిర్మితమయ్యాయని వారు ఆరోపించారు

(Dasgupta, 1922).

చార్యాక సిద్ధాంతంపై విమర్శలు : చార్యాక తత్వ శాస్త్రాన్ని ఇతర భారతీయ తత్వశాస్త్రాలు తీవ్రంగా విమర్శించాయి. ముఖ్యంగా, న్యాయ, వైశేషిక, బౌద్ధ, జైన, మీమాంస తాత్త్వికులు దీని వాదనలను ఖండించారు. వారి విమర్శలలో ప్రధానమైనవి:

1. జ్ఞాన పరిమితులు - ప్రత్యక్ష అనుభవమే జ్ఞానం అని నమ్మడం వల్ల అనేక తత్వ విషయాలు నిరూపించలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఉదాహరణకు, ఆకస్మిక శబ్దం విన్నప్పుడు దాని మూలాన్ని అనుమానించడం సహజం. కానీ చార్యాకుల సిద్ధాంతం ప్రకారం, అనుమానాన్ని నమ్మకూడదు. ఇది అంతరాంతరంగా విరుద్ధమైన వాదన.

2. నైతికతపై ప్రభావం - భౌతికవాద దృష్టికోణం మాత్రమే అలవరుచుకోవడం, వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలకు అధిక ప్రాముఖ్యతనివ్వడం సమాజ సమగ్రతకు హానికరమని

విమర్శకులు అభిప్రాయపడ్డారు.

3. ఆర్థిక స్థిరత్వం - “ఋణం కృత్వా ఘృతం పిబేత్” (అప్పు తీసుకుని అయినా నెయ్యి తిను) అనే చార్యాకుల ప్రసిద్ధ నిబంధన, దీర్ఘకాలిక ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని దెబ్బతీసే సిద్ధాంతంగా అభివర్ణించబడింది.

ముగింపు : చార్యాక తత్వశాస్త్రం భారత తాత్త్విక చరిత్రలో ఒక విభిన్నమైన, ప్రగతిశీలమైన చింతనాపద్ధతి. ఇది వేదసంబంధ విశ్వాసాలను తిరస్కరించి, భౌతిక ప్రపంచానికే ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించింది. అయితే, మిగతా తత్వశాస్త్రాలు దీని పరిమితుల గురించి చేసిన విమర్శలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఇది జీవిత తీరును అర్థం చేసుకోవడంలో ఒక ముఖ్యమైన దిశను సూచించినప్పటికీ, పరిపూర్ణ సమాధానం కాదు.

హాన్ కాంగ్ - 2024 నోబెల్ సాహిత్య పురస్కార గ్రహీత

ఆర్. ప్రకాష్, బి.ఎస్సీ. (ద్వితీయ)

హాన్ కాంగ్ దక్షిణ కొరియాకు చెందిన ప్రఖ్యాత రచయిత. 1970లో జన్మించిన ఆమె చిన్ననాటి నుండే పుస్తకాలను చదవడం, కథలు వ్రాయడం అంటే చాలా ఇష్టపడేవారు. ఆమె రచనలు మానవ సంబంధాలు, బాధ, ప్రేమ, మనస్తత్వం, చారిత్రక సంఘటనలు మరియు సమాజంలోని ఒత్తిడిని ప్రతిబింబిస్తాయి. 2024లో ఆమె నోబెల్ సాహిత్య పురస్కారం పొందారు. ఇది ఒక ప్రముఖ అంతర్జాతీయ బహుమతి, ప్రతినవత్యరం ఒక గొప్ప రచయితకు ఇవ్వబడుతుంది. “మానవ జీవితంలోని సున్నితమైన, భావోద్వేగభరితమైన అనుభవాలను ఎంతో శక్తివంతంగా ఆమె రచనలు వ్యక్తీకరిస్తాయని” నోబెల్ కమిటీ పేర్కొంది.

హాన్ కాంగ్ యొక్క ముఖ్య రచనలు : హాన్ కాంగ్ రాసిన పుస్తకాలు చాలా దేశాలలో అనువదించబడ్డాయి.

అవి ఎక్కువగా మనుషుల జీవితంలోని భావోద్వేగాలను, సంఘటనలను సున్నితంగా చెబుతాయి.

1. ది వెజిటేరియన్ (The Vegetarian) - 2007

ఈ కథలో ఒక యువతి మాంసాహారం తినడం మానేసి, పూర్తిగా శాకాహారం మాత్రమే తినాలని నిర్ణయించు కుంటుంది.

ఈ నిర్ణయం ఆమె జీవితాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తుందో, కుటుంబ సభ్యులు, సమాజం ఎలా స్పందిస్తారో చూపబడింది.

2016లో ఈ పుస్తకానికి మాన్ బుకర్ ఇంటర్నేషనల్ ప్రైజ్ లభించింది.

2. హ్యూమన్ యాక్ట్స్ (Human Acts) - 2014

ఇది 1980లో దక్షిణ కొరియాలో జరిగిన గ్యాంగ్వా

తిరుగుబాటు (Gwangju Uprising) గురించి. ఒక బాలుడు చనిపోయిన తర్వాత, అతని స్నేహితులు, కుటుంబం మరియు సమాజంపై దాని ప్రభావాన్ని హాన్ కాంగ్ హృద్యంగా చిత్రించారు. ప్రభుత్వ హింస, ప్రజల ధైర్యం, న్యాయం కోసం పోరాటం వంటి అంశాలను ఈ నవలలో వివరించారు.

3. గ్రీక్ లెసన్స్ (Greek Lessons) - 2011

ఒక మహిళ తన స్వరాన్ని కోల్పోయిన తర్వాత, ఆమె జీవితంలో వచ్చిన మార్పులను ఈ పుస్తకం వివరిస్తుంది.

భాష, ప్రేమ, మౌనం - ఈ మూడు భావనల పై కథ నడుస్తుంది.

4. వీ డూ నాట్ పార్ట్ (We Do Not Part) - 2024

ఇది హాన్ కాంగ్ యొక్క తాజా రచన.

ఇందులో వ్యక్తిగత బాధలు, చారిత్రక సంఘటనలు, మరియు మానవ సంబంధాల గురించి వివరించారు.

హాన్ కాంగ్ రచనల్లో ప్రత్యేకత ఏమిటి?

హాన్ కాంగ్ కథల్లో ఎక్కువగా పాత్రలు మౌనంగా ఉంటాయి, కానీ వారి భావాలు చాలా ప్రగాఢంగా ఉంటాయి.

చారిత్రక దృక్కోణం - దక్షిణ కొరియా చరిత్రలో జరిగిన ఘోర సంఘటనలను ఆమె రచనల్లో చూపిస్తారు.

మానసిక సంఘర్షణ - ఆమె కథలలోని పాత్రలు ఎక్కువగా ఆలోచనలో మునిగిపోతూ ఉంటాయి.

సామాజిక ఒత్తిడిని ప్రతిబింబించడం - కుటుంబం, సమాజం, నైతిక విలువల మధ్య మనిషి ఎదుర్కొనే ఒత్తిడిని స్పష్టంగా చూపిస్తారు.

సాధారణ జ్ఞానం

మీ సాధారణ జ్ఞానం పరీక్షించుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వండి

1. భారతదేశ తొలి ప్రధాన మంత్రి ఎవరు?

2. జలియన్ వాలాబాగ్ నరమేధం ఏ సంవత్సరంలో జరిగింది?

3. ప్రాచీన భారతదేశంలో గుప్తుల యుగాన్ని ఏ పేరుతో పిలుస్తారు?

4. రామాయణాన్ని రచించిన మహర్షి ఎవరు?

5. భగవద్గీత ఏ ఇతిహాసంలో భాగం?

6. భారతదేశ జాతీయ గీతం ఏమిటి?

7. పులకేశి II ఏ రాజవంశానికి చెందినవాడు?

8. వైమానిక దళ దినోత్సవాన్ని ఏ రోజున జరుపుకుంటారు?

9. భోపాల్ గ్యాస్ ప్రమాదం ఏ సంవత్సరంలో జరిగింది?

10. భారతదేశ రాజ్యాంగాన్ని రూపుదిద్దిన కమిటీ అధ్యక్షుడు ఎవరు?

11. చంద్రగుప్త మౌర్యుడికి ప్రధాన మంత్రి ఎవరు?

12. విశ్వనాథ సత్యనారాయణకు జ్ఞానపీఠ పురస్కారం దక్కిన కృతి ఏమిటి?

13. భారతదేశంలో మొదటి సారిగా ఏ రాష్ట్రంలో ఆంగ్లేయులు కాల్పనిక రాజధానిని ఏర్పాటు చేశారు?

14. కేరళకు గౌరవం తెచ్చిన 'స్నెక్ బోట్ రేస్' ఏ నదిలో జరుగుతుంది?

15. కృష్ణదేవరాయలు ఏ రాజవంశానికి చెందినవాడు?

సమాధానాలు:

- (1) జవహర్లాల్ నెహ్రూ, (2) 1919, (3) గోల్డెన్ ఏజ్ ఆఫ్ ఇండియా, (4) వాల్మీకి మహర్షి, (5) మహాభారతం
- (6) వందే మాతరం, (7) చాళుక్య వంశం, (8) అక్టోబర్, (9) 1984, (10) డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్, (11) చాణక్యుడు, (12) వయజంతి, (13) బెంగాల్, (14) పంబా నది, (15) తులువ వంశం

ఆంధ్రరాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రులు (1953-1956)

పి. అరుణ, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

(రాష్ట్రం ఏర్పాటు: 1 అక్టోబర్ 1953)

1. టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు (01-10-1953 నుండి 15-11-1954) - కాంగ్రెస్
2. బెజవాడ గోపాలరెడ్డి (15-11-1954 నుండి 01-11-1956) - కాంగ్రెస్
(1 నవంబర్ 1956న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడింది, తెలంగాణతో విలీనం)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రులు (1956-2014)

1. నీలం సంజీవ రెడ్డి (01-11-1956 నుండి 11-01-1960) - కాంగ్రెస్
2. దామోదరం సంజీవయ్య (11-01-1960 నుండి 12-03-1962) - కాంగ్రెస్
3. నీలం సంజీవ రెడ్డి (12-03-1962 నుండి 20-02-1964) - కాంగ్రెస్
4. కాసు బ్రహ్మానంద రెడ్డి (21-02-1964 నుండి 30-09-1971) - కాంగ్రెస్
5. పి.వి. నరసింహారావు (30-09-1971 నుండి 10-01-1973) - కాంగ్రెస్
6. జలగం వెంగళరావు (10-01-1973 నుండి 06-03-1978) - కాంగ్రెస్
7. మర్రి చెన్నా రెడ్డి (06-03-1978 నుండి 11-10-1980) - కాంగ్రెస్ (ఇందిరా)
8. టంగుటూరి అంజయ్య (11-10-1980 నుండి 24-02-1982) - కాంగ్రెస్ (ఇందిరా)
9. బి. వెంకటరామన్ (24-02-1982 నుండి 20-09-1982) - కాంగ్రెస్
10. కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డి (20-09-1982 నుండి 09-01-1983) - కాంగ్రెస్
11. ఎన్.టి. రామారావు (09-01-1983 నుండి 16-08-1984) - తెదేపా
12. నాదెండ్ల భాస్కరరావు (16-08-1984 నుండి 09-12-1989) - తెదేపా
13. మర్రి చెన్నా రెడ్డి (03-12-1989 నుండి 17-12-1990) - కాంగ్రెస్
14. నేదురుమల్లి జనార్దన్ రెడ్డి (17-12-1990 నుండి 09-10-1992) - కాంగ్రెస్
15. కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డి (09-10-1992 నుండి 12-12-1994) - కాంగ్రెస్
16. ఎన్.టి. రామారావు (12-12-1994 నుండి 01-09-1995) - తెదేపా
17. ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు (01-09-1995 నుండి 14-05-2004) - తెదేపా
18. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి (14-05-2004 నుండి 02-06-2009) - కాంగ్రెస్
19. రోశయ్య (3-6-2009 నుండి 24-11-2010) - కాంగ్రెస్
20. ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (25-11-2010 నుండి 01-03-2014) - కాంగ్రెస్

(2 జూన్ 2014న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విభజన తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడింది)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రులు (2014 - ప్రస్తుతం)

1. ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు (08-06-2014 నుండి 30-05-2019) - తెదేపా
2. వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి (30-05-2019 నుండి 2024) - వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్
3. ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు (2024 నుండి) - తెదేపా.

పండుగలు - శుభాకాంక్షలు

ఎ. సంజీవరావు, బీ.కాం. (తృతీయ)

మానవ సమాజంలో శుభాకాంక్షలు ఒక ముఖ్యమైన సామాజిక ఆచారం. పండుగలు, నూతన సంవత్సరం లేదా రోజువారీ జీవితంలో ఒకరికొకరు శుభాకాంక్షలు తెలియ జేయడం వల్ల సంబంధాలు బలపడతాయి, ఆనందం పంచుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ ఆచారం సాంస్కృతిక, మానసిక మరియు సామాజిక ప్రయోజనాలను కలిగి ఉంటుంది.

శుభాకాంక్షల సాంస్కృతిక ప్రాముఖ్యత

ప్రతి సంస్కృతిలో శుభాకాంక్షలు ప్రత్యేక స్థానం పొందాయి. దీవెనలు, మంచి మాటలు, హార్షిక శుభాకాంక్షలు సంస్కృతి యొక్క అంతర్భాగం. ఉదాహరణకు:

దీపావళి, సంక్రాంతి, రంజాన్, క్రిస్మస్ వంటి పండుగల సమయంలో ప్రత్యేక శుభాకాంక్షలు మన సంప్రదాయాలను ప్రతిబింబిస్తాయి.

ఇది తరాలమధ్య సాంస్కృతికబంధాన్ని బలపరుస్తుంది.

శుభాకాంక్షల మానసిక మరియు సామాజిక ప్రాధాన్యత

శుభాకాంక్షలు వ్యక్తుల మధ్య సానుకూల భావాలను పెంపొందిస్తాయి. ఒకరిని కలిసినప్పుడు లేదా పండుగ సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు తెలియజేయడం వల్ల:

సంబంధాలు బలపడతాయి - కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులు మరియు సహోద్యోగుల మధ్య సానుభూతి పెరుగుతుంది.

ఆనందాన్ని పంచుకోవడం - పండుగలు సంతోషాన్ని తెచ్చే సందర్భాలు. శుభాకాంక్షలు ఈ ఆనందాన్ని మరింత పెంచుతాయి.

మానసిక ఆరోగ్యం మెరుగుపడుతుంది - మంచి మాటలు, హార్షిక శుభాకాంక్షలు మనస్సుకు శాంతిని కలిగిస్తాయి.

రోజువారీ జీవితంలో శుభాకాంక్షల ప్రాముఖ్యత

ప్రతిరోజూ ఒకరిని కలిసినప్పుడు “నమస్కారం”, “హలో”, “మీరు ఎలా ఉన్నారు?” వంటి మాటలు సామాజిక ఐక్యతను పెంపొందిస్తాయి. ఇది మంచి మనుషులతో కమ్యూనికేషన్ను సులభతరం చేస్తుంది.

శుభాకాంక్షలు కేవలం మాటలు మాత్రమే కాదు, అవి హృదయపూర్వకంగా సంబంధాలు బలపరచే సాధనాలు. పండుగలు, నూతన సంవత్సరం లేదా రోజువారీ జీవితంలో ఈ ఆచారం సంస్కృతి, సమాజం మరియు వ్యక్తిగత ఆనందాన్ని పెంపొందిస్తుంది. కాబట్టి, మనం ఎప్పుడూ హృదయపూర్వకంగా ఒకరికొకరు శుభాకాంక్షలు తెలియజేయడం వల్ల మనస్సుకు శాంతిని కలిగిస్తుంది.

రతన్ టాటా

ఎ. విజయ, బి.కాం. (ద్వితీయ)

రతన్ టాటా భారతదేశపు అత్యంత ప్రతిష్టాత్మక పారిశ్రామికవేత్తలలో ఒకరు. టాటా గ్రూపు అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకెళ్లడంలో ఆయన కీలక పాత్ర పోషించారు. బహుళ జాతి కంపెనీగా టాటా గ్రూపు రూపుదిద్దడంలో ఆయన నాయకత్వం ప్రశంసనీయం. సామాజిక సేవ, వినూత్న వ్యాపార విధానాలు, దేశాభిమానంతో రతన్ టాటా ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందారు.

పుట్టుక మరియు కుటుంబం

పుట్టిన తేదీ: డిసెంబర్ 28, 1937

మరణం: అక్టోబర్ 9, 2024

పుట్టిన స్థలం: ముంబై, మహారాష్ట్ర

తల్లిదండ్రులు: నావల్ టాటా, సోనూ టాటా

దత్తత తండ్రి: జంసెర్ టాటా కుటుంబానికి నావల్ టాటా దత్తతకు వెళ్లారు. సోదరుడు: నోయల్ టాటా

విద్యాభ్యాసం

స్కూలింగ్: క్యాంపియన్ స్కూల్, ముంబై

ప్రాథమిక విద్య: బిషప్ కాటన్ స్కూల్, శిమ్లా

ఇంజనీరింగ్: కార్నెల్ యూనివర్సిటీ, అమెరికా (సివిల్ ఇంజనీరింగ్)

ఉన్నత విద్య: హార్వర్డ్ బిజినెస్ స్కూల్ (మ్యానేజ్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్)

వ్యాపార జీవితం

ప్రారంభం: 1961లో టాటా గ్రూప్లో ఇన్ఫ్లా తన ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించారు.

టాటా గ్రూప్ అధినేత: 1991లో టాటా సన్స్ చైర్మన్ బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

విజ్ఞాపక నిర్ణయాలు:

టాటా ఇండికామ్, టాటా స్టీల్, టాటా మోటార్స్, టాటా కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్ (TCS) లాంటి సంస్థలను విస్తరించారు.

జాగ్వార్-ల్యాండ్ రోవర్ (JLR) కొనుగోలు (2008).

కోరస్ స్టీల్ కంపెనీ కొనుగోలు (2007).

నానో కార్ ప్రాజెక్ట్: ప్రపంచపు అత్యంత చవకైన కారు టాటా నానోను 2008లో విడుదల చేశారు. సామాజిక సేవ

టాటా ట్రస్ట్ ద్వారా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు విద్య, వైద్య రంగాల్లో సేవలు

2020లో కరోనా సమయంలో 500 కోట్ల విరాళం సైనికుల కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం

పురస్కారాలు & గౌరవాలు

పద్మ భూషణ్ (2000)

పద్మ విభూషణ్ (2008)

ఆర్థర్ డి. లిటిల్ లైఫ్ టైమ్ అచీవ్మెంట్ అవార్డ్ హార్వర్డ్ బిజినెస్ స్కూల్ నుండి గౌరవ డిగ్రీ

వ్యక్తిగత జీవితం

రతన్ టాటా వివాహం చేసుకోలేదు. అనాథ పిల్లల సహాయార్థం పెద్ద మొత్తంలో విరాళాలు. తన జీవితాన్ని పారిశ్రామిక, సామాజిక అభివృద్ధికి అంకితమిచ్చారు. శునకాలకు విపరీతమైన ప్రేమ. ముంబైలోని టాటా కార్యాలయంలో వీటి కోసం ప్రత్యేకమైన చోటు ఉంది.

దేశ భవిష్యత్తును మెరుగుపరిచే ప్రయత్నంలో విద్య, వైద్యం, పరిశోధనల కోసం భారీగా దానం చేశారు. సామాజిక సేవలో కీలక పాత్ర పోషిస్తూ, అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రారంభించారు. టాటా గ్రూపు నూతన శిఖరాలకు తీసుకెళ్లే లోహిత దృష్టితో మేనేజ్ మెంట్ నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. తన వ్యక్తిగత జీవితాన్ని సాదాసీదాగా ఉంచుకుని, ఆచరణాత్మక జీవిత విధానాన్ని అనుసరించారు.

నదులపై ఇసుక త్రవ్వకం ప్రమాదకరమా?

జి. మహేష్, బి.బి.ఏ. (తృతీయ)

ఇసుక అనేది నాగరికతకు పునాది. నిర్మాణ రంగం నుండి రోడ్లు, కట్టడాలు, సేతువులు వరకు ప్రతి ప్రాజెక్టుకు ఇసుక అనివార్యమైనది. కానీ, నదీ పరువుల నుండి అతిగా ఇసుక తీసివేయడం వల్ల పర్యావరణ సమతుల్యతకు తీవ్రమైన ముప్పు ఏర్పడుతోంది. ఈ సమస్యపై సమగ్ర అవగాహన, సుస్థిర పరిష్కారాలు ఇప్పటికే అత్యవసర మయ్యాయి.

ఇసుక యొక్క ప్రాముఖ్యత

నగరీకరణ, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి ఇసుక కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. కాంక్రీటు తయారీలో 35% వరకు ఇసుక ఉపయోగిస్తారు. ఇది నిర్మాతలు, కార్మికులు, రవాణా సేవలకు ఆదాయ వనరుగా మారింది. ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇసుక త్రవ్వకం ద్వారా పెద్ద మొత్తంలో ఆదాయాన్ని సంపాదిస్తుంది. కానీ, ఈ వేగవంతమైన అభివృద్ధికి ప్రకృతి ధర చెల్లిస్తోంది.

పర్యావరణ ప్రభావాలు

1. నదీ తీరాల కోత : అధిక త్రవ్వకం వల్ల నదుల అంచులు బలహీనపడి, మట్టి కరిగిపోతుంది. ఇది వరదల ప్రమాదాన్ని పెంచుతుంది. ఉదాహరణకు, గోదావరి, కృష్ణా నదుల్లో ఇటీవలి కాలంలో వరదలు పునరావృతమవు తున్నాయి.

2. జలచర జీవిత నష్టం : ఇసుకలో నివసించే చేపలు, సూక్ష్మజీవుల ఆవాసాలు నాశనమవుతున్నాయి. ఇది జలసంబంధ ఆహార గొలుసుపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుంది.

3. భూగర్భజల సమస్యలు : ఇసుక నీటికి సహజ ఫిల్టర్గా పనిచేస్తుంది. దాని తొలగింపు వల్ల వర్షపు నీరు భూమిలోకి శోషించబడదు. ఫలితంగా, బావులు ఎండిపోయి, నీటి కొరత పెరుగుతోంది.

4. వృక్షసంపద నాశనం : తీరప్రాంత వృక్షాలు కూడా త్రవ్వకం వల్ల నష్టమవుతున్నాయి. ఇవి నేల కోతను నియంత్రించే ప్రకృతి యొక్క కవచాలు.

సుస్థిర పరిష్కారాలు

1. ప్రత్యామ్నాయాలు: నది ఇసుకకు బదులుగా “ఎం-సాండ్” (Manufactured Sand) ఉపయోగించాలి. ఇది రాళ్లను నూరి తయారుచేసే ప్రక్రియ. ఇంకా, నిర్మాణ వ్యర్థాలను పునర్వినియోగం చేయడం వల్ల ఇసుకపై ఆధారపడే పరిస్థితిని తగ్గించవచ్చు.

2. కఠినమైన నియమాలు: తవ్వకానికి స్పష్టమైన పరిమితులు విధించాలి. పర్యావరణ ప్రభావ అంచనా (EIA) లేకుండా ఎటువంటి అనుమతులు ఇవ్వకూడదు.

3. సామాజిక బాధ్యత: స్థానిక సమాజాలను పాలుపంచుకోవడం, వారికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడం.

4. సాంకేతికత: డ్రోన్లు, జిఐఎస్ మ్యాపింగ్ ద్వారా అక్రమ తవ్వకాన్ని నిరోధించడం. అభివృద్ధి మరియు పర్యావరణ సంరక్షణ రెండింటినీ సమతుల్యం చేయడం పెద్ద సవాలు. ప్రభుత్వం, ప్రజలు, నిర్మాతలు కలిసి పనిచేస్తే మాత్రమే ఇసుక వనరులను సుస్థిరంగా నిర్వహించవచ్చు. ప్రకృతిని పరిరక్షించడం ద్వారా మనం భవిష్యత్ తరాలకు ఆరోగ్యకరమైన జీవన శైలిని, పరిశుభ్రమైన వాతావరణాన్ని, మరియు మౌలిక వనరులను అందించగలుగుతాము. ప్రకృతి మన జీవితానికి ఆధారభూతం. దీనిని నాశనం చేయకుండా, బాధ్యతాయుతంగా వాడుకోవడం మనందరి కర్తవ్యంగా భావించాలి. కాబట్టి, ప్రస్తుత తరం నుండి భవిష్యత్ తరాలకు సహజ వనరులను సమతుల్యంగా అందించడానికి పర్యావరణ అనుకూల చర్యలు తీసుకోవడం అత్యవసరం.

ప్రతీకార సుంకాలతో అమెరికాకు ఆర్థికమాంద్యం భారతదేశానికి అవకాశమా?

జి. మహేష్, బి.బి.ఏ. (తృతీయ)

అమెరికా గతంలో ఎన్నో ఆర్థిక మాంద్యాలను ఎదుర్కొంది. 1930లో సంభవించిన మాంద్యం (Great Depression) ఆర్థిక వ్యవస్థపై తీవ్రమైన ప్రభావాన్ని చూపింది. అప్పట్లో, “స్మూత్ హావ్లీ” (Smoot-Hawley Tariff Act) చట్టం ద్వారా అమెరికా భారీగా దిగుమతి సుంకాలను విధించింది. దీని ఫలితంగా ఇతర దేశాలు కూడా ప్రతిస్పందించి, అమెరికా వస్తువులపై అధిక సుంకాలు విధించాయి. ఈ చర్య అంతర్జాతీయ వాణిజ్యాన్ని కదిలిపోయేలా చేసింది, చివరకు ఆర్థిక మాంద్యాన్ని మరింత తీవ్రతరం చేసింది.

ప్రస్తుత పరిస్థితి

డొనాల్డ్ ట్రంప్ అధ్యక్షతన, అమెరికా మరోసారి భారీ వాణిజ్య సుంకాలను అమలు చేసింది. ముఖ్యంగా, చైనా, మెక్సికో, కెనడా వంటి దేశాల నుంచి దిగుమతులపై అదనపు సుంకాలను విధించింది. భారత్తో పోలిస్తే ఆసియాలోని పలు దేశాలపై ట్రంప్ ప్రభుత్వం అధిక సుంకాలు విధించింది. ఈ కారణంగా, ఆ దేశాల్లో ఉత్పత్తి చేయడం వ్యయభారం కావడంతో, అనేక బహుళజాతి కంపెనీలు (MNCs) తమ ఉత్పత్తి కేంద్రాలను మార్చే అవకాశం వచ్చింది.

భారతదేశానికి లబ్ధి

ఈ తరుణంలో, భారత్ వంటి దేశాలు పెద్ద మొత్తంలో విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షించే అవకాశముంది. అమెరికా-

చైనా వాణిజ్య యుద్ధం కారణంగా అనేక సంస్థలు తమ ఉత్పత్తి కేంద్రాలను వేరే దేశాలకు మార్చాలని చూస్తున్నాయి. ఇలాంటి సందర్భంలో, భారత ప్రభుత్వ విధానాలు వ్యాపార అనుకూలంగా ఉంటే, పలు అంతర్జాతీయ కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తి యూనిట్లను భారత్లో ఏర్పాటు చేయడానికి ఆసక్తి చూపుతాయి.

భారతీయ ఉద్యోగులపై ప్రభావం

అమెరికా తన దేశీయ పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ హెచ్-1బీ వీసా విధానాలను కఠినతరం చేసింది. ఇది భారతీయ టెకీలపై ప్రత్యక్ష ప్రభావాన్ని చూపించింది. ఇప్పటికే అమెరికాలో పనిచేస్తున్న భారతీయులకు తమ ఉద్యోగ భద్రత పై భయాందోళనలు పెరిగాయి. “వెనక్కి వెళ్ళొద్దు! వెళ్ళితే తిరిగి వచ్చే అవకాశం ఉండదు” అని అక్కడి సంస్థలు హెచ్చరిస్తున్నాయి. దీంతో, భారతీయ ఐటీ నిపుణులు తమ డాక్యుమెంట్లను వెంట తీసుకెళ్లాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

వాణిజ్య యుద్ధాల ప్రభావం కేవలం అమెరికా, చైనా దేశాలకే పరిమితం కాదు. ఇది ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను గంభీరంగా ప్రభావితం చేయగలదు. గతంలో మాదిరిగానే, అధిక సుంకాలు విధించడం వల్ల అమెరికా కూడా మాంద్యాన్ని ఎదుర్కొనాల్సి రావచ్చు. అయితే, భారతదేశం తన వాణిజ్య విధానాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేస్తే, విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షించి, ఈ ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని అవకాశంగా మార్చుకోవచ్చు.

జీవితాన్ని ఆస్వాదించడం ఎలా? యద్దనపూడి సులోచనారాణి ఆలోచనలు

3. లోకేంద్ర, బి.ఎస్సీ. (ప్రథమ)

యద్దనపూడి సులోచనారాణి - పరిచయం

తెలుగు సాహిత్యంలో విప్లవాత్మక మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టిన ప్రముఖ రచయిత్రి యద్దనపూడి సులోచనారాణి. సాంప్రదాయ బంధాలను, సమాజపు విలువలను సున్నితమైన శైలిలో చెబుతూ, యువతరాన్ని ఆకర్షించిన సాహిత్య ప్రభంజనం ఆమెది. 'ఆకాశదీపం', 'ఒకింత ఈ మాయ', 'మీరా' వంటి నవలలు ప్రజాదరణ పొందాయి. ఆమె రచనల్లో భావోద్వేగాలు, ఆత్మవిశ్వాసం, జీవిత తత్వం స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. ఈ సంభాషణలో, జీవితాన్ని ఆనందంగా గడిపేందుకు ఆమె ఇచ్చిన చక్కటి సూచనలను చూద్దాం.

ప్రశ్న: ఎంతో జీవితాన్ని చూసిన మీరు, రచయిత్రిగా, ప్రసిద్ధి చెందిన వ్యక్తిగా, తోటివారికి మీ అనుభవం నుంచి ఇచ్చే సలహా ఏమిటి?

సులోచనారాణి సమాధానం:

1. జీవితం - ఒక దైవిక వరప్రసాదం

“ఒక్క విషయం బాగా గుర్తుంచుకోండి! మనిషికి భగవంతుడు ఇచ్చిన ప్రసాదం ఈ జీవితం!

వంద సంవత్సరాల వెనక మనం లేం! వంద సంవత్సరాల ముందు ఉండం. యోగ నిద్రలో క్షణంలో వెయ్యో వంతు, కళ్ళు తెరిచి ఈ అద్భుతమైన సృష్టిని చూడటానికి మనకి దక్కిన ఈ అపురూపమైన అవకాశాన్ని, ఈర్యాసూయలతో, వ్యర్థ పంతాలతో చేయి జార్చుకోవద్దు!”

2. క్షణజీవితం - ఇస్టీన్ మీద జారే రేపడి

“ప్రతిరోజూ ప్రతి నిమిషం, ప్రతి సెకనూ, మన చేతిలోంచి జారిపోయి ఇక తిరిగిరాదు. మనది అనుకున్న మన ఈ శరీరం కూడా మనది కాదు! మన తాత ముత్తాతల

రక్తంతో మనకి ఈ శరీరం వచ్చింది. ఈ జీవనధారని మన పిల్లలకి అందించి మనం వెళ్లిపోవాల్సినవాళ్ళం.”

3. సామూహిక జీవితం - ఎందుకు ఈ గొడవలు?

“మనకెందుకు ఈ కొట్లాటలు! మనకెందుకు ఈ పరస్పర ద్వేషాలు! వాటిని వదిలేసి, మనం సుఖంగా బ్రతకటానికి ప్రయత్నం చేసి, ఎదుటివారిని సుఖంగా బ్రతకనిద్దాం.

మనం మళ్ళీ పొందలేని ఈ జీవితాన్ని, 'జీవిస్తున్నాం' అనే స్పృహతో ఆనందంగా బ్రతుకుదాం!”

4. ప్రయాణికుల భావన - రైల్వే స్టేషన్ ఉపమానం

“మనమంతా రైల్వే వెయిటింగ్ రూమ్ లో కూర్చున్న ప్రయాణికులం. ఎవరి రైలు వస్తే వారు వెళ్లిపోతాం. ఈ కుర్చీలు, బెంచీలు, కర్సెన్లు మనవి కావు అని తెలుసుకుంటే, ఆనందంగా బ్రతకగలుగుతాం! ఈ ప్రపంచంతో ఎందుకు గొడవ? వెళ్లిపోవాల్సినవాళ్ళం, ఇక్కడి వస్తువులకు అంటి పెట్టుకోవడం ఎందుకు?”

5. అంతిమ సందేశం - శాంతి & సంతోషం

“మనశ్శాంతిగా ఉన్నంతలో బ్రతకటమే ధ్యేయం చేసుకుంటే, మీకు, మీ ఇంట్లోవారికి, మీ పక్కంటి వారికీ, సమాజంలో అందరికీ సుఖశాంతిలు, సంతోషం లభిస్తాయి.”

కీలకాంశాలు:

జీవితాన్ని క్షణజీవితం గా భావించండి. స్వార్థం, ద్వేషం వదిలి, సహజీవన భావనతో ముందుకు సాగండి. ప్రతి క్షణాన్ని స్పృహతో, కృతజ్ఞతతో ఆస్వాదించండి!

డోనాల్డ్ ట్రంప్ 'గోల్డ్ కార్డ్' వీసా

ఎం. శ్రావణి, బి.ఎస్సీ. (తృతీయ)

అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రవేశపెట్టబోతున్న "గోల్డ్ కార్డ్" వీసా విధానం పలు చర్చలకు దారితీస్తోంది. ఇది పౌరసత్వాన్ని సంపాదించాలనుకునే ధనిక విదేశీయులకు ప్రత్యక్ష మార్గంగా మారనుంది. ఇప్పటివరకు అమలులో ఉన్న ఇబి-5 వీసా కింద రూ. 9 కోట్లు (దాదాపు 1.05 మిలియన్ డాలర్లు) పెట్టుబడి పెట్టినవారికి గ్రీన్ కార్డు లభించేది. వారు అమెరికన్లకు కనీసం 10 ఉద్యోగాలు కల్పించాల్సిన అవసరం ఉండేది.

కానీ ట్రంప్ కొత్త "గోల్డ్ కార్డ్" విధానంలో ఏకంగా రూ. 43 కోట్లు (5 మిలియన్ డాలర్లు) చెల్లించినవారికి నేరుగా పౌరసత్వం దక్కనుంది. ఇందులో ఉద్యోగాల కల్పన, వ్యాపారం స్థాపన వంటి షరతులు ఉండకపోవచ్చు. ఇది అమెరికా ఖజానా ఆదాయాన్ని పెంచడానికి ఉద్దేశించిన చర్యగా ట్రంప్ స్వయంగా వెల్లడించారు.

ఈ విధానం నైపుణ్యం ఉన్నవారికన్నా సంపన్నులను లక్ష్యంగా చేసిందని విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. ప్రస్తుతం అమెరికాలో 10 లక్షల మందికి పైగా భారతీయులు గ్రీన్ కార్డు కోసం వేచి ఉన్నారు. కానీ వారికీ ఈ విధానం ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. దేశాల వారీగా ఏడాదికి 25,620 వీసాలు మాత్రమే ఇచ్చే వరిమితి వల్ల భారతీయులు మరింత వెనకబడే ప్రమాదం ఉంది.

ఇబి-5 వీసా కింద ప్రతి ఏడాది 10,000 వీసాలు జారీ అయ్యేవి. దీనిలో 3,000 వీసాలు నిరుద్యోగ ప్రాంతాల్లో పెట్టుబడులకు కేటాయించేవారు. గోల్డ్ కార్డ్ విధానం వల్ల ఇప్పటికే ఉన్న ఈ సమానత్వ లక్ష్యాలు దెబ్బతింటాయని విశ్లేషకులు పేర్కొంటున్నారు.

ఇలాంటి వీసా పథకాలు స్పెయిన్, గ్రీస్, మాల్డీవులు వంటి దేశాల్లో ఇప్పటికే అమలులో ఉన్నాయి. కానీ ట్రంప్ ప్రతిపాదిస్తున్న విధానం అత్యంత ఖరీదైనదిగా మారనుంది.

అమెరికాలో పన్నుల వ్యవస్థ కఠినంగా ఉండటంతో గోల్డ్ కార్డ్ ద్వారా వచ్చిన వారిని పన్నుల చట్టాలు తప్పించలేక పోవచ్చు.

ముఖ్యమైన సమాచారం:

గోల్డ్ కార్డ్ వీసా ఖర్చు: రూ. 43 కోట్లు, ఇబి-5 వీసా ఖర్చు: రూ. 9 కోట్లు

గ్రీన్ కార్డు కోసం వేచిచూస్తున్న భారతీయులు: 10 లక్షలకు పైగా వారీగా వీసాలు (ప్రతి దేశం): 25,620

ఇబి-5 వార్షిక లిమిట్: 10,000 వీసాలు

ఈ విధానం ధనవంతులకు ప్రత్యక్ష ప్రయోజనం కలిగించగలగడం ద్వారా సామాన్య వలసదారులకు తీవ్రమైన అన్యాయంగా మారే అవకాశముంది.

హృదయం ఎందుకు స్పందించదు!

ఆర్. చరణ్, బి.ఎస్సీ. (ద్వితీయ)

క్రికెట్ కోసం ఎదురు చూసేవారికి రైతు చావు ఎందుకు కనిపించదు?

వికెట్ పడితే భయపడుతావు, కానీ వర్షం లేక పంట ఎండితే నీ హృదయం ఎందుకు కరగదు?

స్టేషియంలో చప్పట్లు వినిపిస్తావు, కానీ పొలంలోని ఆర్తనాదం ఎందుకు నీ చెవిని చేరదు?

టీవ్ ఇండియాకు ఎంకరేజ్ ఇస్తావు, కానీ ఇండియాను పోషించే రైతుకు ఒక్క ప్రార్థన కూడా ఎందుకు లేదు?

బ్యాట్-బాల్ సోర్సు గుర్తుంటే, రైతు ఆత్మహత్యల సంఖ్య ఎందుకు గమనించలేదా నీవు?

దేశభక్తి అంటే క్రికెట్ మాత్రమేనా? అన్నం పెట్టే భూమిని ఎందుకు మరిచిపోతావు?

ਦਿੱਲੀ ਵਿਆਜ

अनुक्रमणिका

1. रानी झाँसी लक्ष्मीबाई - डि. हेमवर्षिणि 1
2. श्रीकृष्णदेवराय - अब्दुल चिरंजीवी 2
3. रतन टाटा - पि. नईम खान 3
4. डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम - पि. नईम खान 3
5. आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस : भविष्य की नई क्रांति - मोहम्मद तुबाना कौसर 4
6. इलेक्ट्रिक वाहनों (ईवी) का मूल्यांकन - शेक असदुद्दीन 5
7. संघर्ष की शक्ति : सफलता की कुंजी - एस. विजयलक्ष्मि 6
8. महिला सुरक्षा - वै. वेंकट नाग ज्योति 7
9. महाकुंभ (प्रयागराज) - 2025 - डि. जैदीप 8
10. शिवाजी के पूर्वज - शेक.हेच. बिलाल 8
11. समय का महत्व - के. सत्यानंदम 9
12. ऑफिस के रंग-बिरंगे किस्से - ए. मोहना 10
13. भारत-पाकिस्तान युद्ध और संघर्ष - सिहेचं. जाह्नवी 11

रानी झाँसी लक्ष्मीबाई

डि. हेमवर्षिणि

लक्ष्मीबाई का जन्म वाराणसी में 19 नवंबर

प्रथम वि.एसमि.(C.S.), 715

1828 को हुआ था। उनका बचपन का नाम मणिकर्णिका था लेकिन प्यार से उन्हें मनु कहा जाता था। उनकी माँ का नाम भागीरथीबाई और पिता का नाम मोरोपंत तांबे थे। मोरोपंत एक मराठी थे और मराठा बाजीराव की सेवा में थे। माता भागीरथीबाई एक सुसंस्कृत, बुद्धिमान और धर्मान्वित स्वभाव की थी तब उनकी माँ की मृत्यु हो गयी। घर में मनु की देखभाल के लिए कोई नहीं था। इसलिए पिता मनु को अपने साथ पेशवा बाजीराव द्वितीय के दरबार में ले जाने लगे। जहाँ चंचल और सुंदर मनु को सब लोग उसे प्यार से 'छबीली' कहकर बुलाने लगे। मनु ने बचपन में शारंगों की शिक्षा के साथ शस्त्र की शिक्षा भी ली। सन् 1842 में उनका विवाह झाँसी के मराठा शासित राजा गंगाधर राव नेवालकर के साथ हुआ और वे झाँसी की रानी बनीं। विवाह के बाद उनका नाम लक्ष्मीबाई रखा गया। सितंबर 1851 में रानी लक्ष्मीबाई ने एक पुत्र को जन्म दिया।

परंतु चार ब्रितानी राज ने अपनी राज्य हड़प नीति के तहत बालक दामोदर राव के खिलाफ़ अदालत में मुकदमा दायर कर दिया। हालांकि मुकदमे में बहुत हुई, परंतु इसे खारिज कर दिया गया। ब्रितानी अधिकारियों ने राज्य का खजाना खर्च में से काटने का फ़रमान जारी कर दिया। इसके परिणाम स्वरूप रानी को झाँसी का किला छोड़कर झाँसी के रानीमहल में जाना पड़ा। पर रानी लक्ष्मीबाई ने हिम्मत नहीं हारी और उन्होंने हरहाल में झाँसी राज्य की रक्षा करने का निश्चय किया।

झाँसी 1857 के संग्राम का एक प्रमुख केन्द्र बन गया जहाँ हिंसा भड़क उठी। रानी लक्ष्मीबाई ने झाँसी की सुरक्षा की सुदृढ़ करना शुरू कर दिया

और एक स्वयंसेवक सेना का गठन प्रारंभ किया। इस सेना में महिलाओं की भर्ती की गयी और उन्हें युद्ध का प्रशिक्षण दिया गया। साधारण जनता ने भी इस संग्राम में सहयोग दिया। झलकरीबाई जो लक्ष्मीबाई की हमशक्ल थी को उसने अपनी सेना में प्रमुख स्थान दिया।

1857 के सितंबर तथा अक्टूबर के महीनों में पड़ोसी राज्य ओरछा तथा दतिया के राजाओं ने झाँसी पर आक्रमण कर दिया। रानी ने सफलतापूर्वक इसे विफल कर दिया। 1858 के जनवरी माह में ब्रितानी सेना ने झाँसी की ओर बढ़ना शुरू कर दिया और मार्च के महीने में शहर (पर कब्जा कर दिया) को घेर लिया। दो हफ्तों की लड़ाई के बाद ब्रितानी सेना ने शहर पर कब्जा कर लिया। परंतु रानी दामोदर राव के साथ अंग्रेजों से बच कर भाग निकलने में सफल हो गयी। रानी झाँसी से भाग कर कालपी पहुँची और तांत्या टोपे से मिली।

तांत्या टोपे और रानी की संयुक्त सेनाओं ने ग्वालियर के विद्रोही सैनिकों की मदद से ग्वालियर के एक खिले पर कब्जा कर लिया। बाजीराव प्रथम के वंशज अली बहादुर द्वितीय ने भी रानी लक्ष्मीबाई का साथ दिया और रानी लक्ष्मीबाई ने उन्हें राखी भेज थी इसलिए वह भी इस युद्ध में उनके साथ शामिल हुए। 18 जून 1858 को ग्वालियर के पास कोटा की (समय) सहाय में ब्रितानी सेना से लड़ते-लड़ते रानी लक्ष्मीबाई की मृत्यु हो गई। लड़ाई की रिपोर्ट में ब्रितानी जनरल ह्यूरोज ने टिप्पणी की रानी लक्ष्मीबाई अपनी संदरता, चालाकी और दृढ़ता के लिए उल्लेखनीय तो थी ही, विद्रोही नेताओं में सबसे अधिक खतरनाक भी थी।

श्रीकृष्णदेवराय

अन्नम चिरंजीवी

क्रम संख्या 1012

श्रीकृष्णदेवराय (1509-1529) विजयनगर साम्राज्य के सबसे महान सम्राटों में से एक थे। वे तुलुवा वंश के शासक थे और अपने वीरता, प्रशासनिक क्षमता और कला-संस्कृति के संरक्षण के लिए प्रसिद्ध थे।

राज्य विस्तार और विजय अभियान

कृष्णदेवराय ने अपने शासन काल में कई युद्ध लड़े और विजयनगर साम्राज्य का विस्तार किया। उन्होंने बहमनी मुल्लानों और उड़ीसा के राजपति शासकों को पराजित किया। 1510 में उन्होंने बीजापुर के मुल्लान को हराकर रायचूर पर कब्जा किया। उन्होंने कोडवीडु और ओडिशा पर भी विजय प्राप्त की।

प्रशासन और प्रजा-हितैषी नीतियाँ

कृष्णदेवराय एक कुशल प्रशासक थे। उन्होंने कृषि, सिंचाई, व्यापार और कानून-व्यवस्था को मजबूत किया। उनके शासन में विजयनगर साम्राज्य आर्थिक और सांस्कृतिक रूप से समृद्ध हुआ। उन्होंने कई मंदिरों का निर्माण कराया, जिनमें हम्पी का विठल मंदिर प्रसिद्ध है।

साहित्य और संस्कृति का संरक्षण

कृष्णदेवराय स्वयं एक महान कवि और साहित्य प्रेमी थे। उन्होंने संस्कृत और तेलुगु भाषा को प्रोत्साहित किया। उनकी सबसे प्रसिद्ध रचना 'आमुक्तमाल्यदा' है, जो तेलुगु में लिखी गई एक उत्कृष्ट काव्य रचना है। उनके दरबार में 'अब्जदिगाज' नामक आठ प्रसिद्ध कवि थे, जिनमें अल्लसानी पेड़ना प्रमुख थे।

मृत्यु और विरासत

1529 में कृष्णदेवराय की मृत्यु गई, लेकिन उनकी नीतियाँ और उपलब्धियाँ विजयनगर साम्राज्य की नींव को मजबूत कर गईं। आज भी उन्हें दक्षिण भारत के महानतम सम्राटों में गिना जाता है।

निष्कर्ष

श्रीकृष्णदेवराय ने विजयनगर साम्राज्य को अपनी वीरता, बुद्धिमानी और न्यायप्रियता से स्वर्ण युग तक पहुँचाया। वे न केवल एक शक्तिशाली योद्धा थे बल्कि एक संवेदनशील कवि और कुशल प्रशासक भी थे।

रतन टाटा

रतन टाटा (28 दिसंबर 1937 - 9 अक्टूबर 2024) भारतीय उद्योगपति थे जो टाटा समूह और टाटा संस्था के अध्यक्ष के रूप में कार्य किया। वे 1991 से 2012 तक टाटा समूह के अध्यक्ष थे जो भारत की सबसे बड़ी व्यापारिक इकाई है।

इसके अतिरिक्त अक्टूबर 2016 से फरवरी 2017 तक वे समूह के कार्यकारी अध्यक्ष भी रहे। उनके नेतृत्व में टाटा समूह ने वैश्विक स्तर पर विस्तार किया और कई महत्वपूर्ण अधिग्रहण किए।

2000 में तीसरा सर्वोच्च नागरिक सम्मान पद्मभूषण प्राप्त करने के बाद, 2008 में उन्हें भारत का दूसरा सर्वोच्च नागरिक सम्मान पद्मविभूषण मिला। उम्र संबंधी बीमारी के कारण 2024 में उनकी मृत्यु हो गई।

रतन टाटा, नवल टाटा के पुत्र थे, जिन्हें रतनजी टाटा ने गोद लिया था। रतनजी टाटा, जमशेदजी टाटा के पुत्र और टाटा समूह के संस्थापक थे। उन्होंने कॉर्नेल यूनिवर्सिटी के कॉलेज ऑफ आर्किटेक्चर से आर्किटेक्चर में स्नातक की डिग्री प्राप्त की। उन्होंने 1961 में टाटा समूह में शामिल होकर टाटा स्टील के वर्क फ्लोर पर काम किया।

बाद में, 1991 में जो आरडी टाटा के सेवानिवृत्त होने पर वे टाटा संस्था के अध्यक्ष बने। उनके कार्यकाल के दौरान टाटा समूह ने टैटली, जगु आर लैंड रोवर और कोरस का अधिग्रहण किया, जिसका उद्देश्य टाटा को एक बड़े पैमाने पर भारत-केंद्रित समूह से वैश्विक व्यवसाय में परिवर्तित करना था।

टाटा एक सामाजिकसेवी व्यक्ति भी थे।

पि. नईम खान, प्रथम बि.एससि.(C.S.), No. 0834

डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम

डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम को दुनिया एक महान वैज्ञानिक के रूप में जानती है।

वह भारत के 11 वे राष्ट्रपति थे। इसके अतिरिक्त वह इंडियन इंस्टीट्यूट ऑफ स्पेस साइंस एंड टेक्नॉलॉजी (IIST) के चांसलर पद पर रहे। देश के इस महान व्यक्तित्व को भारत का सर्वोच्च सम्मान 'भारत रत्न' से सम्मानित किया जा चुका है।

प्रेरणादायी भूमिका के कारण उन्हें भारत के 'मिसाइलमैन' की भी उपाधि मिली। जीवन में प्रेरणा का संचार करने वाले डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम के जीवन का संक्षिप्त परिचय प्रस्तुत है।

नागरिकत्व : भारतीय, राष्ट्रीयत्व : भारतीय, धर्म : इस्लाम, कार्यसंस्था : संरक्षण संशोधनआपि विकास संस्था प्रशिक्षण मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, रियाती : शास्त्रज्ञ, भारताये मजी राष्ट्रपती-पुरस्कार : पद्मभूषण, पद्मविभूषण, भारतरत्न, वडील : जैनुलाबदिन अब्दुल

पूण नाव : अदुल पाकीर जैनुलाबादन अब्दुल कलाम

शिक्षण

त्यांचे वडील रामेश्वरमला येणारथा यांत्रिकरूंना होडीतून धनुष्कोडीला नेया आणव्याचा व्यवसाय करीत डॉ. कलाम यांनी आपले शालेय शिक्षण रामनाथपुरम्ला पूर्ण केले. लहान वयातच वडिलांये छत्र गमावल्याने डॉ. कलाम गावात वर्तमानपत्रे विकून, तसेच अन्य लहान मोठी कामे करून पैसे कमवीत व घरी मदत करीत. त्यांचे बालपण खूप कष्टात गेले.

आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस - भविष्य की नई क्रांति

आज हम एक ऐसे युग में रहे हैं जहाँ तकनीक हर दिन नए आयाम स्थापित कर रही है। इसी

तकनीकी क्रांति का सबसे चर्चित पहलू है। आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस। यह केवल विज्ञान-कथाओं तक सीमित नहीं रह गया है। बल्कि हमारे जीवन का अभिन्न हिस्सा बन चुका है।

आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस क्या है?

आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस यानी कृत्रिम बुद्धिमत्ता एक ऐसी तकनीक है। जिसमें कंप्यूटर और मशीनें इंसानों की तरह सोचते, निर्णय लेने और सीखने की क्षमता प्राप्त कर रही है। यह मशीन लर्निंग और डीप लर्निंग जैसी आधुनिक तकनीकों पर आधारित होती है।

एआई के अनेखे उपयोग

आज के दौर में एआई हर क्षेत्र में अपनी छाप छोड़ रहा है।

1. स्वास्थ्य क्षेत्र में क्रांति

एआई की मदद से डॉक्टर रोगों का जल्दी और सटीकता लगा सकते हैं। रोगाटिक सर्जरी और मोडिकल डैल्टाट्रस इस क्षेत्र में बड़ा बदलाव ला रहे हैं।

2. शिक्षा में बदलाव

स्मार्ट क्लासरूम, पर्सनलाइज्ड लर्निंग और ऑनलाइन एजुकेशन प्लेटफॉर्म एआई से और भी प्रभावी बन रहे हैं। अब हर छात्र को आपकी जरूरत के अनुसार शिक्षा मिल सकती है।

3. बिजनेस और मार्केटिंग में उपयोग

बड़ी कंपनियां ग्राहक की पसंद को समझने के लिए एआई का उपयोग कर रही हैं। विज्ञापन, ऑनलाइन शॉपिंग और कस्टमर सपोर्ट में एआई ने नया मुकाम हासिल किया है।

मोहम्मद तुबना कौशर
वि.एससि. (A.I.&M.L.), 1006

4. मनोरंजन और सोशल मीडिया

नेटफ्लिक्स, यूट्यूब और अन्य प्लेटफॉर्म एआई का उपयोग कर आपके पसंदीदा कंटेंट को आपके सामने प्रस्तुत करते हैं। एआई के जरिए संगीत, फिल्मों और वीडियो गेम्स भी अधिक इंटरेक्टिव हो गए हैं।

क्या एआई एक खतरा है?

जहाँ एआई ने जीवन को आसान बनाया है, वहीं यह कुछ चुनौतियां भी लेकर आया है। ऑटोमेशन के कारण नौकरियों पर खतरा मंडरा रहा है, और डेटा सुरक्षा को लेकर भी चिंताएँ बढ़ से रही हैं। विशेषज्ञों का मानना है कि यदि एआई का सही ढंग से उपयोग किया जाए तो यह मानव समाज के लिए वरदान साबित होगा।

भविष्य की ओर कदम

एआई लगातार विकसित हो रहा है और आने वाले वर्षों में इसकी संभावनाएं अनंत होंगी। हमें इसे एक उपकरण के रूप में देखना चाहिए, जिससे हम अपने कार्यों को और बेहतर बना सकें।

निष्कर्ष

आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस हमारे भविष्य का अभिन्न हिस्सा बन चुका है। यह हमारी क्षमताओं को बढ़ाने और जीवन को आसान बनाने में सहायक हो सकता है, बरतें कि हम इसका सही उपयोग करें। यह न केवल विज्ञान और तकनीक के लिए, बल्कि समाज के हर क्षेत्र के लिए एक नया युग लेकर आया है।

‘क्या आप तैयार हैं इस क्रांति का हिस्सा बनने के लिए?’

इलेक्ट्रिक वाहनों (ईवी) का मूल्यांकन

षेक असदुद्दीन

वि.एस.सि. (A.I.), 1029

इलेक्ट्रिक वाहनों का भविष्य में बहुत बड़ा महत्व होने वाला है। यह पर्यावरण के अनुकूल और ऊर्जा की बचत करने वाले वाहन हैं। आइए इलेक्ट्रिक वाहनों के कुछ मुख्य बिंदुओं पर नजर डालेंगे।

इलेक्ट्रिक वाहनों के फायदे

1. पर्यावरण के अनुकूल : इलेक्ट्रिक वाहन शून्य उत्सर्जन के साथ आते हैं, जो वायु प्रदूषण को कम करने में मदद करते हैं।
2. ऊर्जा की बचत : इलेक्ट्रिक वाहन पेट्रोल या डीजल की तुलना में बहुत कम ऊर्जा की खपत करते हैं।
3. कम ऑपरेंटिंग लागत : इलेक्ट्रिक वाहनों की ऑपरेंटिंग लागत पेट्रोल या डीजल वाहनों की तुलना में बहुत कम होती है।
4. शांत और स्मूर्ध राइड : इलेक्ट्रिक वाहन शांत और स्मूर्ध राइड प्रदान करते हैं।

इलेक्ट्रिक वाहनों के नुकसान

1. चार्जिंग इंफ्रास्ट्रक्चर : इलेक्ट्रिक वाहनों के लिए चार्जिंग इंफ्रास्ट्रक्चर अभी भी विकसित किया जा रहा है।
2. बैटरी लाइफ : इलेक्ट्रिक वाहनों की बैटरी लाइफ अभी भी एक समस्या है; लेकिन नई तकनीकों के साथ यह समस्या कम हो रही है।
3. उच्च प्रारंभिक लागत : इलेक्ट्रिक वाहनों की प्रारंभिक लागत अभी भी उच्च है। लेकिन सरकारी सब्सिडी और टैक्स ब्रेनिफिट्स के साथ यह लागत कम हो रही है।

इलेक्ट्रिक वाहनों की भविष्य की संभावनाएँ

1. विश्व भर में अपनाने की दर में वृद्धि : इलेक्ट्रिक वाहनों की अपनाने की दर विश्व भर में बढ़ रही है।
2. नई तकनीकों का विकास : इलेक्ट्रिक वाहनों के लिए नई तकनीकों का विकास जारी है, जो उनकी दक्षता और प्रदर्शन में सुधार करेंगी।
3. सरकारी समर्थन : सरकारें इलेक्ट्रिक वाहनों को बढ़ावा देने के लिए विभिन्न प्रोत्साहन प्रदान कर रही हैं।

भारत में इलेक्ट्रिक वाहनों का भविष्य

भारत में इलेक्ट्रिक वाहनों का भविष्य उज्वल है। सरकार और कंपनियाँ इलेक्ट्रिक वाहनों को बढ़ावा देने के लिए लगातार काम कर रही हैं। आनेवाले वर्षों में इलेक्ट्रिक वाहनों की कीमत कम होने और चार्जिंग इंफ्रास्ट्रक्चर में सुधार होने की उम्मीद है।

निष्कर्ष

इलेक्ट्रिक वाहन भविष्य के लिए एक अच्छा विकल्प हो सकते हैं। उनके फायदे और नुकसान दोनों हैं, लेकिन नई तकनीकों और सरकारी समर्थन के साथ, वे एक आकर्षक विकल्प बन रहे हैं।

संघर्ष की शक्ति : सफलता की कुंजी

एस. विजयलक्ष्मी

प्रथम वि.एससि (A.I.), 1008

सफलता को अवसर एक सीधी राह के रूप में देखा जाता है - कड़ी मेहनत करो, लक्ष्य हासिल करो और जीत का जश्र मनाओ। लेकिन हकीकत इससे अलग होती है। यह एक यात्रा है जिसमें बाधाएँ, असफलताएँ और संदेह के क्षण आते हैं। जो लोग इन सबके बावजूद आगे बढ़ते रहते हैं, वे ही वास्तव में सफल होते हैं। इसे ही संघर्ष कहते हैं।

संघर्ष का महत्व

संघर्ष केवल मेहनत करने का नाम नहीं है, बल्कि यह विपरीत परिस्थितियों में भी अपने लक्ष्य के प्रति समर्पित रहने की शक्ति है। महान व्यक्तित्व जैसे थॉमस एडिसन, जिन्होंने हजारों बार असफल होने के बाद बल्ब का आविष्कार किया, या जे.के. रोलिंग, जिन्हें कई बार टुकराया गया लेकिन फिर भी उन्होंने हैरी पॉटर सीरीज प्रकाशित करवाई - ये सभी इस बात का प्रमाण हैं कि निरंतर प्रयास ही सफलता की कुंजी है।

चुनौतियों से पार पाना

जीवन अनगिनत मुश्किलों से भरा हुआ है - सै क्षणिक कठिनाइयाँ, व्यक्तिगत असफलताएँ, या करियर से जुड़ी समस्याएँ। लेकिन हर चुनौती हमें मजबूत बनने का मौका देती है। हमें अपनी सोच ऐसी बनानी चाहिए कि हम असफलताओं को हार नहीं, बल्कि सीखने का अवसर समझें। उदाहरण के लिए, यदि कोई छात्र परीक्षा में अच्छा प्रदर्शन नहीं कर पाता, तो उसे हार मानने के बजाय अपनी गलतियों का विश्लेषण करना चाहिए और अगली बार बेहतर तैयारी करनी चाहिए।

छात्र जीवन में संघर्ष का महत्व

छात्रों के लिए संघर्ष अत्यंत आवश्यक है। याहे परीक्षा की तैयारी हो, सह-पाठ्यक्रम गतिविधियों को संभालना हो, या सामाजिक दबाव का सामना करना हो - संघर्ष की भावना हमें कॉलेज जीवन में सफल होने में मदद करती है। निरंतर अभ्यास, आत्म-अनुशासन और समर्पण की आदत डालकर हम अपने लक्ष्य प्राप्त कर सकते हैं।

निष्कर्ष

संघर्ष ही सफलता का सबसे महत्वपूर्ण कारक है। यह मायने नहीं रखता कि आप कितनी बार गिरते हैं, बल्कि यह महत्वपूर्ण है कि आप हर बार उठकर फिर से आगे बढ़ें। एक छात्र के रूप में, यदि हम संघर्ष की भावना की अपनाते हैं, तो न केवल हम अपनी पढ़ाई में सफल होंगे, बल्कि जीवन के हर क्षेत्र में भी आगे बढ़ पाएँगे। इसलिए, निरंतर प्रयास करते रहें, खुद पर विश्वास रखें, और सफलता आपके कदम चूमेगी।

महिला सुरक्षा

बि. वेकट नाग त्रिवेणी

महिला सुरक्षा : एक महत्वपूर्ण विषय

बि.एससि.(A.I.), 1009

आज के दौर में महिलाओं की सुरक्षा एक गंभीर मद्दा है। जिस पर जागरूकता और सतर्कता वेहद जरूरी है। महिला सुरक्षा केवल शारीरिक सुरक्षा तक सीमित नहीं है, बल्कि इसमें आनलाइन सुरक्षा, कार्यस्थल पर सुरक्षा और सार्वजनिक स्थलों पर आत्मरक्षा के उपाय भी शामिल हैं।

1. व्यक्तिगत सुरक्षा

- * सतर्क रहें : सार्वजनिक स्थानों पर हमेशा अपने आसपास के माहौल समझें।
- * समूह में पाजा करें : यदि संभव हो, तो शल के समय अकेले याजा करने से बचे।
- * आपत्कालीन नंबर सेवा करें : पुलिस, परिजनों और भयेसेमंद दोस्तों के नंबर हमेशा आसानी से अलब्ध रखें।
- * आत्मरक्षा सीखें : बेसिक सेलत-डिफेंस तकनीक सीखें और सुरक्षा उपकरण (जैसे पेपर स्पे) साथ रखें (यदि कानूनी रूप से अनुमति हो)

2. आनलाइन सुरक्षा

- * गोपनीयता बनाए रखें : सोशल मीडिया अकाउंट्स को प्राइवेट रखें।
- * व्यक्तिगत जानकारी साझा करने से बचें : इंटरनेट पर अनजान लोगों से बातचीत करते समय सावधानी करें।
- * साइबर अपराध की शिकायत करें : किसी भी तरह की आनलाइन धमकी या अनुचित व्यवहार की रिपोर्ट करें।

3. सार्वजनिक स्थानों पर सुरक्षा

- * सुरक्षित पाजा करें : केवल अधिकृत कैब या ट्रेनिंग सुविधा वाले सार्वजनिक परिवहन का उपयोग करें।
- * अपने मन की सुनें : यदि किसी स्थान या व्यक्ति से असहज महसूस हो, तो तुरंत वहाँ से हट जाएँ।
- * रोनी वाले स्थानों में रहें : सुनसान और अंधेरे इलाकों से बचें।

4. कार्यस्थल और शिक्षा संस्थानों में सुरक्षा

- * अपने अधिकार जानें : पौन अत्पीडन और भेदभाव के खिलाफ कानूनों की जानकारी रखें।
- * आवाज उठाएं : किसी भी प्रकार के अनुचित व्यवहार की शिकायत संबंधित अधिकारियों से करें।

- * सहायता लें : जरूरत पड़ने पर सहकारियों, दोस्तों या यरामरोदाताओं से मदद मांगें।

5. आपत्कालीन स्थिति के लिए तैयार रहें

- * सुरक्षा ऐप डाउनलोड करें : कई सरकारी और निजी ऐप्स हैं जो महिलाओं की सुरक्षा के लिए बनाए गए हैं।
- * परिवार को अपनी लोकेशन बताएं : जब भी रात में बाहर निकलें, अपने परिवार को अपनी लोकेशन की जानकारी है।
- * आत्मरक्षा को तरीके अपनाएं : कराटे, कुंग-फू या किसी भी प्रकार की मारोल् आर्ट का प्रशिक्षण लें।

निष्कर्ष

महिलाओं की सुरक्षा सिर्फ व्यक्तिगत मुद्दा नहीं बल्कि पूरे समाज की जिम्मेदारी है। आत्मरक्षा प्रशिक्षण, टेकनोलॉजी का उपयोग, साहस और कानूनों की जानकारी जैसे उपाय अपनाने से महिलाएँ अधिक स्वतंत्र और निडर होकर जीवन जी सकती हैं। सुरक्षित समाज सभी के सहयोग से ही संभव है। जब हर व्यक्ति महिलाओं की सुरक्षा सुनिश्चित करने की जिम्मेदारी लोए, तभी वास्तविक सामाजिक प्रगति हासिल की जा सकेगी।

महाकुंभ (प्रयागराज) -2025

2025 में उत्तर प्रदेश में प्रयागराज में हिन्दू धर्म का सबसे बड़ा त्योहार आयोजित किया जाएगा।

महत्त्व

महाकुंभ मेला, जो राक्षसों पर देवताओं की जीत का प्रतीक है, 2025 में 23 जनवरी से शुरू होकर 28 फरवरी तक एक बार 22 साल के आयोजन के रूप में आयोजित किया जाएगा। यह आयोजन प्रयागराज, हरिद्वार, उज्जैन और नासिक शहरों में आयोजित किया जाएगा, और यह हर 12 साल में आयोजित किया जाता है क्योंकि ऐसा माना जाता है कि देवताओं और राक्षसों के बीच अभूत की लड़ाई 12 साल तक चली थी। मालो क्षेत्र में गतिविधियाँ उत्तर प्रदेश राज्य सरकार द्वारा गठित मेला प्रशासन अधिकारियों द्वारा आखाड़ी की भूमि आवंटन के साथ शुरू हुईं।

आंगंतुक

महाकुंभ 2025 मेले में 400 मिलियन आंगंतुको के भाग लेने की उम्मीद है और इसमें संयुक्त अमेरिका, इंग्लैंड, फ्रांस और कई देशों से गणमान्य व्यक्ति शामिल होंगे।

- डि. जैदीप

बि.एससि. (बयोटेक्नोलॉजी) 507

शिवाजी के पूर्वज

ई. 1303 में अल्लाऊद्दीन खिलजी ने चित्तौड़ दुर्ग तोड़ा और रावल रत्नसिंह को मार डाला। उसकी मृत्यु के साथ ही मेवाड़ के गुहिलों की रावल शाखा का अंत हो गया। तब बहुत से राजपूत परिवार चित्तौड़ दुर्ग छोड़कर देश के अन्य भागों में चले गए। तब गुहिल वंश का एक क्षत्रिय राजकुमार सज्जनसिंह अथवा सुज्जनसिंह चित्तौड़ छोड़कर दक्षिण भारत को चला आया तथा अपने परिवार के साथ यहीं रहने लगा। दक्षिण भारत में ही उसका निधन हुआ।

सज्जनसिंह अथवा सुज्जनसिंह के कुछ वंशज खेती-बाड़ी करके उहरपूर्ति करने लगे तथा कुछ वंशज, दक्षिण के शासकों के लिए लड़ाइयाँ लड़ते हुए अपनी आजीविका अर्जित करने लगे। सज्जनसिंह की पांचवी पीढ़ी में अग्रसेन नामक एक वीर पुरुष हुआ जिसके दो पुत्र - कर्णसिंह तथा शुभकृष्ण हुए। कर्णसिंह के पुत्र भीमसिंह को बहमनी राज्य के सुल्तान ने घोरपड़े की उपाधि एवं मुधौल में 84 गाँवों की जागीर प्रदान की। इस कारण भीमसिंह के वंशज घोसडे कलहाण। शुभकृष्ण का पौत्र बापूजी भौंसले हुआ। बापूजी भौंसले का परिवार बेरूल (टलोर) गाँव में कारतकारी एवं पटेली का काम करता था। पटेल का काम कृषकों से भूमि का लगान वसूल करके उसे शाही खजाने में जमा करवाते का होता था। इन लोगों को महाराष्ट्र में पाटिल कहते थे।

षेक.हेच. बिलाल

हेटा साइन्स, दूसरा सेमिस्टर

क्रम संख्या 0934

युवा समय कैसे बर्बा करते हैं?

समय अमूल्य होता है, लेकिन आज की युवा पीढ़ी कई कारणों से अपना बहुमूल्य समय बर्बाद कर रही है। समय की बर्बादी न केवल उनके व्यक्तिगत विकास में बाधा डालती है, बल्कि उनके करियर और मानसिक स्वास्थ्य पर भी नकारात्मक प्रभाव डाल सकती है।

युवाओं के समय बर्बाद करने के मुख्य कारण

1. सोशल मीडिया और इंटरनेट की लत

आज के डिजिटल युग में, फेसबुक, इंस्टाग्राम, ट्विटर, यूट्यूब और अन्य सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म युवाओं के समय का बड़ा हिस्सा ले रहे हैं। घंटों तक सोशल मीडिया पर स्क्रॉल करते, रील्स और शॉर्ट वीडियो देखने से पढ़ाई और अन्य रचनात्मक कार्यों पर ध्यान नहीं दिया जाता।

2. मोबाइल गेम्स और ऑनलाइन गेमिंग

Pubg, Free Fire, Call of Duty और अन्य ऑनलाइन गेम्स की लत के कारण युवा अपने पढ़ाई, शारीरिक गतिविधियों और सामाजिक जीवन से दूर हो रहे हैं। गेमिंग की लत उन्हें मानसिक रूप से भी प्रभावित कर रही है।

3. वेब सीरीज और टीवी शो का अत्यधिक उपयोग

आजकल वेब सीरीज और ओटीटी प्लेटफॉर्म जैसे Netflix, Amazon Prime, Disney+Hotstar आदि पर समय बिताना एक आदत बन चुकी है। एक के बाद एक एपिसोड देखने की लत के कारण वे अपने महत्वपूर्ण कार्यों के टालते रहते हैं।

4. गैर-जल्दरी गपशप और व्यर्थ बातचीत

कई युवा अपना समय दोस्तों के साथ बिना मतलब की बातचीत और गॉसिप में गवां देते हैं। यह आदत न केवल समय की बर्बादी है, बर्बादी,

बल्कि यह अनावश्यक तनाव और अपवादों को भी जन्म देती है।

5. अनियोजित दिनचर्या और समय प्रबंधन की कमी

अगर दिनचर्या सही ढंग से बनाई जाए और उस पर काम किया जाए, तो समय को बचाया जा सकता है। लेकिन अधिकांश युवा बिना किसी योजना के दिन बिताते हैं, जिससे उनका समय अनावश्यक कार्यों में चला जाता है।

6. आलस्य और टालमटोल की आदत

कई युवा अपने महत्वपूर्ण कामों को कल पर टालते रहते हैं। यह टालमटोल की आदत उनके भविष्य पर नकारात्मक प्रभाव डाल सकती है, जिससे वे अपने लक्ष्य को प्राप्त करने में असफल हो सकते हैं।

7. नकारात्मक संगति और बुरी आदतें

गलत संगति में समय बिताने से युवा गलत दिशा में चले जाते हैं। इससे न केवल उनका समय बर्बाद होता है, बल्कि यह उनके व्यक्तित्व और भविष्य को भी प्रभावित करता है।

समय की बर्बादी को रोकने के उपाय

- 1. सोशल मीडिया पर नियंत्रण :** सीमित समय के लिए सोशल मीडिया और इंटरनेट का उपयोग करें।
- 2. समय प्रबंधन :** अपने कार्यों की प्राथमिकता तय करें और दिनचर्या को व्यवस्थित करें।
- 3. लक्ष्य निर्धारित करें :** अपने करियर और व्यक्तिगत विकास के लिए स्क्रिप्ट लिखना आदि पर ध्यान है।
- 4. प्रोडक्टिव आदतें अपनाएं :** पढ़ाई, खेलकूद, किताबें पढ़ना, नई स्क्रिप्ट लिखना आदि पर ध्यान दें।
- 5. स्वास्थ्य का ध्यान :** व्यायाम, ध्यान और स्वस्थ दिनचर्या अपनाएं तकि आलस्य दूर हो।

ऑफिस के रंग-बिरंगे किस्से

ए. मोहना

क्रम संख्या 1002

ऑफिस एक ऐसी जगह है जहाँ लोग काम करने जाते हैं, लेकिन अगर गैर करें तो यहां काम से ज्यादा मजेदार घटनाएं घटती है। वैसे तो ऑफिस का माहौल बड़ा प्रोफेशनल दिखता है, लेकिन अंदर ही अंदर एक अलग ही फिल्म चल रही होती है। आइए, ऑफिस के कुछ दिलचस्प और मजेदार किस्सों से मिलते हैं।

1. 'हमेशा बिजी' बाँस

हमारे बाँस का फेवरेट डायलॉग है - "I am very busy!" लेकिन हकीकत यह है कि जब भी उनके केबिन में झांको, तो वे कभी काँफ़ी पीते मिलेंगे, कभी व्हाट्सएप पर 'जरूरी मीम' शेयर करते हुए दिखेंगे। अगर गलती से आप कोई जरूरी काम लेकर पहुंच जाएं, तो वे तुरंत कहेंगे - 'फिलहाल मैं बहुत बिजी हूँ, बाद में आओ!' और बाद में जाने पर वही जवाब मिलता है।

2. 'हमेशा जल्दी में' कर्मचारी

ऑफिस में एक ऐसा भी कर्मचारी होता है जिसे हमेशा जल्दी होती है। सुबह 10 बजे ऑफिस आते ही उसकी पहली चिंता यही होती है कि लॉच कब होगा। 5 बजते ही उसकी स्पीड ऐसी बढ़ती है जैसे किसी ने 'Usain Bolt' की आत्मा डाल दी हो।

3. 'मीटिंग लवर' मेनेजर

कुछ मेनेजर ऐसे होते हैं जिन्होंने मीटिंग करना दुनिया का सब से बड़ा काम लगाता है। ये लोग इतनी मीटिंग बुलाते हैं कि कभी-कभी लगाता है कि अगर इनका बस चले तो ऑफिस के वॉशरूम

में भी मीटिंग रखवा दें। और मीटिंग में डिस्कशन इतना लंबा चलता है कि अगर महाभारत का युद्ध होता तो उससे पहले खत्म हो जाता।

4. 'गॉसिप गुरु' कलीग

ऑफिस में एक ऐसा भी बंदा होता है जिसे सबकी खबर होती है। कौन प्रमोशन पाने वाला है? कौन किसकी शिकायत कर रहा है? कौन ऑफिस पार्टी में ज्यादा खा गया? ऐसी हर गुप्त जानकारी उसके पास रहती है। उसे देखकर लगता है कि न्यूज है कि को चैनलों को इनसे ट्रेनिंग लेनी चाहिए।

5. 'ऑलवेज हैथी' कर्मचारी

इनका ध्यान सिर्फ एक चीज पर रहता है - खाना। ये ऑफिस में हर जगह खाने की खुशबू सूंघ सकते हैं। अगर आपके टिफिन से हल्की-सी भी खुशबू निकली, तो ये तुरंत आपके पास पहुंच जाएंगे और बड़े प्यार से पूछेंगे - 'क्या जाए हो?' और फिर बिना पूछे ही टेस्ट भी कर लेंगे।

निष्कर्ष

ऑफिस में काम तो होता ही है, लेकिन इन मजेदार किस्सों के बिना जिंदगी अधूरी लगती है। यही लोग हैं जो हमारी बोरिंग ऑफिस लाइफ का मजेदार बनाते हैं। तो अगली बार जब ऑफिस जाएं, तो इन किस्सों को टूटना मत भूलिए, क्योंकि यही आपकी हंसी की असली वजह हैं।

* * *

भारत-पाकिस्तान युद्ध और संघर्ष

सिंहच, जाह्नवी

प्रथम वि.एससि.(C.S.), 711

1947 का भारत-पाकिस्तान युद्ध

युद्ध, जिसे प्रथम कश्मीर युद्ध भी कहा जाता है, अक्टूबर 1947 में शुरू हुआ जब पाकिस्तान को डर भी था कि कश्मीर और जम्मू रियासत के महाराजा भारत में शामिल हो जाएंगे। विभजन के बाद, रियासतों को यह चुनते के लिए छोड़ दिया गया था कि वे भारत या पाकिस्तान में शामिल हों या स्वतंत्र रहें। रियासतों में सबसे बड़ी जम्मू और कश्मीर में बहुसंख्याक मुस्लिम आबादी और महत्वपूर्ण अनुपात में हिंदू आबादी थी, इन सभी पर हिंदू महाराजा हरि सिंह का शासन था। पाकिस्तान की सेना के समर्थन से कबायली इस्लामी ताकतों ने रियासत के कुछ हिस्सों पर हमला किया और कब्जा कर लिया, जिससे महाराजा को भारतीय सैन्य सहायता प्राप्त करने के लिए रियासत के भारत में विलय के दस्तावेज पर हस्ताक्षर करने के लिए मजबूर होना पड़ा। संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषद ने 22 अप्रैल 1948 को प्रस्ताव 47 पारित किया। 1 जनवरी 1949 की रात 23:59 बजे औपचारिक युद्ध विराम की घोषणा की गई। भारत ने राज्य के लगभग दो-तिहाई हिस्से पर नियंत्रण प्राप्त कर लिया, जबकि पाकिस्तान ने कश्मीर के लगभग एक तिहाई हिस्से पर कब्जा कर लिया। पाकिस्तान नियंत्रित क्षेत्रों को सामूहिक रूप से पाकिस्तान कश्मीर कहा जाता है।

1965 का भारत-पाकिस्तान युद्ध

यह युद्ध पाकिस्तान के ऑपरेशन जिब्राल्टर के बाद शुरू हुआ था, जिसे भारत के शासन के खिलाफ विद्रोह को तेज करने के लिए जम्मू और

कश्मीर में सेना घुसपैठ कराने के लिए तैयार किया गया था। भारत ने पश्चिम पाकिस्तान पर बड़े पैमाने पर सैन्य हमला करके जवाबी कार्रवाई की। सत्रह दिनों तक चले इस युद्ध में दोनों पक्षों के हजारों लोग हलाहत हुए और द्वितीय विश्व युद्ध के बाद से बख्तरबंद वाहनों की सबसे बड़ी मुठभेड़ और सबसे बड़ा टैंक युद्ध हुआ। सोवियत संघ और अमेरिका के कूटनीतिक हस्तक्षेप और उसके बाद ताशकंद घोषणा जारी होने के बाद युद्ध विराम की घोषणा के बाद दोनों के बीच शत्रुता समाप्त हो गई। युद्ध विराम की घोषणा के समय भारत का पाकिस्तान पर पलड़ा भारी था।

1971 का भारत-पाकिस्तान युद्ध

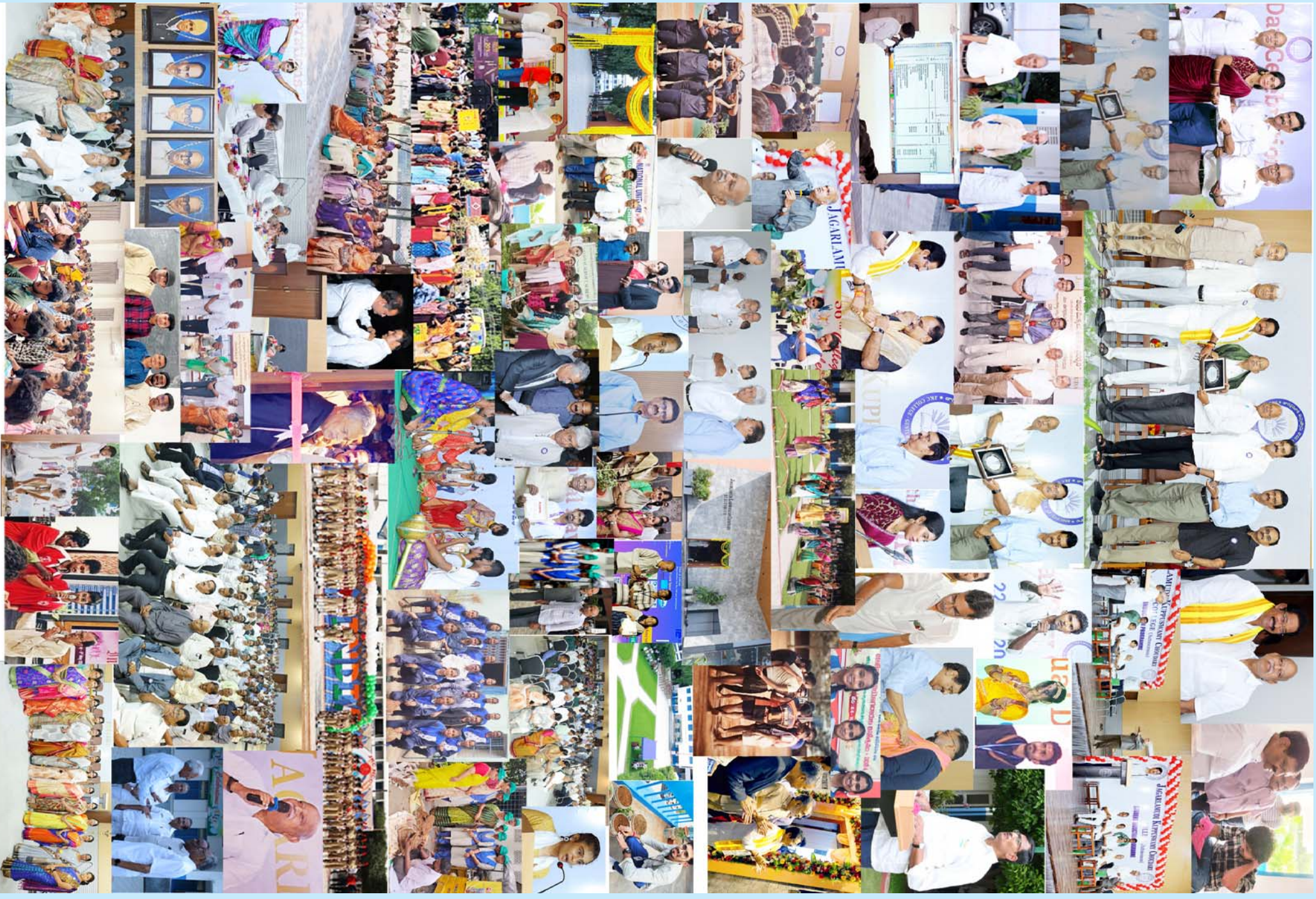
यह युद्ध इस माचने में अनूठा था कि इसमें कश्मीर का मुद्दा शामिल नहीं था, बल्कि यह पूर्वी पाकिस्तान में पूर्वी पाकिस्तान के नेता शेख मुजीबुर रहमान और पश्चिमी पाकिस्तान के नेताओं की गहवा खान और जुल्फिकर अली भुट्टो के बीच चल रहे राजनीतिक युद्ध से पैदा हुए संकट के कारण हुआ था। इसकी परिणति पाकिस्तान की राज्य प्रणाली से बांग्लादेश की स्वतंत्रता की घोषणा के साथ हुई।

ऑपरेशन सर्वलाइट और 1971 के बांग्लादेश अत्याचारों के बाद, पूर्वी पाकिस्तान में लगभग 10 मिलियन बांगालियों ने पड़ोसी भारत में शरण ली। भारत ने चल रहे बांग्लादेश मुक्ति आंदोलन में हस्तक्षेप किया। पाकिस्तान द्वारा बड़े पैमाने पर

किए गए एहतियाती हमले के बाद, दोनों देशों के बीच पूर्ण पैमाने पर शत्रुता शुरू हो गई। पाकिस्तान ने भारत की पश्चिमी सीमा पर कई स्थानों पर हमला किया, लेकिन भारतीय सेना ने सफलतापूर्वक अपनी स्थिति बनाए रखी। भारतीय सेना ने पश्चिम में पाकिस्तानी सेना की हकतों का तुरंत जवाब दिया और कुछ शुरूआती लाभ अर्जित किए, जिसमें लगभग 15,010 वर्ग किलोमीटर पाकिस्तानी क्षेत्र पर कब्जा करना शामिल था। पाकिस्तानी कश्मीर, पाकिस्तानी पंजाब और सिंध क्षेत्रों में भारत द्वारा प्राप्त की गई भूमि लेकिन सद्भावना के संकेत के रूप में 1972 के शिमला समझौते में इसे पाकिस्तान को वापस कर दिया गया। दो सप्ताह की भीषण लड़ाई के भीतर, पूर्वी पाकिस्तान में पाकिस्तानी सेना ने भारतीय और बांग्लादेशी सेना की संयुक्त कमान के सामने आत्मसमर्पण कर दिया, जिसके बाद पीपुल्स रिपब्लिक ऑफ बांग्लादेश का निर्माण हुआ।

एक पाकिस्तानी लेखक के शब्दों में, “पाकिस्तान ने अपनी आधी नौसेना, अपनी वायु सेना का एक चौथाई और अपनी सेना का एक तिहाई हिस्सा खो दिया। 1999 पाकिस्तानी अटॉलांटिक शूटडाउन: पाकिस्तानी नौसेना के नेवल एयर आर्म के अटॉलांटिक समुद्री गरती विमान, जिसमें 16 लोग सवार थे, को भारतीय वायु सेना ने हवाई क्षेत्र के कथित उल्लंघन के लिए मार गिराया था। जिससे भारत और पाकिस्तान के बीच तनावपूर्ण माहौल बन गया था। विदेशी राजनीतिकों ने नोट किया कि विमान पाकिस्तानी क्षेत्र के अंदर गिरा, हालांकि यह सीमा पार कर गया हो सकता है। हालांकि, वे यह भी मानते हैं कि भारत की प्रतिक्रिया अनुचित थी। बाद में पाकिस्तान ने इस घटना के लिए भारत को दोषी ठहराते हुए अंतर्राष्ट्रीय न्यायालय में मुआवजे का दावा दायर किया, लेकिन न्यायालय ने एक विभाजित निर्णय में मामले को खारिज कर दिया और कहा कि न्यायालय के पास क्षेत्राधिकार नहीं है।”

Sri Jagadramudi
Koppuswamy Choudary
Sri Jagadramudu Choudary
Established by
Dr. Konjeti Rosalah
Koppuswamy Choudary
25-12-2011

JKC College

JKC Nagar, Choudaripet (P.O.) Guntur - 522 006, Andhra Pradesh.

Phone : +91 863 2351062

Website : www.jkcc.ac.in • e-mail : jkccoff@gmail.com